

Gospodarka turystyczna w Krakowie

Raport o stanie na lata 2008 - 2011

Opracowany w US Kraków na zlecenie
Urzędu Miasta Krakowa

Grudzień 2011

Opracowano w US Kraków

Zespół w składzie:

Grzegorz Ruta

Ryszard Gawlik

Iwona Wrona

Ewa Klimowska

Małgorzata Piwowarczyk

Marcin Koczanowski

Marek Skuciński

Jarosław Serek

Halina Grabowska

Barbara Czernecka

Spis treści

Wstęp 4

Turystyka w Krakowie	6
1.1. Objasnienia podstawowych pojec	6
1.2. Turystyka w Krakowie na tle Polski i wojewodztwa	8
1.3. Baza noclegowa w Krakowie	12
1.4. Korzystajacy z noclegow w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w Krakowie	14
1.5. Udzielone noclegi oraz stopien wykorzystania miejsc noclegowych w Krakowie.....	26
1.6. Turysci zagraniczni korzystajacy z turystycznych obiektow zbiorowego zakwaterowania w Krakowie wedlug krajow	34
1.7. Muzea, teatry, galerie oraz kina w Krakowie.....	46
1.8. Hostele w Krakowie	48
Gospodarka turystyczna Krakowa.....	56
2.1. Opis grup podmiotow skladajacych sie na obszar gospodarki turystycznej Krakowa wg Polskiej Klasyfikacji Dzialalnosci (PKD).....	56
2.2. Podmioty gospodarcze zarejestrowane i zlikwidowane	57
2.3. Podmioty z udzialem kapitalu zagranicznego, wartosc kapitalu podstawowego i zagranicznego.....	66
2.4. Pracujacy i wynagrodzenia.....	72
2.5. Wolne miejsca pracy	78
2.6. Finanse przedsiebiorstw	81
2.7. Sprzedaz detaliczna i infrastruktura handlowa.....	96

Wstęp

Zamieszczone w raporcie informacje pochodzą z badań statystycznych przeprowadzonych w latach 2008 – 2011, rejestrów administracyjnych oraz badań ankietowych przeprowadzonych przez Urząd Statystyczny w Krakowie. Ze względu na krótki horyzont czasowy oraz niewystarczającą nieraz kompletność i reprezentatywność analizowanych prób, zaprezentowane wyniki powinny być traktowane jako pewne wskazanie poglądowe zmian zachodzących w obrębie turystyki miasta Krakowa.

Niniejsze opracowanie składa się z dwóch części: Turystyka w Krakowie oraz Gospodarka Turystyczna Krakowa. W pierwszej zamieszczono informacje dotyczące turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, a więc bazy noclegowej, ilości turystów korzystających z noclegów z uwzględnieniem turystów zagranicznych, wykorzystania pokoi i miejsc noclegowych. Dane zaprezentowano w układzie miesięcznym oraz kwartalnym dla poszczególnych rodzajów i kategorii obiektów noclegowych. Dane te pochodzą z miesięcznych sprawozdań o wykorzystaniu turystycznego obiektu zbiorowego zakwaterowania z lat 2008 - 2011 i dotyczą obiektów noclegowych zlokalizowanych w Krakowie. W tej części zamieszczone są także dane z badania ankietowego przeprowadzonego wśród krakowskich hosteli.

W części drugiej przedstawiono wybrane dane dotyczące tzw. obszaru gospodarki turystycznej miasta Krakowa. Obszar ten został wyodrębniony z gospodarki Krakowa na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności z 2007 roku (PKD)¹. Najogólniej mówiąc, stanowią go te rodzaje działalności gospodarczej, które wytwarzają charakterystyczne dla turystyki produkty lub usługi nabywane stale lub incydentalnie przez wszystkich lub niektórych uczestników ruchu turystycznego. W ramach tak zdefiniowanego obszaru gospodarki turystycznej wyodrębniono mniejsze, bardziej jednorodne grupy rodzajów działalności. Grupom tym nadano umowne nazwy. Wyniki niektórych badań zaprezentowano nie tylko w odniesieniu do całego obszaru gospodarki turystycznej, ale także (tam, gdzie było to możliwe) w odniesieniu do poszczególnych grup. Zestawienie grup wraz z odpowiednim symbolem i opisem działalności wg PKD 2007 zamieszczono poniżej:

Grupa 01 Rękodzieło, sprzedaż detaliczna

- 47.71.Z Sprzedaż detaliczna odzieży prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach
- 47.72.Z Sprzedaż detaliczna obuwia i wyrobów skórzanych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach
- 47.75.Z Sprzedaż detaliczna kosmetyków i artykułów toaletowych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach
- 47.77.Z Sprzedaż detaliczna zegarków, zegarów i biżuterii prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach
- 47.78.Z Sprzedaż detaliczna pozostałych nowych wyrobów prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach
- 47.79.Z Sprzedaż detaliczna artykułów używanych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach

¹ PKD jest umownie przyjętym, hierarchicznie usystematyzowanym podziałem rodzajów działalności społeczno-gospodarczej jakie realizują jednostki (podmioty gospodarcze).

Grupa 02 Hotele

- 55.10.Z Hotele i podobne obiekty zakwaterowania
- 55.20.Z Obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania
- 55.30.Z Pola kempingowe (włączając pola dla pojazdów kempingowych) i pola namiotowe
- 55.90.Z Pozostałe zakwaterowanie

Grupa 03 Restauracje

- 56.10.A Restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne
- 56.10.B Ruchome placówki gastronomiczne
- 56.21.Z Przygotowywanie i dostarczanie żywności dla odbiorców zewnętrznych (katering)
- 56.30.Z Przygotowywanie i podawanie napojów

Grupa 04 Transport

- 50.30.Z Transport wodny śródlądowy pasażerski
- 49.31.Z Transport lądowy pasażerski, miejski i podmiejski
- 51.10.Z Transport lotniczy pasażerski
- 49.32.Z Działalność taksówek osobowych
- 49.39.Z Pozostały transport lądowy pasażerski, gdzie indziej niesklasyfikowany
- 52.21.Z Działalność usługowa wspomagająca transport lądowy
- 77.11.Z Wynajem i dzierżawa samochodów osobowych i furgonetek

Grupa 05 Biura podróży, przewodnicy

- 79.11.A Działalność agentów turystycznych
- 79.11.B Działalność pośredników turystycznych
- 79.12.Z Działalność organizatorów turystyki
- 79.90.A Działalność pilotów wycieczek i przewodników turystycznych
- 79.90.B Działalność w zakresie informacji turystycznej
- 79.90.C Pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji, gdzie indziej niesklasyfikowana

Grupa 06 Kultura

- 59.14.Z Działalność związana z projekcją filmów
- 90.01.Z Działalność związana z wystawianiem przedstawień artystycznych
- 90.02.Z Działalność wspomagająca wystawianie przedstawień artystycznych
- 90.03.Z Artystyczna i literacka działalność twórcza
- 90.04.Z Działalność obiektów kulturalnych
- 91.02.Z Działalność muzeów
- 91.03.Z Działalność historycznych miejsc i budynków oraz podobnych atrakcji turystycznych

Grupa 07 Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej

- 91.04.Z Działalność ogrodów botanicznych i zoologicznych oraz obszarów i obiektów ochrony przyrody
- 93.13.Z Działalność obiektów służących poprawie kondycji fizycznej
- 93.19.Z Pozostała działalność związana ze sportem
- 93.21.Z Działalność wesołych miasteczek i parków rozrywki
- 93.29.Z Pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna
- 96.04.Z Działalność usługowa związana z poprawą kondycji fizycznej
- 77.21.Z Wypożyczanie i dzierżawa sprzętu rekreacyjnego i sportowego

Dla scharakteryzowania sytuacji ekonomicznej podmiotów działających w wyodrębnionym obszarze gospodarki turystycznej miasta Krakowa wybrano pewien zestaw cech. Stanowią go:

- liczba zarejestrowanych i zlikwidowanych podmiotów gospodarczych,
- przeżywalność podmiotów gospodarczych,
- wartość kapitału podstawowego i zagranicznego podmiotów z kapitałem zagranicznym,
- liczba pracujących i wartość wynagrodzeń,
- wolne miejsca pracy,
- dane finansowe o dużych i średnich podmiotach, w tym wartość towarów i usług, przychody z całokształtu działalności, nakłady na środki trwałe, przychody netto, wartość podatku VAT,
- dane z rejestrów administracyjnych ministerstwa finansów o przychodach i kosztach małych podmiotów gospodarczych,
- wartość sprzedaży detalicznej i infrastruktura handlowa.

Turystyka w Krakowie

1.1. Objąsnienia podstawowych pojęć

Turystyka - to ogół czynności osób podróżujących i przebywających w miejscu poza ich zwykłym otoczeniem przez okres nieprzekraczający 12 miesięcy, w celach wypoczynkowych, służbowych lub innych, z wyłączeniem celu podjęcia pracy zarobkowej.

Uczestnikami turystyki są **odwiedzający**. Kategoria ta dotyczy **turystów** (tzn. odwiedzających, którzy przynajmniej przez jedną noc korzystali z miejsc zbiorowego lub indywidualnego zakwaterowania w odwiedzanym miejscu) i **odwiedzających jednodniowych (beznoclegowych)²**.

Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania definiowane są jako obiekty, które oferują podróżnym nocleg w pokojach lub innych pomieszczeniach, przy czym liczba oferowanych miejsc musi być większa niż pewne określone minimum, wynikające z potrzeb pojedynczej rodziny. Wszystkie miejsca w obiekcie muszą podlegać wspólnemu zarządowi na zasadach komercyjnych, nawet jeśli obiekt nie ma charakteru dochodowego.

Do **obiektów hotelowych** zaliczono: hotele, motele, pensjonaty i inne obiekty hotelowe.

W badaniu przyjęto następujące definicje poszczególnych obiektów noclegowych:

Hotel - obiekt hotelarski zlokalizowany głównie w zabudowie miejskiej, dysponujący co najmniej 10 pokojami, w tym większość miejsc w pokojach jedno- i dwuosobowych, świadczący szeroki zakres usług związanych z pobytem klientów. Każdy hotel musi świadczyć usługi gastronomiczne. W zależności od wyposażenia obiektu i zakresu świadczonych usług wyróżnia się pięć kategorii hoteli: najwyższa – 5 gwiazdek, najniższa – 1 gwiazdka.

Motel – obiekt położony przy drodze, dysponujący parkingiem, posiadający co najmniej 10 pokoi, w tym większość miejsc w pokojach jedno - i dwuosobowych. W zależności od wyposażenia obiektu i poziomu świadczonych usług rozróżnia się pięć kategorii moteli: najwyższa – 5 gwiazdek, najniższa – 1 gwiazdka.

Pensjonat – obiekt hotelarski, który świadczy usługi hotelarskie łącznie z całodziennym wyżywieniem i dysponuje co najmniej 7 pokojami. Musi świadczyć usługi gastronomiczne. W zależności od wyposażenia obiektu i zakresu świadczonych usług rozróżnia się pięć kategorii pensjonatów: najwyższa – 5 gwiazdek, najniższa – 1 gwiazdka.

Hostel - obiekt noclegowy o standardzie różniącym się od obiektów hotelowych głównie liczbą miejsc w pokojach, łózkami piętrowymi i współdzieleniem części wyposażenia oraz pomieszczeń przeznaczonych dla gości (np. wspólna kuchnia/łazienka).

²„Metodologia Unii Europejskiej w dziedzinie statystyki turystyki”, GUS, Departament Warunków Życia, Warszawa 1998.

Charakterystyczne dla hostelu jest wynajmowanie łóżka a nie pokoju. Pokoje w hostelach to najczęściej dormy, czyli pokoje wieloosobowe, a także pokoje indywidualne: 1-, 2- i 3-osobowe.

Inny obiekt hotelowy – obiekt noclegowy, podzielony na pokoje, podlegający jednemu zarządowi, świadczący pewne usługi, w tym przynajmniej codzienne sprzątanie pokoi, ślanie łóżek i mycie urządzeń sanitarnych (np. obiekt spełniający zadania hotelu, motelu lub pensjonatu, któremu nie została nadana kategoria).

Pozostałe niesklasyfikowane - obiekty, które w czasie niepełnego wykorzystania zgodnie z ich przeznaczeniem lub w części, pełnią funkcję obiektu noclegowego dla turystów. Są to m.in. internaty, domy studenckie, ośrodki rekreacyjno-sportowe itp.

Do **pozostałych obiektów** zaliczono: hostele, domy wycieczkowe, schroniska, schroniska młodzieżowe, szkolne schroniska młodzieżowe, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, domy pracy twórczej, zakłady uzdrowiskowe, pozostałe niesklasyfikowane.

Podregiony (NTS 3) - trzeci szczebel poziomu regionalnego Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), obejmuje 66 podregionów grupujących jednostki szczebla powiatowego, wprowadzony Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie wprowadzenia Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych. Skład podregionów województwa małopolskiego:

- Podregion krakowski – powiaty: bocheński, krakowski, miechowski, myślenicki, proszowicki, wielicki;
- Podregion m. Kraków – miasto Kraków;
- Podregion nowosądecki –powiaty: gorlicki, limanowski, nowosądecki, nowotarski, tatrzański, m. Nowy Sącz;
- Podregion oświęcimski – powiaty: chrzanowski, olkuski, oświęcimski, suski, wadowicki;
- Podregion tarnowski – powiaty: brzeski, dąbrowski, tarnowski, m. Tarnów;

1.2. Turystyka w Krakowie na tle Polski i województwa

Województwo małopolskie i miasto Kraków są jednymi z najważniejszych ośrodków turystycznych w Polsce. Świadczy o tym duży udział liczby turystów w Małopolsce i Krakowie w liczbie turystów w całej Polsce. W latach 2000-2010 turyści w Małopolsce stanowili średnio 14,2% wszystkich korzystających z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w Polsce. Średni udział turystów przejeżdżających do Krakowa wyniósł 6,6% wszystkich korzystających z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w Polsce.

W okresie 2000 – 2008 począwszy od 2001 roku do 2007 notowano nieprzerwany wzrost liczby turystów korzystających z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania zarówno w województwie, jak i w Krakowie. W 2008 roku w stosunku do roku 2007 nastąpił spadek liczby korzystających z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania, który w województwie małopolskim wyniósł -119 tys. (spadek o 4,2%), natomiast dla Krakowa niemal -148 tys. osób (10,3%). Według danych w 2009 roku nastąpił wzrost korzystających z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania. W roku 2009 w stosunku do roku 2008 bilans ten dla małopolski wyniósł 9 tys. osób (wzrost o 0,3%), natomiast dla Krakowa był on o wiele korzystniejszy i wyniósł ponad 53 tys. osób (4,1%). W roku 2010 w stosunku do roku 2009 wzrost liczby turystów korzystających z noclegów w województwie małopolskim wyniósł niemal 152 tys. osób (5,6%), natomiast dla Krakowa 172 tys. osób (12,8%). Porównując poszczególne podregiony województwa wzrost odnotowano w podregionie oświęcimskim (7,4%) oraz tarnowskim (9,7%), zaś w podregionach: krakowskim i nowosądeckim liczba osób korzystających z noclegów w 2010 roku w stosunku do 2009 roku zmalała odpowiednio o 1,8% oraz 3,4%. Szczegółowe dane zawiera tabela 1.

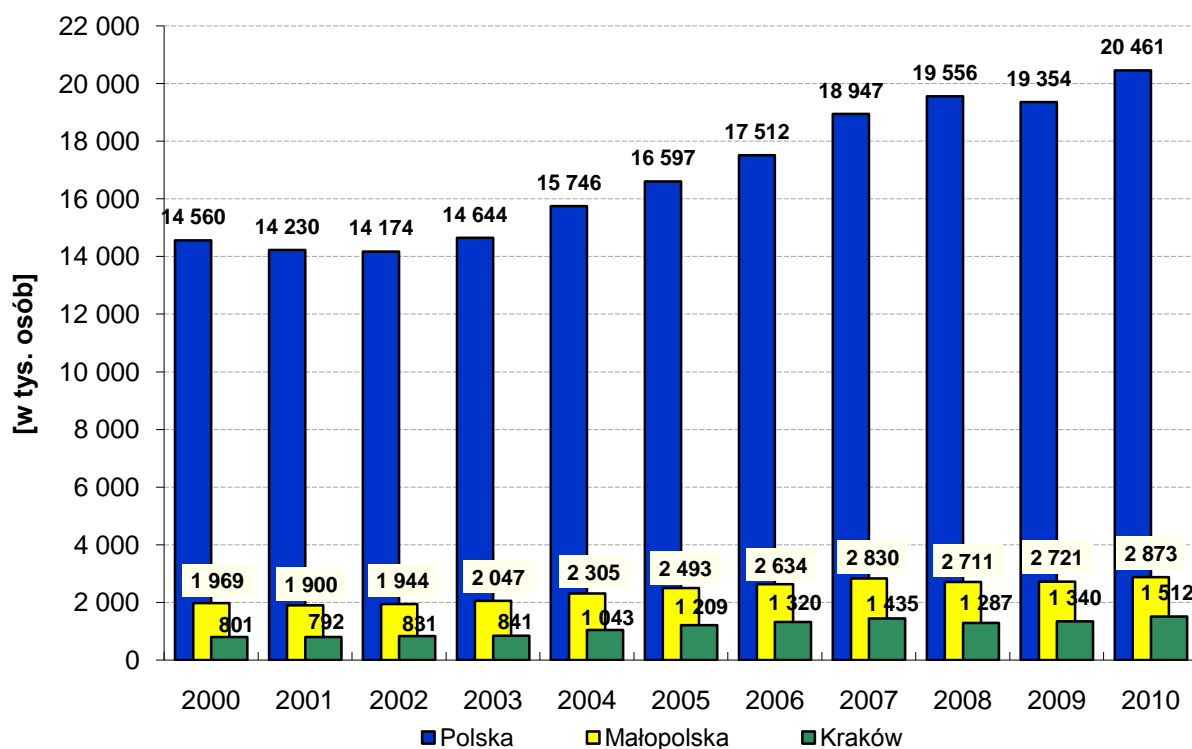
Tabela 1. Korzystający z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w latach 2008 – 2010 według podregionów województwa małopolskiego

PODREGION	LICZBA KORZYSTAJĄCYCH z NOCLEGÓW			NAPLYW/ODPLYW	
	2008	2009	2010	tys. os.	%
Województwo małopolskie	2 711 416	2 720 627	2 872 501	151 874	5,6
Podregion m. Kraków	1 287 223	1 340 420	1 512 363	171 943	12,8
Podregion krakowski	196 578	208 617	204 825	-3 792	-1,8
Podregion nowosądecki	1 006 778	972 101	939 330	-32 771	-3,4
Podregion oświęcimski	141 793	124 434	133 675	9 241	7,4
Podregion tarnowski	79 044	75 055	82 308	7 253	9,7

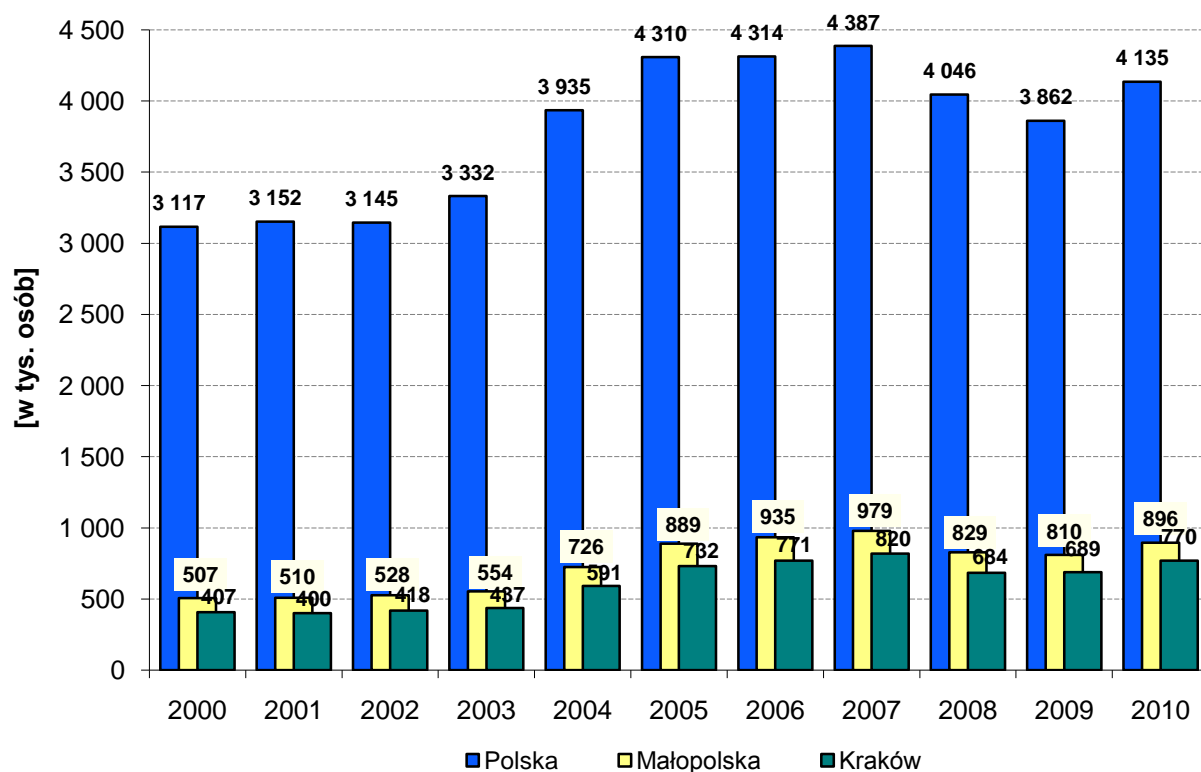
Dla Polski ogółem liczba turystów korzystających z noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania w roku 2010 względem roku 2009 wzrosła o 5,7%, zaś turystów zagranicznych o 7,1%. W 2000 roku udział turystów korzystających z noclegów w województwie małopolskim w liczbie turystów dla Polski ogółem wynosił 13,5%. W 2010 roku udział ten osiągnął poziom 14,0%. W przypadku Krakowa udział w turystach korzystających z noclegów w całej Polsce w 2000 r. wynosił 5,5%, natomiast w 2010 r. osiągnął poziom 7,4% wszystkich turystów w Polsce. Wśród turystów zagranicznych udział Krakowa jest jeszcze większy. W 2000 roku 13,1% turystów zagranicznych odwiedzających Polskę korzystało z noclegów właśnie w Krakowie, w 2009 roku było to już 17,8%, zaś w 2010 r. udział Krakowa wzrósł do 18,6%.

Kraków nadal jest głównym celem osób odwiedzających Małopolskę. W 2000 roku 40,7% turystów odwiedzających województwo korzystało z noclegów w Krakowie, w 2009 roku było to już 49,2%, zaś w 2010 r. odsetek ten wzrósł do poziomu 52,6%. Wśród turystów zagranicznych Kraków jest jeszcze bardziej popularny, od 2000 - 2009 roku średnio 81% turystów zagranicznych korzystających z noclegów w województwie małopolskim wybiera jego stolicę. Procent ten stale rośnie i w 2010 roku wyniósł 85,9% (w stosunku do 2009 roku wzrósł o 0,8 pkt. procentowego).

Wykres 1. Turyści korzystający z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w latach 2000 – 2010 w Polsce, Małopolsce i Krakowie

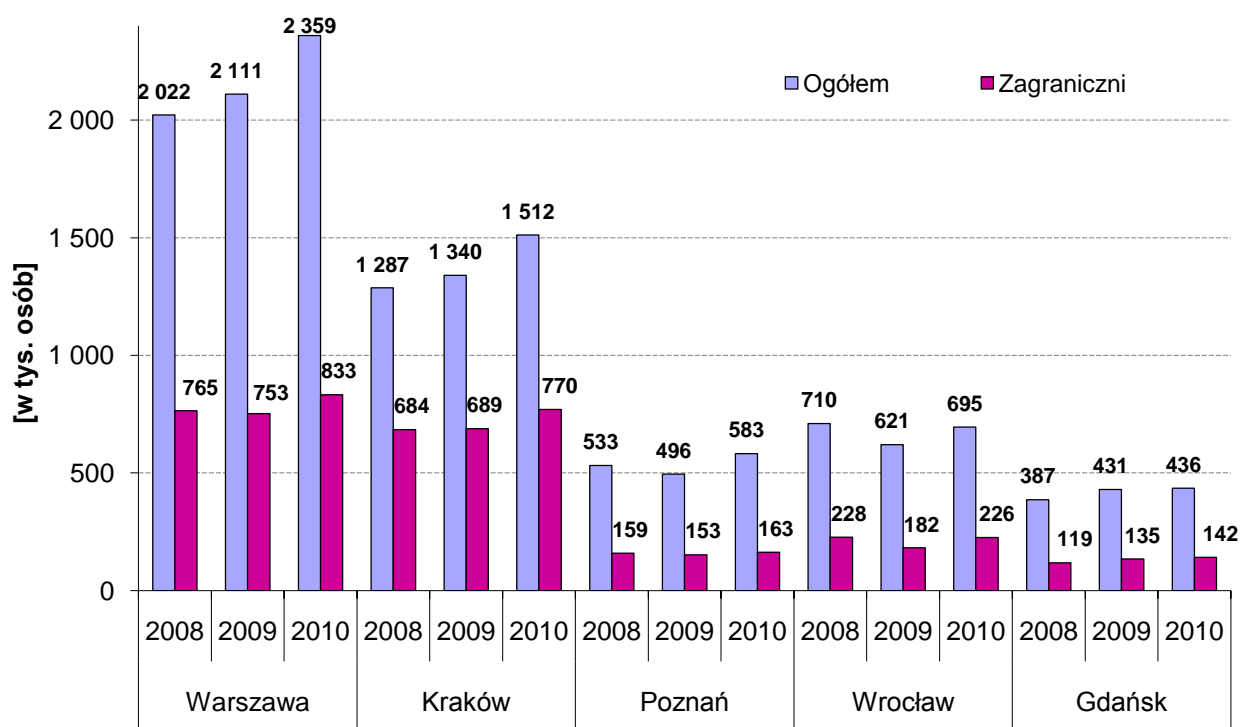
Wykres 2. Turyści zagraniczni korzystający z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w latach 2000 – 2010 w Polsce, Małopolsce i Krakowie

O silnej pozycji Krakowa jako ośrodka turystycznego świadczy również porównanie z innymi miastami Polski. Pod względem liczby turystów korzystających z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w latach 2008 – 2010 Kraków ustępuje jedynie Warszawie, przewyższając inne duże miasta: Wrocław i Poznań ponad dwukrotnie oraz Gdańsk ponad trzykrotnie. Pod względem liczby turystów zagranicznych korzystających z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania Kraków również jest na drugim miejscu, zaraz po Warszawie.

Porównując dane o liczbie turystów korzystających z noclegów dla lat 2009 i 2010, można zauważyć, że największy wzrost nastąpił w przypadku Poznania (o 17,5%) oraz Wrocławia (o 14,8%). Znaczący wzrost liczby turystów ogółem odnotowano również w Krakowie (o 12,8%) oraz Warszawie (o 11,7%). Najmniejszy przyrost nastąpił w Gdańsku, gdzie liczba turystów korzystających z noclegów w roku 2010 względem roku 2009 wyniosła tylko 1,2%. Liczba turystów zagranicznych korzystających z noclegów w 2010 roku w stosunku do roku 2009 wzrosła we wszystkich omawianych powyżej miastach (patrz wykres 3).

Wykres 3. Turyści korzystający z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w latach 2008 – 2010 w wybranych miastach Polski

1.3. Baza noclegowa w Krakowie

Prezentowane w tabeli 2 dane dotyczące ilości obiektów zbiorowego zakwaterowania w Krakowie pochodzą z Krajowego Rejestru Urzędowego Podmiotów Gospodarki Narodowej REGON. Pokazują one ilość podmiotów z obszaru miasta Krakowa, których działalność gospodarcza według klasyfikacji PKD związana jest z zakwaterowaniem. Według tych danych rejestrowych na koniec I półrocza 2011 roku w Krakowie istniało 715 obiektów, w których można było wynająć nocleg, z tego 388 to hotele i podobne obiekty, a 261 to obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania. Niestety na podstawie danych rejestrowych nie można stwierdzić, jakiego rodzaju i jakiej klasy są to obiekty oraz jakie dokładnie usługi noclegowe oferują. **Dlatego w dalszej części opracowania, do obiektów noclegowych zaliczane są obiekty, które złożyły sprawozdanie KT-1 o wykorzystaniu turystycznego obiektu zbiorowego zakwaterowania, dla nich bowiem posiadamy dane jakościowe oraz informację o korzystających.**

Tabela 2. Ilość obiektów zbiorowego zakwaterowania w Krakowie w 2010 i 2011 roku według rejestru REGON

RODZAJE OBIEKTÓW	OBIEKTY OGÓLEM	
	2010 Stan na 31.XII	2011 Stan na 30.VI
OBIEKTY OGÓLEM	698	715
55.10.Z. Hotele i podobne obiekty zakwaterowania	371	388
55.20.Z. Obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania ³	262	261
55.30.Z. Pola kempingowe (włączając pola dla pojazdów kempingowych) i pola namiotowe	4	4
55.90.Z. Pozostałe zakwaterowanie ⁴	61	62

Prezentowane poniżej dane dotyczące ilości obiektów noclegowych w Krakowie, liczby miejsc noclegowych oraz liczby pokoi, pochodzą ze sprawozdania KT-1 o wykorzystaniu turystycznego obiektu zbiorowego zakwaterowania. Jest to badanie pełne, obowiązkowe, odbywające się w cyklu miesięcznym. Zaznaczyć należy, że pomimo istniejącego obowiązku nie wszystkie jednostki składają sprawozdania, co ma wpływ na prezentowane dane. Pokazana

³ Podklasa ta obejmuje zapewnienie zakwaterowania w m.in.: ośrodkach kolonijnych i pozostałych obiektach wypoczynku wakacyjnego (np. w ośrodkach wczasowych), kwaterach dla gości i bungalowach, domkach lub chatkach, gospodarstwach wiejskich (agroturystyka), schroniskach młodzieżowych i górskich.

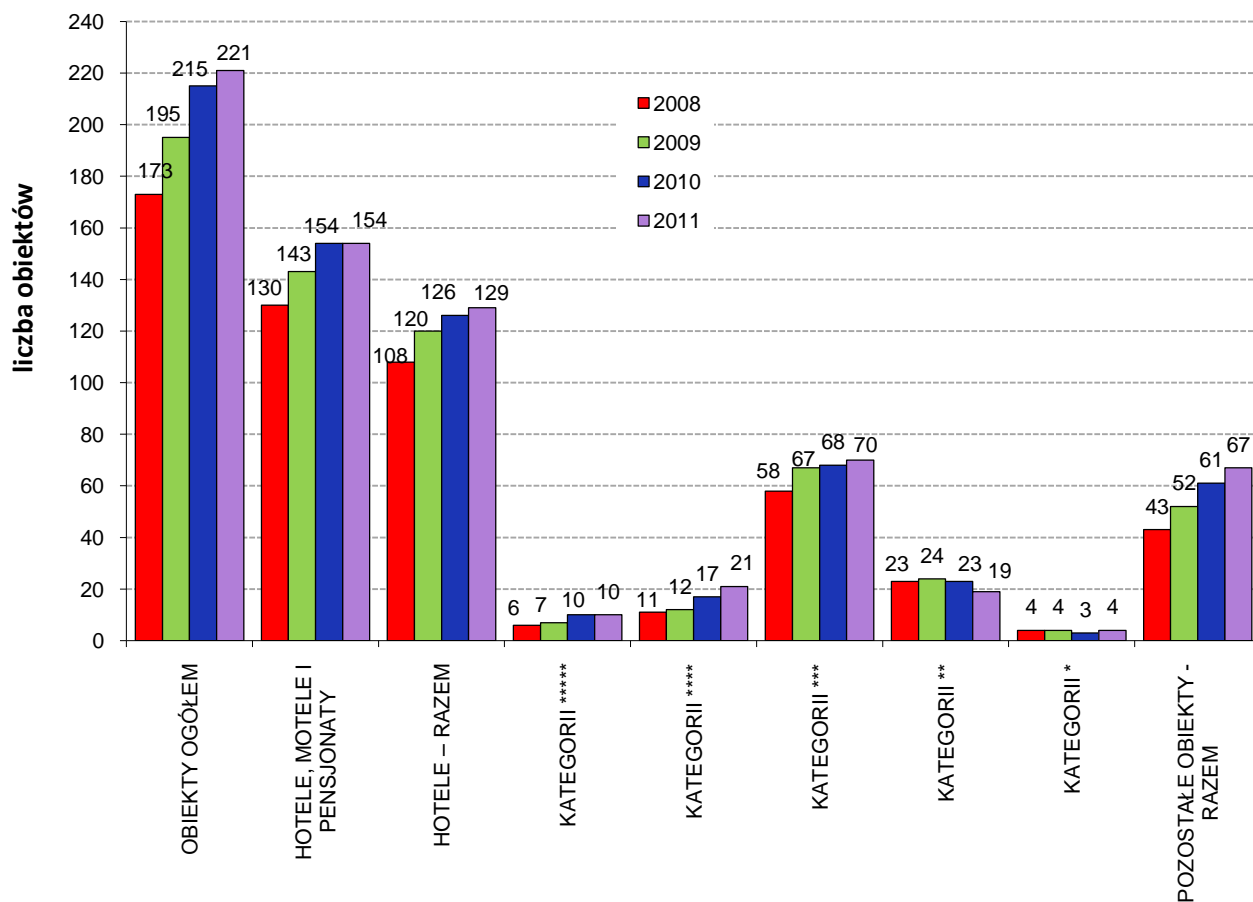
⁴ Podklasa ta obejmuje zapewnienie zakwaterowania w m.in. domach studenckich, internatach i bursach szkolnych, hotelach robotniczych, blokach mieszkalnych

więc w poniższej tabeli liczba obiektów noclegowych w Krakowie nie oddaje ich pełnej ilości – prezentuje dane o obiektach, które złożyły sprawozdania. Dane prezentowane w tabeli 3 oraz na wykresie 4 wskazują, że począwszy od roku 2008 do roku 2011 następuje stały wzrost liczby obiektów noclegowych w Krakowie niemal we wszystkich rodzajach obiektów zbiorowego zakwaterowania. W roku 2011 największy przyrost wystąpił wśród „pozostałych obiektów”. Według danych liczba tych jednostek w stosunku do roku 2010 wzrosła o 8 podmiotów i na 31 VII 2011 r. wyniosła 67. Warto zauważyć, że wzrosła również liczba hoteli czterogwiazdkowych. Zgodnie z danymi ilość tych podmiotów zwiększyła się z 17 w 2010 roku do 21 w 2011 roku. Również w porównaniu z poprzednimi latami w większości kategorii wzrosła liczba miejsc noclegowych, jakimi dysponowały turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania. Największy wzrost, tj. 44,0% zaobserwowano w hotelach czterogwiazdkowych oraz w „pozostałych obiektach” (wzrost o 16,5%). Zaznaczyć należy, że prezentowane dane nie zawierają informacji ze znacznej liczby hosteli oraz obiektów noclegowych niesklasyfikowanych, które ze względu na ich wielkość oraz zmienność trudno objąć badaniami statystycznymi. Hostele zostaną szczegółowo omówione w osobnej części tego raportu.

Tabela 3. Miejsca noclegowe i pokoje w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w Krakowie w latach 2008-2011 (stan na 31VII)

Rodzaje obiektów	Obiekty ogółem				Miejsca noclegowe				Pokoje			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
OBIEKTY OGÓLEM	173	195	215	221	22419	22474	24708	27062	x	x	x	x
HOTELE, MOTELE i PENSJONATY	130	143	154	154	15910	16446	17993	19240	7135	7682	8708	9060
HOTELE – RAZEM z tego	108	120	126	129	14832	15485	16569	17825	7063	7598	8157	8482
KATEGORII *****	6	7	10	10	1650	1778	1764	1900	900	928	952	994
KATEGORII ****	11	12	17	21	2183	2676	3185	4587	1111	1313	1620	2232
KATEGORII ***	58	67	68	70	5857	6919	7293	6947	2800	3294	3554	3305
KATEGORII **	23	24	23	19	4402	3762	3815	3727	1930	1739	1799	1684
KATEGORII *	4	4	3	4	434	459	279	329	181	185	117	138
W TRAKCIE KATEGORYZACJI	6	6	5	5	306	290	233	335	141	139	115	129
PENSJONATY	7	8	7	5	176	213	193	153	72	84	76	58
INNE OBIEKTY HOTELOWE	15	15	21	20	902	748	1231	1262	282	282	475	520
POZOSTALE OBIEKTY - RAZEM	43	52	61	67	6509	4525	6715	7822	x	x	x	x

Wykres 4. Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania w Krakowie w latach 2008 – 2011

1.4. Korzystający z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w Krakowie

Dane o ilości osób korzystających z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w Krakowie zawarte są w tabelach 4 – 8 oraz prezentowane na wykresach 5, 6, 7. Analizując dane z ostatnich kilku lat o liczbie turystów korzystających z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (wykresy 1 i 2) można zauważyć, że rok 2010 ponownie okazał się korzystny dla turystyki Krakowa. Odnotowano największą liczbę turystów korzystających z noclegów w stolicy Małopolski, wyższą nawet od roku 2007, który uznawany był za najbardziej udany. W 2010 roku zwiększyła się także (w porównaniu do 2008 i 2009) liczba turystów zagranicznych korzystających z noclegów, jednak nadal była ona niższa od tej odnotowanej w roku 2007.

Wzrost liczby korzystających z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w Krakowie w pierwszym kwartale 2011 względem 2010 dotyczył niemal każdej kategorii obiektów. Wyjątek stanowiły hotele najwyższej kategorii (pięciogwiazdkowe) oraz hotele o najniższym standardzie, a więc jedno- i dwu- gwiazdkowe, gdzie widoczne są spadki. Porównując dane z tabeli 4 za okres I– VI 2011 z analogicznym okresem roku

poprzedniego widać, że niemal w każdym miesiącu i każdym rodzaju obiektów rok 2011 był korzystniejszy niż poprzedni (za wyjątkiem hoteli pięcio- i dwugwiazdkowych). Niemal w każdym analizowanym miesiącu liczba osób korzystających z noclegów była wyższa. Największe wzrosty liczby korzystających odnotowano w maju i czerwcu wśród hoteli cztero- i trzygwiazdkowych. W okresie I - III 2011 roku z noclegów w Krakowie skorzystało 267,5 tys. osób tj. o ponad 20 tys. osób więcej niż w podobnym okresie roku 2010. Jeszcze lepszy okazał się drugi kwartał – z noclegów skorzystało blisko 464 tys. osób, czyli o 38 tys. więcej niż w 2010 roku. Wzrost liczby osób korzystających z noclegów widoczny jest również wśród turystów zagranicznych. Pierwszy kwartał 2011 roku okazał się gorszy od analogicznego okresu 2010 roku i był bardzo podobny pod względem liczby korzystających z noclegów do tego samego okresu w 2009 roku. W analizowanych II kwartałach z lat 2008-2011, rok 2011 okazał się najkorzystniejszy pod względem liczby korzystających z noclegów zarówno turystów ogółem, jak i turystów zagranicznych. Od 2008 roku najwięcej turystów zagranicznych korzysta z noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania w sierpniu (98,8 tys. osób w 2010 r.). W drugich kwartałach 2008 – 2010 najwięcej turystów zagranicznych korzystało z noclegów w maju, natomiast w analogicznym okresie 2011 roku największą liczbę korzystających z zagranicy odnotowano w czerwcu (79,7 tys. osób). Podobnie sytuacja wyglądała wśród wszystkich turystów korzystających z noclegów. Tutaj także najlepsze wyniki przypadają na sierpień (wyjątkiem jest rok 2008, gdy nieco lepszy był maj). Analizując pierwsze półrocza lat 2008 – 2011 – najwięcej turystów ogółem odnotowuje się w maju (167,5 tys. osób w 2011 r.).

Tabela 4. Turyści korzystający z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w Krakowie według miesięcy i kategorii obiektów w latach 2008 - 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Suma
		Turyści korzystający z noclegów												
OBIEKTY OGÓŁEM	2008	72075	83600	97517	120743	136750	117681	125610	134322	130304	119697	82683	66241	1287223
	2009	66031	69803	102213	115951	140784	128373	134880	145126	137993	130133	90302	78831	1340420
	2010	64427	71836	111141	117556	155368	152635	150413	173449	169807	153034	102072	90625	1512363
	2011	75659	77286	114572	132331	167568	163750							
HOTELE, MOTELE i PENSJONATY-RAZEM	2008	61857	73012	86449	103962	112816	95367	102854	105408	108057	100874	69366	57643	1077665
	2009	55792	58886	88247	97352	114411	105314	110268	120753	117600	111019	78241	39602	1097485
	2010	55089	60426	95795	99534	129812	126924	123058	144586	145022	132008	87825	76424	1276503
	2011	63495	63991	99850	111968	140813	138627							
HOTELE-RAZEM z tego:	2008	58323	69729	82440	98858	106071	91360	97135	109450	111965	104773	71855	59701	1061660
	2009	53431	56472	84726	93564	109090	101375	106134	116749	113709	106721	75087	66941	1083999
	2010	51435	56539	89572	94095	122861	119964	116719	138268	139012	126226	83824	72948	1211463
	2011	59342	60111	94515	104349	132536	130245							

Dok. Tab.4

KATEGORII 5*	2008	7891	10110	11967	14289	16507	10646	12455	14739	11860	12487	9592	8047	140590
	2009	6559	7058	8896	10791	13355	13046	12904	14674	14718	12945	9331	9632	133909
	2010	6696	6885	9599	10946	17171	16928	17093	17684	18275	16958	10915	8970	158120
	2011	6280	7824	8694	11949	14532	14731							64010
KATEGORII 4*	2008	10175	12489	10924	13649	9042	11051	18665	18521	18956	17164	13513	10203	164352
	2009	9139	9602	19420	17249	19378	18992	22527	25446	22847	23074	16159	14151	217984
	2010	10699	11600	19973	19518	26570	26037	28167	37047	39171	33600	23428	20522	296332
	2011	15087	15059	25428	25910	36843	35633							153960
KATEGORII 3*	2008	23577	30723	36382	44346	49181	42516	39942	43328	48370	44081	30010	24696	457152
	2009	23547	24953	37832	42250	49674	45508	46015	49475	51491	48491	33915	29531	482682
	2010	23194	26741	43073	43120	53761	51872	49499	58520	61481	58253	36569	32528	538611
	2011	28442	28221	45059	49211	59578	57645							268156
KATEGORII 2*	2008	13868	13444	18238	20713	25679	22099	22639	24847	23929	22441	13983	12378	234258
	2009	12098	12340	15046	19032	21716	19362	20344	24122	20747	18156	12930	11151	207044
	2010	9083	9307	13915	16611	20882	19711	18602	21420	16394	13741	10568	8854	179088
	2011	7480	6876	11510	13581	16117	16156							71720
KATEGORII 1*	2008	2008	2107	3918	4879	3813	3302	2193	2666	3200	3183	1851	1293	34413
	2009	1544	1511	2307	2598	3972	2964	2260	1121	2173	2342	1425	1191	25408
	2010	911	976	1660	2502	2817	3599	1685	1604	2597	2670	1555	1154	23730
	2011	890	977	2078	2253	3562	3334							13094
W TRAKCIE KATEGORYZACJI	2008	804	856	1011	982	1849	1746	1241	1307	1742	1518	417	1026	14499
	2009	544	1008	1225	1644	995	1503	2084	1911	1733	1713	1327	1285	16972
	2010	852	1030	1352	1398	1660	1817	1673	1993	1094	1004	789	920	15582
	2011	890	977	2078	2253	3562	3334							13094
PENSJONATY-RAZEM	2008	472	465	520	546	803	701	691	910	670	704	438	453	7373
	2009	530	642	603	745	932	800	937	949	857	713	765	609	9082
	2010	499	540	619	615	790	828	833	957	959	849	568	567	8624
	2011	596	467	808	1016	926	856							4669
INNE OBIEKTY HOTELOWE	2008	3062	2818	3489	4558	5942	3306	5028	3132	3238	3195	2051	1605	41424
	2009	1831	1772	2918	3043	4389	3139	3197	3055	3034	3585	2389	2052	34404
	2010	3155	3347	5604	4824	6161	6132	5506	5361	5051	4933	3433	2909	56416
	2011	3557	3413	4527	6603	7351	7526							32977
POZOSTALE OBIEKTY	2008	10218	10588	11068	16781	23934	22314	22756	24872	18339	14924	10828	6540	193162
	2009	10239	10917	13966	18599	26373	23059	24612	24373	20393	19114	12061	9229	212935
	2010	9338	11410	15346	18022	25556	25711	27355	28863	24785	21026	14247	14201	235860
	2011	12164	13295	14722	20363	26755	25123							112422

Na wykresie 5 widać, wzrost liczby korzystających z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w analogicznych okresach lat 2008 – 2011. Wzrost ten rozpoczął się w drugim kwartale 2009 i utrzymał do końca drugiego kwartału 2011 roku. Największy wzrost w analizowanych kwartałach nastąpił w III kwartale 2009 i 2010 i wynosił 18,1%.

Wykres 5. Turyści korzystający z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w Krakowie według kwartałów w latach 2008 – 2011

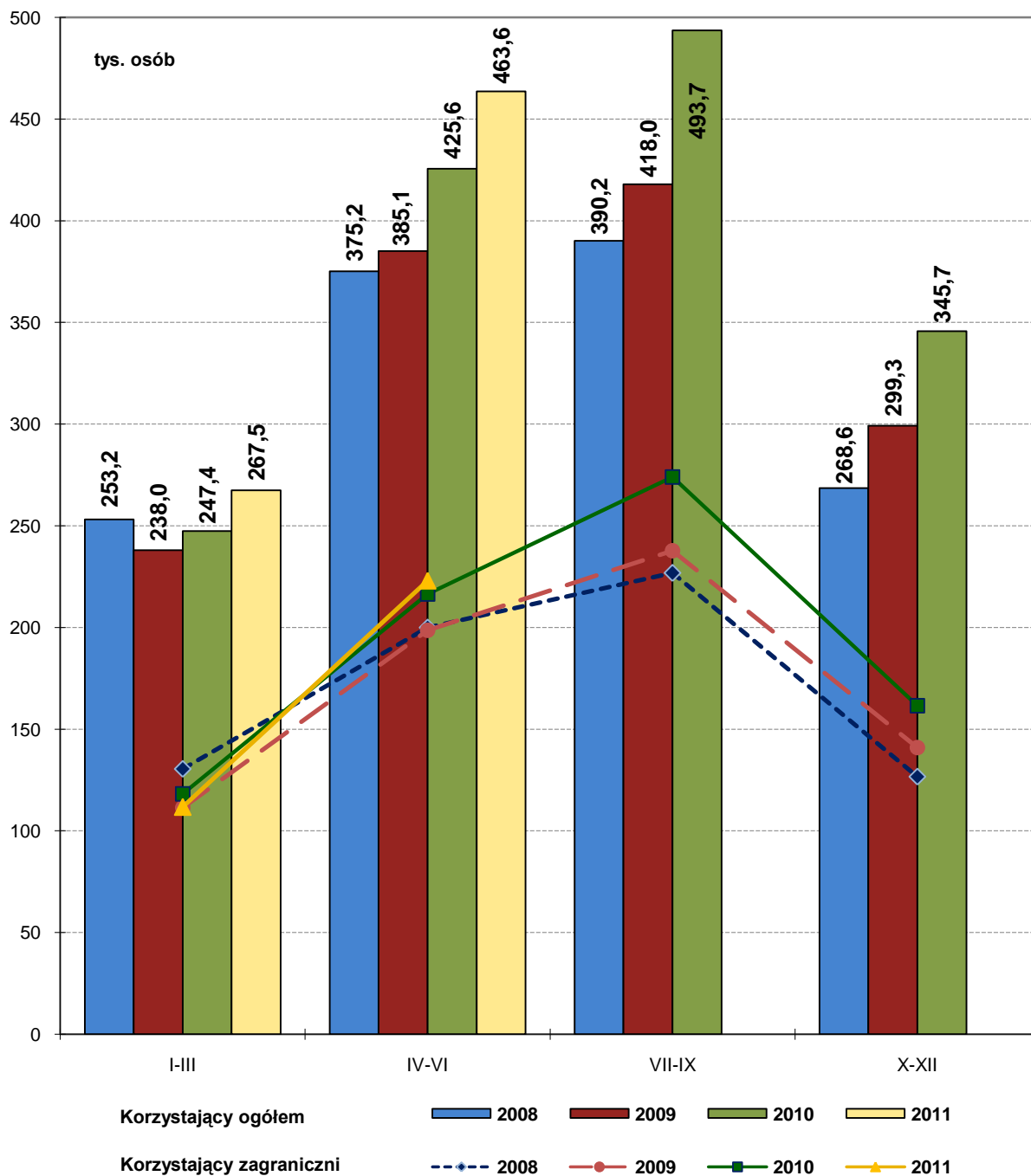

Tabela 5. Wskaźnik dynamiki turystów korzystających z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w Krakowie w latach 2008 - 2011 według miesięcy i kategorii obiektów

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		2008=100											
OBIEKTY OGÓLEM	2009	91,6	83,5	104,8	96,0	102,9	109,1	107,4	108,0	105,9	108,7	109,2	119,0
	2010	89,4	85,9	114,0	97,4	113,6	129,7	119,7	129,1	130,3	127,9	123,4	136,8
	2011	105,0	92,4	117,5	109,6	122,5	139,1						
HOTELE, MOTELE i PENSJONATY- RAZEM	2009	90,2	80,7	102,1	93,6	101,4	110,4	107,2	114,6	108,8	110,1	112,8	68,7
	2010	89,1	82,8	110,8	95,7	115,1	133,1	119,6	137,2	134,2	130,9	126,6	132,6
	2011	102,6	87,6	115,5	107,7	124,8	145,4						
HOTELE-RAZEM z tego:	2009	91,6	81,0	102,8	94,6	102,8	111,0	109,3	106,7	101,6	101,9	104,5	112,1
	2010	88,2	81,1	108,7	95,2	115,8	131,3	120,2	126,3	124,2	120,5	116,7	122,2
	2011	101,7	86,2	114,6	105,6	125,0	142,6						
KATEGORII 5*	2009	83,1	69,8	74,3	75,5	80,9	122,5	103,6	99,6	124,1	103,7	97,3	119,7
	2010	84,9	68,1	80,2	76,6	104,0	159,0	137,2	120,0	154,1	135,8	113,8	111,5
	2011	79,6	77,4	72,6	83,6	88,0	138,4						
KATEGORII 4*	2009	89,8	76,9	177,8	126,4	214,3	171,9	120,7	137,4	120,5	134,4	119,6	138,7
	2010	105,1	92,9	182,8	143,0	293,9	235,6	150,9	200,0	206,6	195,8	173,4	201,1
	2011	148,3	120,6	232,8	189,8	407,5	322,4						
KATEGORII 3*	2009	99,9	81,2	104,0	95,3	101,0	107,0	115,2	114,2	106,5	110,0	113,0	119,6
	2010	98,4	87,0	118,4	97,2	109,3	122,0	123,9	135,1	127,1	132,1	121,9	131,7
	2011	120,6	91,9	123,8	111,0	121,1	135,6						
KATEGORII 2*	2009	87,2	91,8	82,5	91,9	84,6	87,6	89,9	97,1	86,7	80,9	92,5	90,1
	2010	65,5	69,2	76,3	80,2	81,3	89,2	82,2	86,2	68,5	61,2	75,6	71,5
	2011	53,9	51,1	63,1	65,6	62,8	73,1						
KATEGORII 1*	2009	76,9	71,7	58,9	53,2	104,2	89,8	103,1	42,0	67,9	73,6	77,0	92,1
	2010	45,4	46,3	42,4	51,3	73,9	109,0	76,8	60,2	81,2	83,9	84,0	89,2
	2011	44,3	46,4	53,0	46,2	93,4	101,0						
W TRAKCIE KATEGORYZACJI	2009	67,7	117,8	121,2	167,4	53,8	86,1	167,9	146,2	99,5	112,8	318,2	125,2
	2010	106,0	120,3	133,7	142,4	89,8	104,1	134,8	152,5	62,8	66,1	189,2	89,7
	2011	110,7	114,1	205,5	229,4	192,6	191,0						
PENSJONATY-RAZEM	2009	112,3	138,1	116,0	136,4	116,1	114,1	135,6	104,3	127,9	101,3	174,7	134,4
	2010	105,7	116,1	119,0	112,6	98,4	118,1	120,5	105,2	143,1	120,6	129,7	125,2
	2011	126,3	100,4	155,4	186,1	115,3	122,1						
INNE OBIEKTY HOTELOWE	2009	59,8	62,9	83,6	66,8	73,9	94,9	63,6	97,5	93,7	112,2	116,5	127,9
	2010	103,0	118,8	160,6	105,8	103,7	185,5	109,5	171,2	156,0	154,4	167,4	181,2
	2011	116,2	121,1	129,8	144,9	123,7	227,6						
POZOSTAŁE OBIEKTY	2009	100,2	103,1	126,2	110,8	110,2	103,3	108,2	98,0	111,2	128,1	111,4	141,1
	2010	91,4	107,8	138,7	107,4	106,8	115,2	120,2	116,0	135,1	140,9	131,6	217,1
	2011	119,0	125,6	133,0	121,3	111,8	112,6						

W tabeli 5 oraz tabeli 7 zaprezentowane są wskaźniki dynamiki liczby osób korzystających z noclegów w latach 2009 - 2011 w poszczególnych kategoriach obiektów względem 2008 roku.

Tabela 6. Turyści zagraniczni korzystający z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w Krakowie według miesięcy i kategorii obiektów w latach 2008 - 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Suma
		Turyści zagraniczni korzystający z noclegów												
OBIEKTY OGÓLEM	2008	33252	42914	54310	65568	73628	60845	75090	79864	71875	63534	35121	28055	684056
	2009	27770	30147	53485	62968	70632	65118	79910	83723	74125	67919	37976	35098	688871
	2010	28285	31596	58293	61815	79084	75549	86785	98848	88402	81236	42453	37897	770243
	2011	29583	29782	52429	65132	78174	79751							
HOTELE, MOTELE i PENSJONATY-RAZEM	2008	29917	39760	49523	60474	66729	53608	63862	70137	66822	60140	33141	26444	620557
	2009	24826	26766	49089	56890	64079	58544	69006	73749	67233	62478	34844	32643	620147
	2010	25186	27641	52390	55532	72355	69107	75724	88638	80893	75196	39170	34388	696220
	2011	25666	25358	47285	58414	71697	72875							
HOTELE-RAZEM z tego:	2008	28538	38643	47905	58470	64034	51861	61320	67937	64841	58449	32338	25858	600194
	2009	23992	25883	47525	55370	62076	57214	67192	72026	65769	61323	34147	32125	604642
	2010	23877	26355	49223	53112	69613	66450	72704	85489	78221	72615	37985	33106	668750
	2011	23914	24054	44719	54616	67529	68587							
KATEGORII 5*	2008	5218	7523	8160	9275	11053	6333	9341	11130	8781	8770	6025	4836	96445
	2009	3946	3754	6228	7808	9437	9718	10495	11550	10806	9300	5592	6324	94958
	2010	4438	4281	5951	7449	12482	11482	13099	13465	12471	11960	7486	5476	110040
	2011	3612	4409	5277	8045	9467	10190							
KATEGORII 4*	2008	5559	8384	6595	9732	7063	7424	13594	13674	12440	11470	7976	5439	109350
	2009	4483	5381	12404	11216	12548	12289	16039	18409	13895	14279	9374	8302	138619
	2010	5879	6512	12492	11048	16051	15821	18421	24902	23657	20234	12316	10062	177395
	2011	5772	6028	13196	13258	20752	22194							
KATEGORII 3*	2008	12518	18134	22384	27417	30966	26102	26558	29637	30649	25697	14368	11858	276288
	2009	11258	12755	22085	26380	28913	26579	30199	31083	31575	29136	15143	13840	278946
	2010	11007	12943	25081	26561	31986	30522	32268	37334	34992	33983	15287	14804	306768
	2011	12301	11769	21532	26981	30723	29886							
KATEGORII 2*	2008	4475	3692	8299	8915	11952	9714	9940	11646	10313	9886	3279	2817	94928
	2009	3523	3091	4978	7722	8959	6822	8422	9449	7625	6932	3213	3006	73742
	2010	2235	2081	4418	6502	7845	6806	7274	8656	6163	5188	2356	2113	61637
	2011	1970	1396	3499	4912	5393	5051							
KATEGORII 1*	2008	616	717	2167	2896	2140	1691	1408	1345	1942	2031	542	537	18032
	2009	636	495	1323	1532	1638	978	943	388	1059	937	333	221	10483
	2010	76	286	885	1118	689	1172	610	363	759	1054	389	204	7605
	2011	83	305	983	1143	708	969							

Dok. Tab. 6

W TRAKCIE KATEGORYZACJI	2008	152	193	300	235	860	597	479	505	716	595	148	371	5151
	2009	146	407	507	712	581	828	1094	1147	809	739	492	432	7894
	2010	242	252	396	434	560	647	1032	769	179	196	151	447	5305
	2011	176	147	232	277	486	297							1615
PENSJONATY-RAZEM	2008	85	57	127	84	233	171	245	368	208	232	33	50	1893
	2009	64	103	75	138	200	149	222	227	152	178	71	98	1677
	2010	96	100	90	135	187	143	226	259	148	191	67	146	1788
	2011	133	52	99	154	146	162							746
INNE OBIEKTY HOTELOWE	2008	1294	1060	1491	1920	2462	1576	2297	1832	1773	1459	770	536	18470
	2009	770	780	1489	1382	1803	1181	1592	1496	1312	977	626	420	13828
	2010	1213	1186	3077	2285	2555	2514	2794	2890	2524	2390	1118	1136	25682
	2011	1619	1252	2467	3644	4022	4126							17130
POZOSTALE OBIEKTY	2008	3335	3154	4787	5094	6899	7237	11228	9727	5053	3394	1980	1611	63499
	2009	2944	3381	4396	6078	6553	6574	10904	9974	6892	5441	3132	2455	68724
	2010	3099	3955	5903	6283	6729	6442	11061	10210	7509	6040	3283	3509	74023
	2011	3917	4424	5144	6718	6477	6876							33556

Wykres 6. Turyści korzystający z noclegów w hotelach w Krakowie według miesięcy i kategorii obiektów w 2010 roku

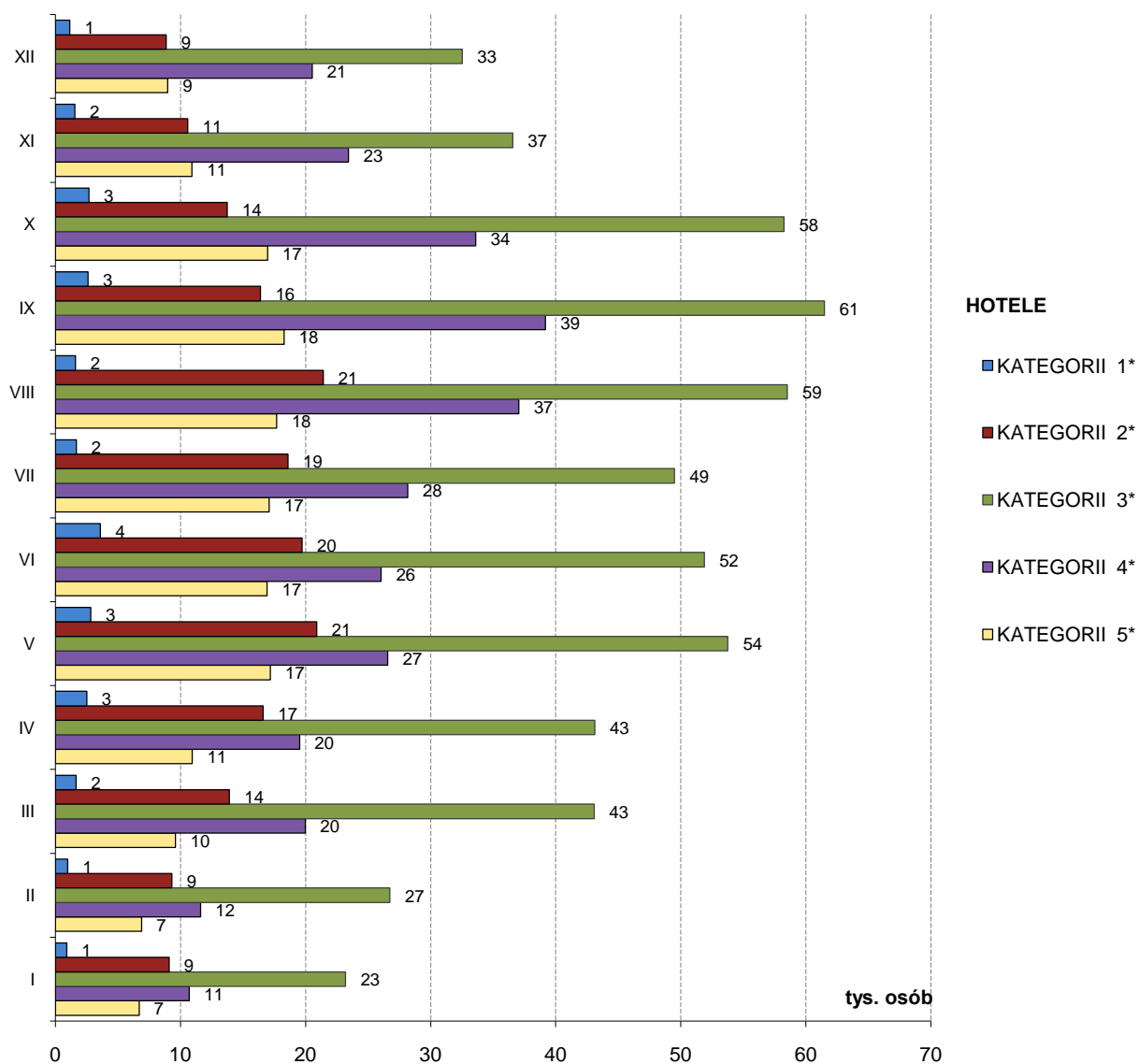

Tabela 7. Wskaźnik dynamiki turystów zagranicznych korzystających z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w Krakowie w latach 2008 - 2011 według miesięcy i kategorii obiektów

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		2008=100											
OBIEKTY OGÓLEM	2009	83,5	70,2	98,5	96,0	95,9	107,0	106,4	104,8	103,1	106,9	108,1	125,1
	2010	85,1	73,6	107,3	94,3	107,4	124,2	115,6	123,8	123,0	127,9	120,9	135,1
	2011	89,0	69,4	96,5	99,3	106,2	131,1						
HOTELE, MOTELE i PENSJONATY- RAZEM	2009	120,5	148,5	100,9	106,3	104,1	91,6	92,5	95,1	99,4	96,3	95,1	81,0
	2010	118,8	143,8	94,5	108,9	92,2	77,6	84,3	79,1	82,6	80,0	84,6	76,9
	2011	116,6	156,8	104,7	103,5	93,1	73,6						
HOTELE-RAZEM z tego:	2009	84,1	67,0	99,2	94,7	96,9	110,3	109,6	106,0	101,4	104,9	105,6	124,2
	2010	83,7	68,2	102,8	90,8	108,7	128,1	118,6	125,8	120,6	124,2	117,5	128,0
	2011	83,8	62,2	93,3	93,4	105,5	132,3						
KATEGORII 5*	2009	75,6	49,9	76,3	84,2	85,4	153,5	112,4	103,8	123,1	106,0	92,8	130,8
	2010	85,1	56,9	72,9	80,3	112,9	181,3	140,2	121,0	142,0	136,4	124,2	113,2
	2011	69,2	58,6	64,7	86,7	85,7	160,9						
KATEGORII 4*	2009	80,6	64,2	188,1	115,2	177,7	165,5	118,0	134,6	111,7	124,5	117,5	152,6
	2010	105,8	77,7	189,4	113,5	227,3	213,1	135,5	182,1	190,2	176,4	154,4	185,0
	2011	103,8	71,9	200,1	136,2	293,8	298,9						
KATEGORII 3*	2009	89,9	70,3	98,7	96,2	93,4	101,8	113,7	104,9	103,0	113,4	105,4	116,7
	2010	87,9	71,4	112,0	96,9	103,3	116,9	121,5	126,0	114,2	132,2	106,4	124,8
	2011	98,3	64,9	96,2	98,4	99,2	114,5						
KATEGORII 2*	2009	78,7	83,7	60,0	86,6	75,0	70,2	84,7	81,1	73,9	70,1	98,0	106,7
	2010	49,9	56,4	53,2	72,9	65,6	70,1	73,2	74,3	59,8	52,5	71,9	75,0
	2011	44,0	37,8	42,2	55,1	45,1	52,0						
KATEGORII 1*	2009	103,2	69,0	61,1	52,9	76,5	57,8	67,0	28,8	54,5	46,1	61,4	41,2
	2010	12,3	39,9	40,8	38,6	32,2	69,3	43,3	27,0	39,1	51,9	71,8	38,0
	2011	13,5	42,5	45,4	39,5	33,1	57,3						
W TRAKCIE KATEGORYZACJI	2009	96,1	210,9	169,0	303,0	67,6	138,7	228,4	227,1	113,0	124,2	332,4	116,4
	2010	159,2	130,6	132,0	184,7	65,1	108,4	215,4	152,3	25,0	32,9	102,0	120,5
	2011	115,8	76,2	77,3	117,9	56,5	49,7						
PENSJONATY-RAZEM	2009	75,3	180,7	59,1	164,3	85,8	87,1	90,6	61,7	73,1	76,7	215,2	196,0
	2010	112,9	175,4	70,9	160,7	80,3	83,6	92,2	70,4	71,2	82,3	203,0	292,0
	2011	156,5	91,2	78,0	183,3	62,7	94,7						
INNE OBIEKTY HOTELOWE	2009	59,5	73,6	99,9	72,0	73,2	74,9	69,3	81,7	74,0	67,0	81,3	78,4
	2010	93,7	111,9	206,4	119,0	103,8	159,5	121,6	157,8	142,4	163,8	145,2	211,9
	2011	125,1	118,1	165,5	189,8	163,4	261,8						
POZOSTALE OBIEKTY	2009	88,3	107,2	91,8	119,3	95,0	90,8	97,1	102,5	136,4	160,3	158,2	152,4
	2010	92,9	125,4	123,3	123,3	97,5	89,0	98,5	105,0	148,6	178,0	165,8	217,8
	2011	117,5	140,3	107,5	131,9	93,9	95,0						

Jak wynika z danych w tabeli 8 turyści zagraniczni najczęściej spośród obiektów zbiorowego zakwaterowania wybierali hotele. W każdym analizowanym kwartale lat 2008-2011 nocowało w nich od 82,9% do 92,1% turystów zagranicznych. Największą popularnością cieszyły się hotele trzygwiazdkowe (ok. 40% turystów zagranicznych). Począwszy od III kwartału 2010 można zauważyć wzrost zainteresowania wśród turystów zagranicznych hotelami czterogwiazdkowymi. Za wyjątkiem I kwartału 2010 roku, porównując poszczególne kwartały 2008-2010 w I i II kwartale 2011 roku, można zauważyć spadek zainteresowania wśród turystów zagranicznych w wyborze hotelów o najwyższym standardzie tj. pięciogwiazdkowych. Najmniej osób z zagranicy korzystało z usług pensjonatów oraz hoteli jednogwiazdkowych.

Tabela 8. Udział turystów zagranicznych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w Krakowie w latach 2008 - 2011

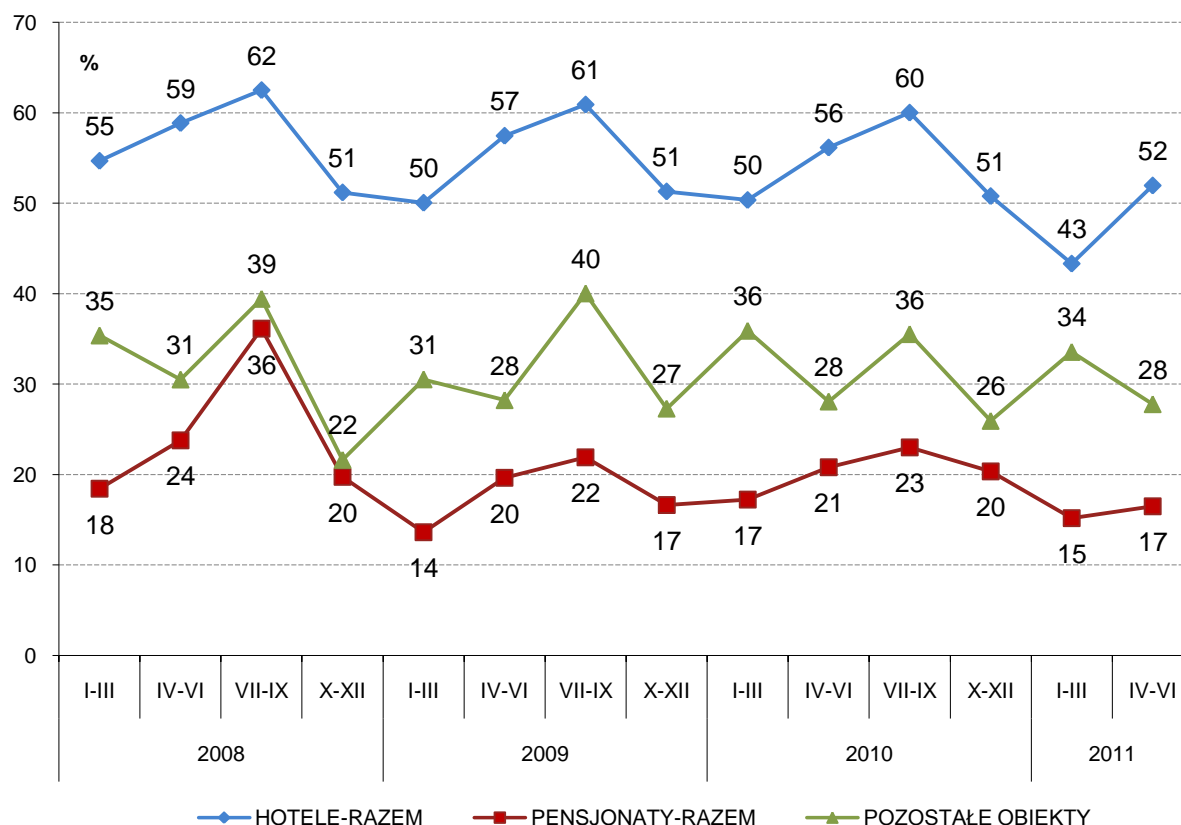
WYSZCZEGÓLNIENIE		I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
		Turzyści zagraniczni korzystający z noclegów w %			
OBIEKTY OGÓLEM	2008	100,00			
	2009				
	2010				
	2011				
HOTELE, MOTELE i PENSJONATY-RAZEM	2008	91,4	90,4	88,5	94,5
	2009	90,4	90,3	88,3	92,2
	2010	89,0	91,0	89,5	92,1
	2011	87,9	91,0		
HOTELE – RAZEM z tego:	2008	88,2	87,2	85,6	92,1
	2009	87,4	87,9	86,2	90,5
	2010	84,2	87,4	86,3	88,9
	2011	82,9	85,5		
KATEGORII 5*	2008	16,0	13,3	12,9	15,5
	2009	12,5	13,6	13,8	15,0
	2010	12,4	14,5	14,2	15,4
	2011	11,9	12,4		
KATEGORII 4*	2008	15,7	12,1	17,5	19,6
	2009	20,0	18,1	20,3	22,7
	2010	21,1	19,8	24,4	26,4
	2011	22,4	25,2		
KATEGORII 3*	2008	40,6	42,2	38,3	41,0
	2009	41,4	41,2	39,1	41,2
	2010	41,5	41,2	38,2	39,7
	2011	40,8	39,3		
KATEGORII 2*	2008	12,6	15,3	14,1	12,6
	2009	10,4	11,8	10,7	9,3
	2010	7,4	9,8	8,1	6,0
	2011	6,1	6,9		
KATEGORII 1*	2008	2,7	3,4	2,1	2,5
	2009	2,2	2,1	1,0	1,1
	2010	1,1	1,4	0,6	1,0
	2011	1,2	1,3		
W TRAKCIE KATEGORYZACJI	2008	0,5	0,8	0,7	0,9
	2009	1,0	1,1	1,3	1,2
	2010	0,8	0,8	0,7	0,5
	2011	0,5	0,5		

Dok. Tab. 8

PENSJONATY-RAZEM	2008	0,2	0,2	0,4	0,2
	2009	0,2	0,2	0,3	0,2
	2010	0,2	0,2	0,2	0,3
	2011	0,3	0,2		
INNE OBIEKTY HOTELOWE	2008	2,9	3,0	2,6	2,2
	2009	2,7	2,2	1,9	1,4
	2010	4,6	3,4	3,0	2,9
	2011	4,8	5,3		
POZOSTALE OBIEKTY	2008	8,6	9,6	11,5	5,5
	2009	9,6	9,7	11,7	7,8
	2010	11,0	9,0	10,5	7,9
	2011	12,1	9,0		

Jak pokazuje wykres 7 większość osób korzystających z noclegów w hotelach to turyści zagraniczni. W miesiącach VII - IX, a więc w pełni sezonu turystycznego stanowili oni w latach 2007 – 2011 odpowiednio: 69%, 63%, 61% i 60% wszystkich korzystających. Można zauważyć, że mają oni znaczący wpływ na rozwój i kondycję branży hotelarskiej, dlatego niepokojące dla hotelarzy mogą być dane o systematycznym spadku tego odsetka.

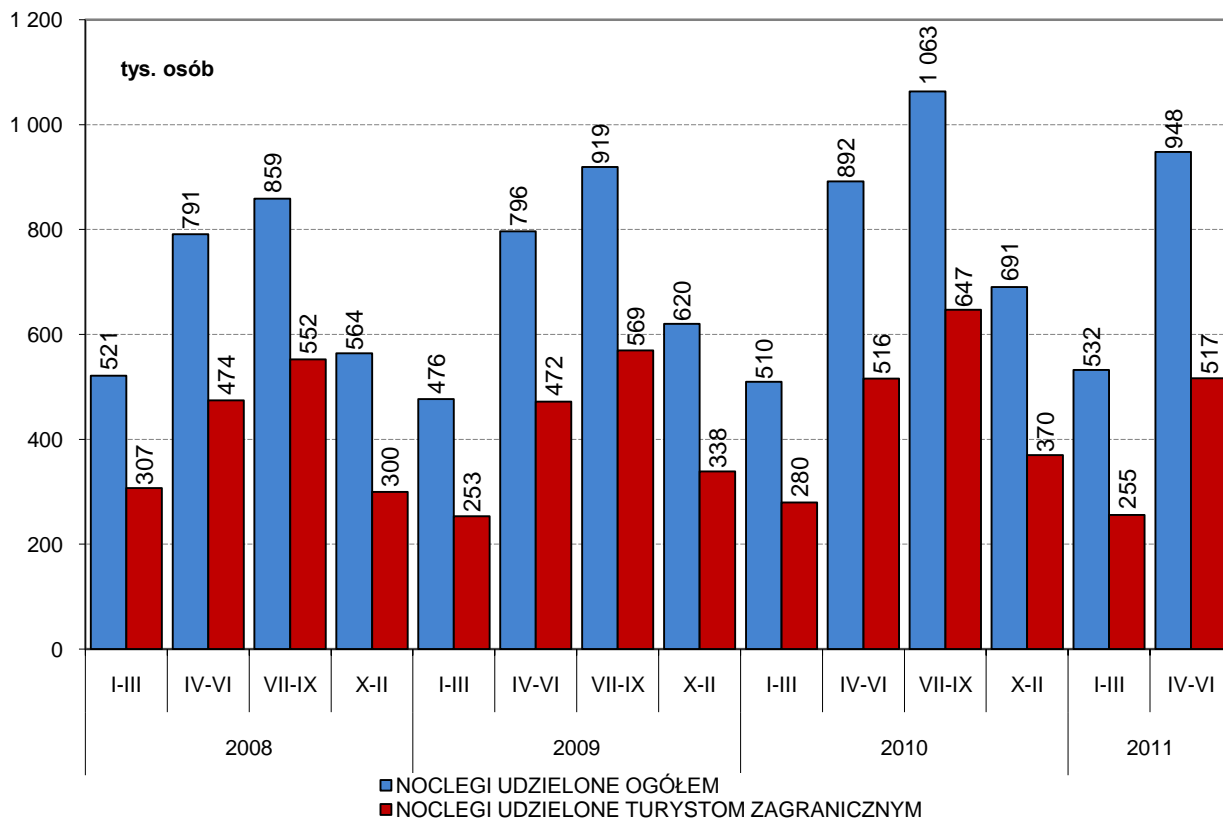
Wykres 7. Odsetek liczby turystów zagranicznych korzystających z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w Krakowie z ogółu korzystających w poszczególnych typach obiektów według kwartałów w latach 2008 - 2011

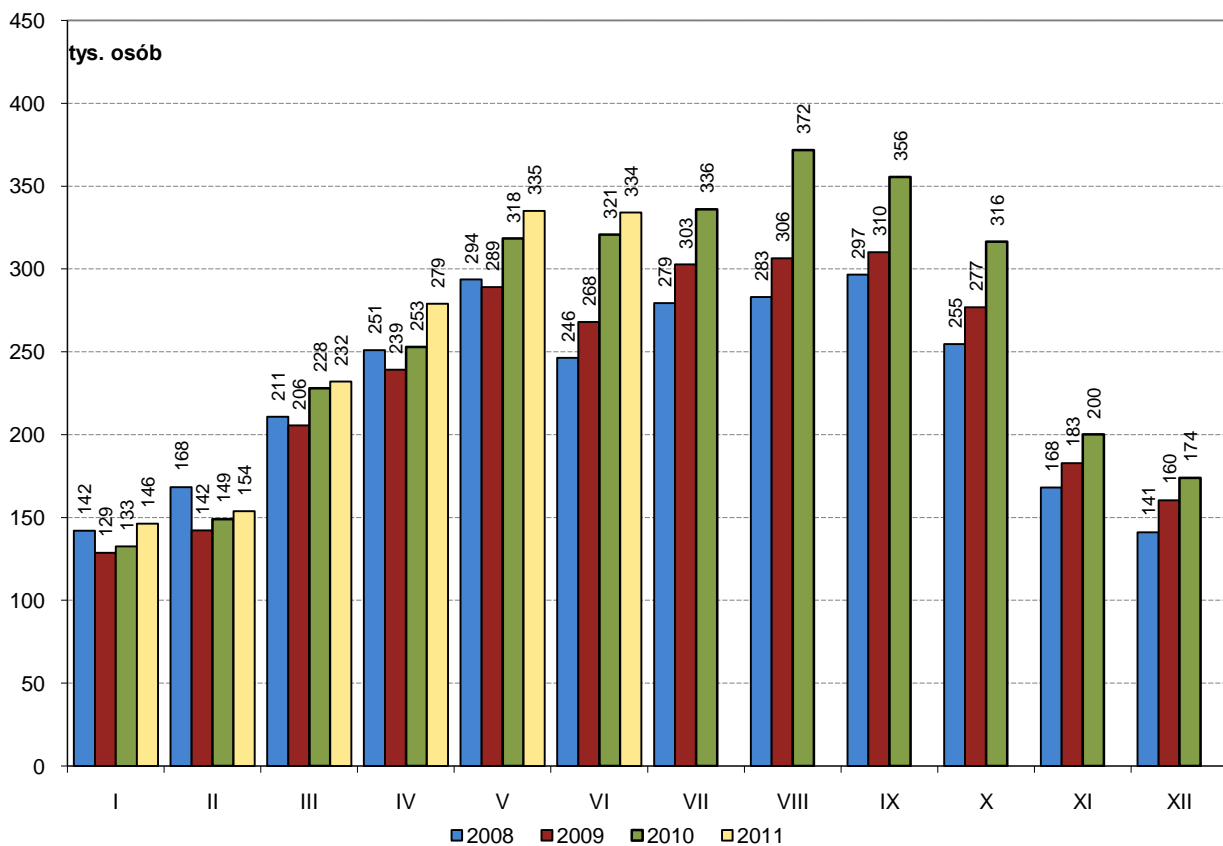
1.5. Udzielone noclegi oraz stopień wykorzystania miejsc noclegowych w Krakowie

W 2010 roku we wszystkich krakowskich turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania, które złożyły sprawozdanie statystyczne udzielono 3 155 330 noclegów, z czego 1 812 764 tj. 57,5% turystom zagranicznym (patrz tabela 9). W porównaniu z rokiem 2009 nastąpił wzrost udzielonych noclegów ogółem oraz wśród turystów zagranicznych – odpowiednio o 12,2% i 11,0%. Najwięcej noclegów udzielono tradycyjnie w sezonie letnim. Na podstawie wykresu 8 widać, że wzrost liczby udzielonych noclegów rozpoczął się od III kwartału 2009 roku. Od tego okresu liczba udzielonych noclegów w każdym kolejnym miesiącu przewyższała analogiczny okres roku poprzedniego. Ten kierunek utrzymał się także w 2011 roku, którego II kwartał był korzystniejszy nie tylko od 2010 roku, ale także od roku 2008. Porównując okres I – VI 2011 roku z analogicznym okresem roku 2010 w każdym miesiącu odnotowano wzrost liczby noclegów udzielonych turystom krajowym. W przypadku turystów zagranicznych sytuacja taka miała miejsce jedynie w kwietniu (wzrost o 5,8%). Natomiast w pozostałych miesiącach omawianego okresu następowały spadki (największe – blisko 11% w lutym i marcu).

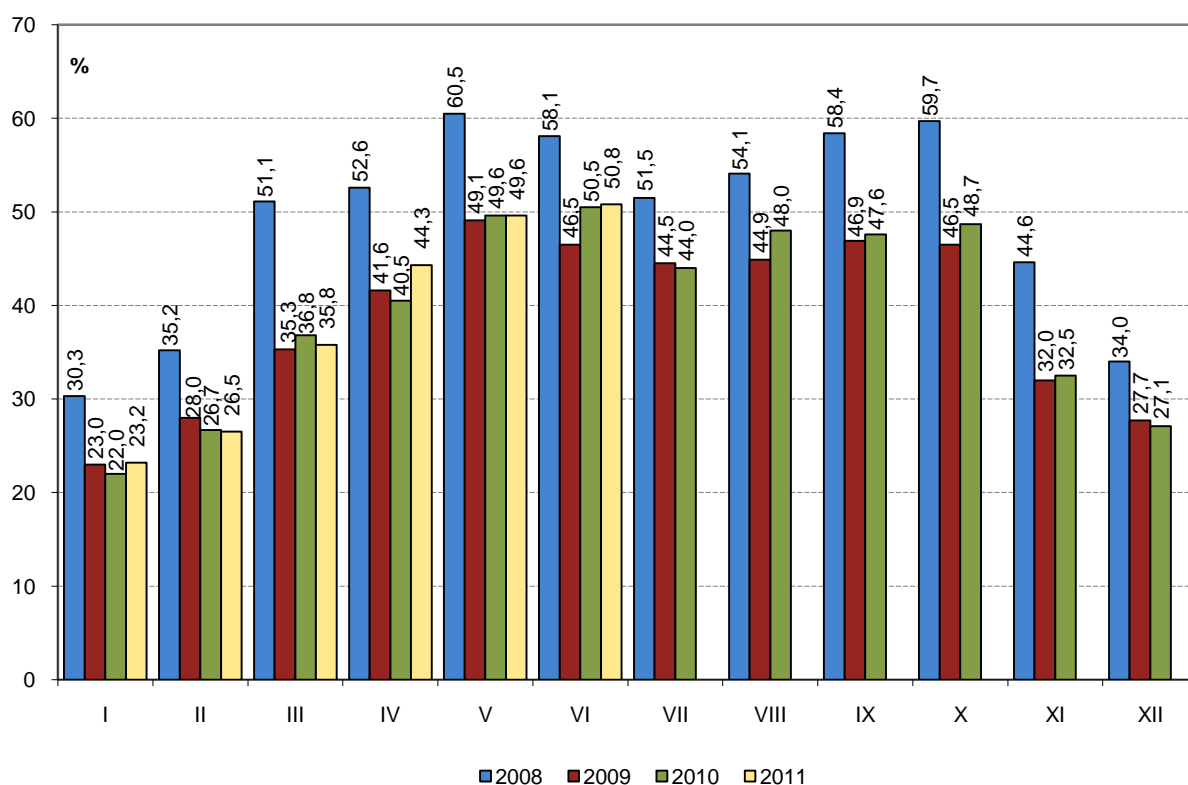
Wykres 8. Noclegi udzielone w obiektach zbiorowego zakwaterowania w Krakowie w latach 2008 - 2011 według kwartałów

Wykres 9. Noclegi udzielone w obiektach zbiorowego zakwaterowania w Krakowie według miesięcy w latach 2008 - 2011

Wykres 10. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania w Krakowie według miesięcy w latach 2008 - 2011

Na wykresie 10 widać, że najwyższy odsetek wykorzystania miejsc noclegowych we wszystkich obiektach zbiorowego zakwaterowania w Krakowie w 2010 roku obserwowano w maju, czerwcu i październiku. W porównaniu do 2009 roku największy wzrost stopnia wykorzystania miejsc noclegowych zanotowano w czerwcu (o 4 pkt. procentowe). W pierwszym półroczu 2011 roku najwyższy poziom wykorzystania miejsc noclegowych miał miejsce w maju i czerwcu (podobnie jak w 2010 roku). W przypadku hoteli, moteli oraz pensjonatów ujętych zbiorczo, najwyższy stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2010 roku przypada na wrzesień (55,6%), podobnie jak w latach poprzednich. W pierwszym półroczu 2011 roku największy wzrost zaobserwowano w kwietniu i czerwcu, w miesiącach tych stopień wykorzystania miejsc noclegowych w hotelach, motelach i pensjonatach był wyższy o odpowiednio 5,2 i 2,9 pkt. procentowego w stosunku do roku 2009. W pozostałych obiektach najwyższe wskaźniki wykorzystania miejsc noclegowych od 2010 roku przypadają na czerwiec.

Tabela 9. Noclegi udzielone w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w Krakowie w 2010 r. według miesięcy i kategorii obiektów

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Suma
OBIEKTY OGÓLEM	Noclegi udzielone	132549	149004	228041	252848	318298	320760	335922	371790	355531	316429	200172	173986	3155330
	z tego turystom zagranicznym	66698	77056	135825	150779	184824	180188	211038	228112	208094	190002	94666	85482	1812764
	stopień wykorzystania %	22,0	26,7	36,8	40,5	49,6	50,5	44,0	48,0	47,6	48,7	32,5	27,1	40,1
HOTELE, MOTELE i PENSJONATY RAZEM	noclegi udzielone	107603	120113	198013	211411	266865	263377	271571	305904	303271	273808	170358	144771	2637065
	z tego turystom zagranicznym	57478	65953	122615	134293	168486	162481	182731	202643	189360	173721	85943	76502	1622206
	stopień wykorzystania %	21,6	26,4	38,9	41,3	51,2	51,3	48,8	53,4	55,6	51,9	33,6	27,5	42,2
HOTELE -RAZEM	noclegi udzielone	99817	111296	186363	199034	252085	247851	256337	290344	288803	260408	161041	136418	2489797
	z tego turystom zagranicznym	54026	62230	116709	127398	160589	154664	174467	194320	182352	166991	82594	72845	1549185
	z tego: stopień wykorzystania %	21,7	26,4	39,7	42,4	52,1	52,6	50,0	54,9	57,5	53,6	34,7	28,1	43,3
KATEGORII 5*	noclegi udzielone	13685	14350	20981	23335	33366	33051	34205	36678	36602	33439	22869	18987	321548
	z tego turystom zagranicznym	10274	10387	14914	17675	25167	24129	27425	29251	26158	24857	17147	13464	240848
	stopień wykorzystania %	24,8	27,6	38,1	43,2	58,0	61,6	62,6	65,6	63,5	56,9	41,0	32,3	48,1
KATEGORII 4*	noclegi udzielone	20864	21629	36559	36702	49993	49172	54847	68627	72028	61191	41759	37370	550741
	z tego turystom zagranicznym	13060	13548	24760	23281	33150	32276	38043	48195	48069	40144	22503	19873	356902
	stopień wykorzystania %	25,0	29,2	43,9	40,4	53,2	52,0	55,6	63,8	66,5	54,7	38,5	32,6	47,1
KATEGORII 3*	noclegi udzielone	45413	54784	97097	95743	119125	117238	112439	131029	135505	130241	72693	60979	1172286
	z tego turystom zagranicznym	26065	32476	65482	66856	81556	78304	79946	92280	88577	87155	36823	33835	769355
	stopień wykorzystania %	21,0	27,7	43,1	43,4	53,0	53,4	49,9	57,7	61,4	56,8	33,6	27,1	44,3
KATEGORII 2*	noclegi udzielone	15032	16513	25229	34366	40833	38138	47165	46040	36626	27987	18666	15262	361857
	z tego turystom zagranicznym	3832	4686	8851	16155	17675	16473	24874	21734	17496	12061	5050	4332	153219
	stopień wykorzystania %	16,8	19,6	28,2	39,0	44,4	43,3	39,9	37,5	35,6	38,1	26,3	20,7	33,1
KATEGORII 1*	noclegi udzielone	3061	1902	4083	5671	5083	6488	3759	3625	5449	5271	3282	2236	49910
	z tego turystom zagranicznym	139	542	1651	2161	1472	1926	1445	855	1577	2129	687	325	14909
	stopień wykorzystania %	35,4	24,3	47,2	67,8	58,8	77,5	43,5	41,9	65,1	60,9	39,2	25,9	49,0
W TRAKCIE KATEGORYZACJI	noclegi udzielone	1762	2118	2414	3217	3685	3764	3922	4345	2593	2279	1772	1584	33455
	z tego turystom zagranicznym	656	591	1051	1270	1569	1556	2734	2005	475	645	384	1016	13952
	stopień wykorzystania %	24,4	32,4	33,1	46,0	52,7	53,8	54,3	62,2	63,9	54,3	43,7	37,9	46,0

Dok. Tab. 9

PENSJONATY- RAZEM	noclegi udzielone	836	844	983	1178	2167	2080	1850	1986	1765	1508	1137	1122	17456
	z tego turystom zagranicznym	220	210	173	280	957	860	755	699	353	348	126	387	5368
	stopień wykorzystania %	12,8	14,0	16,1	19,9	35,3	35,4	30,9	33,1	29,7	24,6	19,2	18,4	24,0
INNE OBIEKTY HOTELOWE	noclegi udzielone	6950	7973	10667	11199	12613	13446	13384	13574	12703	11892	8180	7231	129812
	z tego turystom zagranicznym	3232	3513	5733	6615	6940	6957	7509	7624	6655	6382	3223	3270	67653
	stopień wykorzystania %	21,7	28,9	31,8	30,0	41,0	36,4	35,4	35,3	34,1	33,2	23,6	20,4	31,1
POZOSTALE OBIEKTY	noclegi udzielone	24946	28891	30028	41437	51433	57383	64351	65886	52260	42621	29814	29215	518265
	z tego turystom zagranicznym	9220	11103	13210	16486	16338	17707	28307	25469	18734	16281	8723	8980	190558
	stopień wykorzystania %	24,0	28,3	27,1	36,8	42,5	47,5	31,2	32,9	25,9	35,2	26,9	25,4	25,3

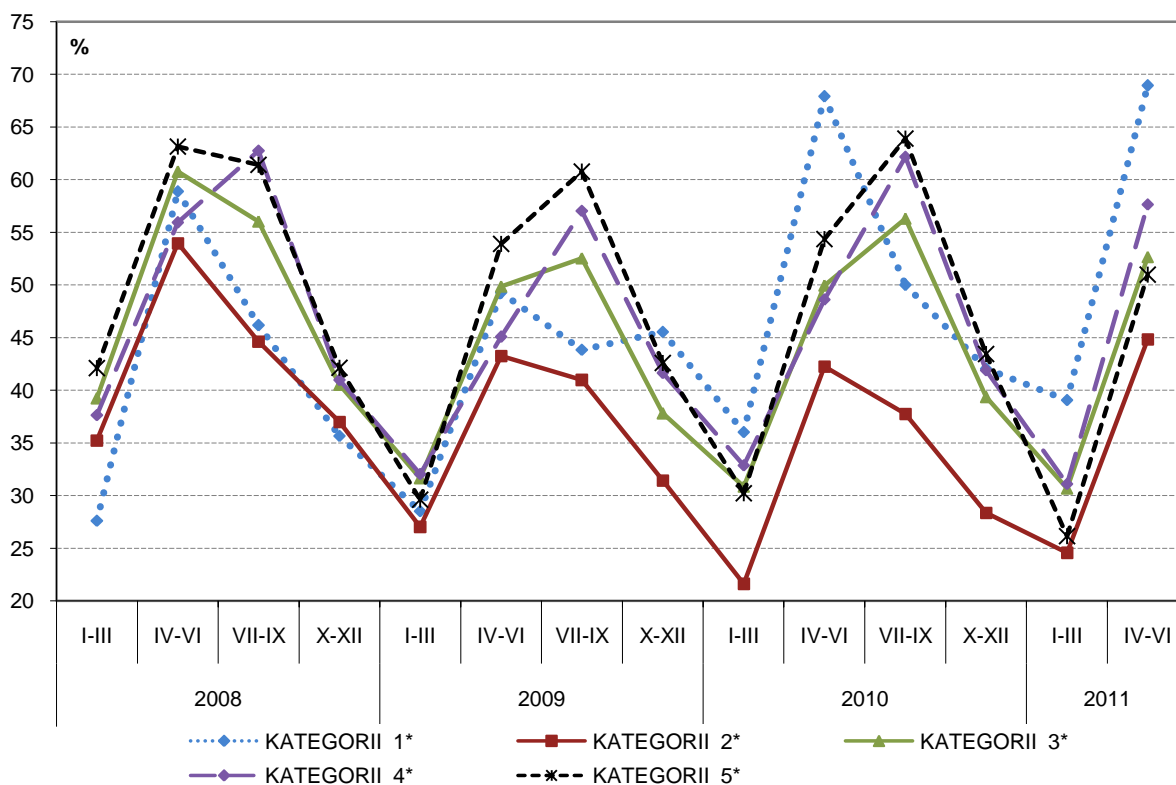
Tabela 10. Noclegi udzielone w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w Krakowie w okresie I-VII 2011 r. według miesięcy i kategorii obiektów

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	Suma
OBIEKTY OGÓLEM	noclegi udzielone	146329	153747	231959	278915	335021	334029	1480000
	z tego turystom zagranicznym	65745	68622	121080	159510	178251	178790	771998
	Stopień wykorzystania %	23,2	26,5	35,8	44,3	49,6	50,8	38,7
HOTELE, MOTELE i PENSJONATY-RAZEM	noclegi udzielone	119400	123641	197718	235802	284573	281761	1242895
	z tego turystom zagranicznym	55856	56451	108376	142673	162574	162813	688743
	Stopień wykorzystania %	23,0	26,1	37,4	46,5	52,9	54,2	40,2
HOTELE-RAZEM z tego:	noclegi udzielone	111006	113895	185906	220949	269117	266255	1167128
	z tego turystom zagranicznym	52824	52611	102630	135255	154363	154615	652298
	Stopień wykorzystania %	23,3	26,2	38,1	47,6	54,4	55,4	41,1
KATEGORII 5*	noclegi udzielone	13183	14197	17333	26652	31135	30519	133019
	z tego turystom zagranicznym	9066	9266	12164	19909	21693	22298	94396
	Stopień wykorzystania %	22,4	26,6	29,4	46,7	52,8	53,5	38,6
KATEGORII 4*	noclegi udzielone	28091	27971	47128	50406	70030	68355	291981
	z tego turystom zagranicznym	13304	12386	27420	29782	42073	44990	169955
	Stopień wykorzystania %	24,5	27,1	41,3	49,7	61,1	61,4	44,3
KATEGORII 3*	noclegi udzielone	52709	54221	92841	107032	124548	123309	554660
	z tego turystom zagranicznym	26368	26514	53797	70776	75001	72070	324526
	Stopień wykorzystania %	23,6	26,9	40,9	48,7	54,0	55,2	41,9

Dok. Tab. 10

KATEGORII 2*	noclegi udzielone	12886	13320	20685	27744	33010	33626	141271
	z tego turystom zagranicznym	3615	3254	6781	11905	12986	12667	51208
	Stopień wykorzystania %	21,0	21,9	30,1	40,9	45,4	48,0	35,2
KATEGORII 1*	noclegi udzielone	2338	2283	5187	4897	6493	6114	27312
	z tego turystom zagranicznym	152	863	2062	2276	1533	1860	8746
	Stopień wykorzystania %	27,0	29,2	60,0	58,5	75,1	73,0	54,1
W TRAKCIE KATEGORYZACJI	noclegi udzielone	1799	1903	2732	4218	3901	4332	18885
	z tego turystom zagranicznym	319	328	406	607	1077	730	3467
	Stopień wykorzystania %	17,3	22,0	26,4	41,9	44,0	43,1	32,4
PENSJONATY-RAZEM	noclegi udzielone	995	689	1501	1739	1592	1362	7878
	z tego turystom zagranicznym	331	117	192	502	518	326	1986
	Stopień wykorzystania %	16,2	13,8	27,8	32,6	28,9	25,6	24,1
INNE OBIEKTY HOTELOWE	noclegi udzielone	7399	9057	10311	13114	13864	14144	67889
	z tego turystom zagranicznym	2701	3723	5554	6916	7693	7872	34459
	Stopień wykorzystania %	19,7	26,4	28,9	35,2	36,7	39,4	31,1
POZOSTAŁE OBIEKTY	noclegi udzielone	26929	30106	34241	43113	50448	52268	237105
	z tego turystom zagranicznym	9889	12171	12704	16837	15677	15977	83255
	Stopień wykorzystania %	24,3	28,3	28,5	35,2	36,6	38,3	28,6

Wykres 11. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w hotelach w Krakowie w poszczególnych kwartałach w latach 2008 - 2011 według kategorii obiektów

Jak widać na wykresie 11 najlepsze dla branży hotelowej są II i III kwartały, kiedy następuje wyraźny wzrost stopnia wykorzystania miejsc noclegowych. Porównując II kwartał 2011 z analogicznym okresem roku 2010 – hotele jedno, dwu, trzy i cztero gwiazdkowe mogą pochwalić się wyższym stopniem wykorzystania miejsc noclegowych. Natomiast w hotelach pięciogwiazdkowych w drugim kwartale 2011 roku odnotowano niższy stopień wykorzystania miejsc noclegowych niż w roku poprzednim. Największy wzrost stopnia wykorzystania odnotowano w przypadku hoteli czterogwiazdkowych – o 9 pkt. procentowych, tj. z 48% do 57%. Wpływ na taką sytuację może mieć zwiększenie się liczby obiektów tej kategorii oraz spadek udzielonych noclegów w hotelach o pięciogwiazdkowych, gdzie stopień wykorzystania miejsc noclegowych zmniejszył się o 3,4 pkt. procentowego. Najwyższy stopień wykorzystania miejsc noclegowych odnotowały hotele jednogwiazdkowe w II kwartale 2010 i 2011 – wynika to jednak ze spadku liczby miejsc noclegowych w tych obiektach (w porównaniu do lat 2008 i 2009).

Tabela 11. Przeciętna długość pobytu turystów ogółem i turystów zagranicznych w obiektach zbiorowego zakwaterowania w Krakowie według miesięcy w latach 2009 - 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE		Miesiąc											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Długość pobytu turystów ogółem													
OBIEKTY OGÓŁEM	2009	1,9	2,0	2,0	2,1	2,1	2,1	2,2	2,1	2,2	2,1	2,0	2,0
	2010	2,1	2,1	2,1	2,2	2,0	2,1	2,2	2,1	2,1	2,1	2,0	1,9
	2011	1,9	2,0	2,0	2,1	2,0	2,0						
HOTELE, MOTELE i PENSJONATY-RAZEM	2009	1,9	2,0	2,0	2,1	2,1	2,1	2,2	2,1	2,5	2,1	2,0	3,5
	2010	2,0	2,0	2,1	2,1	2,1	2,1	2,2	2,1	2,1	2,1	1,9	1,9
	2011	1,9	1,9	2,0	2,1	2,0	2,0						
HOTELE-RAZEM	2009	1,9	2,0	2,0	2,1	2,1	2,1	2,2	2,1	2,2	2,1	2,0	2,0
	2010	1,9	2,0	2,1	2,1	2,1	2,1	2,2	2,1	2,1	2,1	1,9	1,9
	2011	1,9	1,9	2,0	2,1	2,0	2,0						
PENSJONATY-RAZEM	2009	2,4	1,5	2,0	2,3	2,1	2,3	2,1	1,8	2,5	2,3	2,1	2,4
	2010	1,7	1,6	1,6	1,9	2,7	2,5	2,2	2,1	1,8	1,8	2,0	2,0
	2011	1,7	1,5	1,9	1,7	1,7	1,6						
INNE OBIEKTY HOTELOWE	2009	2,2	2,5	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,2	1,9	1,9	1,6
	2010	2,2	2,4	1,9	2,3	2,0	2,2	2,4	2,5	2,5	2,4	2,4	2,5
	2011	2,1	2,7	2,3	2,0	1,9	1,9						
POZOSTALE OBIEKTY	2009	2,1	2,2	2,0	2,0	1,9	2,0	2,5	2,2	2,5	2,1	2,2	2,4
	2010	2,7	2,5	2,0	2,3	2,0	2,2	2,4	2,3	2,1	2,0	2,1	2,1
	2011	2,2	2,3	2,3	2,1	1,9	2,1						
Długość pobytu turystów zagranicznych													
OBIEKTY OGÓŁEM	2009	2,2	2,3	2,3	2,4	2,4	2,4	2,4	2,3	2,6	2,4	2,3	2,4
	2010	2,4	2,4	2,3	2,4	2,3	2,4	2,4	2,3	2,4	2,3	2,2	2,3
	2011	2,2	2,3	2,3	2,4	2,3	2,2						
HOTELE, MOTELE i PENSJONATY-RAZEM	2009	2,2	2,3	2,3	2,4	2,4	2,4	2,4	2,3	2,5	2,5	2,3	2,4
	2010	2,3	2,4	2,3	2,4	2,3	2,4	2,4	2,3	2,3	2,3	2,2	2,2
	2011	2,2	2,2	2,3	2,4	2,3	2,2						
HOTELE-RAZEM	2009	2,2	2,3	2,3	2,4	2,4	2,4	2,4	2,3	2,5	2,4	2,3	2,4
	2010	2,3	2,4	2,4	2,4	2,3	2,3	2,4	2,3	2,3	2,3	2,2	2,2
	2011	2,2	2,2	2,3	2,5	2,3	2,3						
PENSJONATY-RAZEM	2009	5,5	2,3	4,4	4,1	4,8	4,4	2,4	3,3	6,1	2,3	7,0	2,2
	2010	2,3	2,1	1,9	2,1	5,1	6,0	3,3	2,7	2,4	1,8	1,9	2,7
	2011	2,5	2,3	1,9	3,3	3,5	2,0						
INNE OBIEKTY HOTELOWE	2009	2,5	2,6	2,4	2,4	2,4	2,3	2,2	2,2	2,7	2,8	2,4	2,0
	2010	2,7	3,0	1,9	2,9	2,7	2,8	2,7	2,6	2,6	2,7	2,9	2,9
	2011	1,7	3,0	2,3	1,9	1,9	1,9						
POZOSTALE OBIEKTY	2009	2,3	2,6	2,2	2,5	2,2	2,3	2,5	2,2	3,0	2,3	2,5	2,8
	2010	3,0	2,8	2,2	2,6	2,4	2,7	2,6	2,5	2,5	2,7	2,7	2,6
	2011	2,5	2,8	2,5	2,5	2,4	2,3						

Tabela 11 prezentuje średnią długość pobytu turystów w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Między poszczególnymi miesiącami roku 2010 i 2011 nie zachodzą znaczące zmiany długości pobytu zarówno turystów ogółem, jak również turystów zagranicznych. W hotelach średnia długość pobytu wynosi zwykle 2 dni, zarówno wśród turystów krajowych jak i zagranicznych. Lepiej pod tym względem wypadają pensjonaty, dla których szczególnie

korzystny był rok 2009 (w listopadzie w przypadku turystów zagranicznych przeciętna długość pobytu wynosiła 7 dni). Widać zatem, że aby lepiej wykorzystać potencjał turystyczny Krakowa i jego bazy noclegowej należy dbać nie tylko o wzrost liczby korzystających z noclegów, lecz także o wydłużenie ich czasu pobytu.

1.6. Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania w Krakowie według krajów

Tabele 12 i 13 pokazują dane miesięczne o turystach z wybranych krajów korzystających z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w Krakowie w 2010 i 2011 roku. W 2010 roku największą liczbę turystów zagranicznych odnotowano w miesiącu sierpniu, ponad 98,8 tys. osób (o 15,1 tys. osób więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego). Podobnie jak w 2009 roku, tak i w kolejnych latach znaczna większość odwiedzających to Europejczycy. Stanowią oni około 80% wszystkich turystów zagranicznych. W poszczególnych miesiącach ich odsetek jest różny i waha się od 74,0% w marcu 2010 r. do 89,2% w styczniu 2011 r. Większość przyjeżdżających to obywatele Unii Europejskiej. Spośród turystów z państw europejskich spoza UE najliczniej Kraków odwiedzają Norwegowie, Ukraińcy oraz Rosjanie, natomiast turyści spoza Europy to głównie obywatele USA, Izraela oraz Japonii.

Tabela 12. Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania w Krakowie według krajów w 2010 roku

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Suma
		Turyści zagraniczni korzystający z noclegów (2010r.)												
ŚWIAT-ogółem	os.	28285	31596	58293	61815	79084	75549	86785	98848	88402	81236	42453	37897	770243
	%	100,00												
EUROPA	os.	24561	26949	43150	51062	63099	58797	65304	78926	68118	61541	32282	32298	606087
	%	86,8	85,3	74,0	82,6	79,8	77,8	75,2	79,8	77,1	75,8	76,0	85,2	78,7
UNIA EUROPEJSKA	os.	18685	24067	36954	42175	52988	49399	56853	68829	55311	48361	26613	24482	504717
	%	66,1	76,2	63,4	68,2	67,0	65,4	65,5	69,6	62,6	59,5	62,7	64,6	65,5
w tym:	os.	312	366	741	1309	1907	1658	1773	1622	1397	2068	627	1530	15310
	%	1,1	1,2	1,3	2,1	2,4	2,2	2,0	1,6	1,6	2,5	1,5	4,0	2,0
Austria	os.	422	571	1159	1670	1687	1347	2311	1393	1438	969	875	543	14385
	%	1,5	1,8	2,0	2,7	2,1	1,8	2,7	1,4	1,6	1,2	2,1	1,4	1,9
Belgia	os.	175	256	611	1312	815	707	1063	1058	1101	878	321	232	8529
	%	0,6	0,8	1,0	2,1	1,0	0,9	1,2	1,1	1,2	1,1	0,8	0,6	1,1
Dania	os.	147	219	511	1141	1071	1078	1715	1240	958	362	433	198	9073
	%	0,5	0,7	0,9	1,8	1,4	1,4	2,0	1,3	1,1	0,4	1,0	0,5	1,2

Dok. Tab. 12

Francja	os.	1720	2058	3325	3059	4355	3242	4560	5371	4240	3220	1888	2245	39283
	%	6,1	6,5	5,7	4,9	5,5	4,3	5,3	5,4	4,8	4,0	4,4	5,9	5,1
Hiszpania	os.	361	653	1356	1616	2186	2460	4341	7129	3793	3238	1577	1041	29751
	%	1,3	2,1	2,3	2,6	2,8	3,3	5,0	7,2	4,3	4,0	3,7	2,7	3,9
Niemcy	os.	2623	2843	6289	6625	11402	11749	10759	11874	11455	9402	3933	3925	92879
	%	9,3	9,0	10,8	10,7	14,4	15,6	12,4	12,0	13,0	11,6	9,3	10,4	12,1
Irlandia	os.	665	1280	1775	1342	1278	1521	1825	1596	1467	1635	848	875	16107
	%	2,4	4,1	3	2,2	1,6	2	2,1	1,6	1,7	2,0	2,0	2,3	2,1
Litwa	os.	165	107	393	484	308	1086	1016	1169	424	553	257	207	6169
	%	0,6	0,3	0,7	0,8	0,4	1,4	1,2	1,2	0,5	0,7	0,6	0,5	0,8
Niderlandy	os.	600	1129	1036	1522	2573	1884	2621	2666	1929	1546	1077	719	19302
	%	2,1	3,6	1,8	2,5	3,3	2,5	3,0	2,7	2,2	1,9	2,5	1,9	2,5
Republika Czeska	os.	391	505	821	920	1202	1161	1152	1338	1623	1317	796	799	12025
	%	1,4	1,6	1,4	1,5	1,5	1,5	1,3	1,4	1,8	1,6	1,9	2,1	1,6
Szwecja	os.	496	610	1761	2001	3167	1502	2122	1802	2969	1738	1230	616	20014
	%	1,8	1,9	3,0	3,2	4,0	2,0	2,4	1,8	3,4	2,1	2,9	1,6	2,6
Węgry	os.	246	346	975	1643	2010	1389	1606	2125	1333	1938	723	866	15200
	%	0,9	1,1	1,7	2,7	2,5	1,8	1,9	2,1	1,5	2,4	1,7	2,3	2,0
Wielka Brytania	os.	4528	9401	10825	9233	11630	10834	12061	12179	14475	13071	7972	6595	122804
	%	16,0	29,8	18,6	14,9	14,7	14,3	13,9	12,3	16,4	16,1	18,8	17,4	15,9
Włochy	os.	4954	2875	3749	5533	4628	4225	4575	11786	3372	3087	2629	2588	54001
	%	17,5	9,1	6,4	9,0	5,9	5,6	5,3	11,9	3,8	3,8	6,2	6,8	7,0
INNE KRAJE EUROPEJSKIE w tym:	os.	4701	1253	2799	3642	4941	4088	4871	5251	3733	4035	2816	5911	48041
	%	16,6	4,0	4,8	5,9	6,2	5,4	5,6	5,3	4,2	5,0	6,6	15,6	6,2
Norwegia	os.	915	1451	3148	4816	4529	4298	2876	4226	8389	8313	2591	1733	47285
	%	3,2	4,6	5,4	7,8	5,7	5,7	3,3	4,3	9,5	10,2	6,1	4,6	6,1
Rosja	os.	2308	403	941	945	1772	1658	2052	1978	1263	1427	963	1886	17596
	%	8,2	1,3	1,6	1,5	2,2	2,2	2,4	2,0	1,4	1,8	2,3	5,0	2,3
Ukraina	os.	1563	674	1326	1846	2193	1193	1820	2200	1491	1838	1257	2345	19746
	%	5,5	2,1	2,3	3,0	2,8	1,6	2,1	2,2	1,7	2,3	3,0	6,2	2,6
AMERYKA PÓŁNOCNA w tym:	os.	1315	1530	2779	3283	6543	7259	7886	6510	8619	5550	2517	1541	55332
	%	4,6	4,8	4,8	5,3	8,3	9,6	9,1	6,6	9,7	6,8	5,9	4,1	7,2
Stany Zjednoczone Ameryki	os.	1178	1422	2548	2748	5692	6329	6858	5543	7529	4916	2304	1383	48450
	%	4,2	4,5	4,4	4,4	7,2	8,4	7,9	5,6	8,5	6,1	5,4	3,6	6,3
AZJA w tym:	os.	1703	2621	11499	5871	7028	6701	9711	10674	8475	12181	6748	3183	86395
	%	6,0	8,3	19,7	9,5	8,9	8,9	11,2	10,8	9,6	15,0	15,9	8,4	11,2
Japonia	os.	296	312	588	636	1470	1222	1898	2402	1377	1768	1146	774	13889
	%	1,0	1,0	1,0	1,0	1,9	1,6	2,2	2,4	1,6	2,2	2,7	2,0	1,8
Izrael	os.	420	1282	9296	2750	1518	2355	3734	4367	3739	6879	3845	1062	41247
	%	1,5	4,1	15,9	4,4	1,9	3,1	4,3	4,4	4,2	8,5	9,1	2,8	5,4
Republika Korei	os.	440	311	548	624	1624	632	959	972	963	928	416	184	8601
	%	1,6	1,0	0,9	1,0	2,1	0,8	1,1	1,0	1,1	1,1	1,0	0,5	1,1

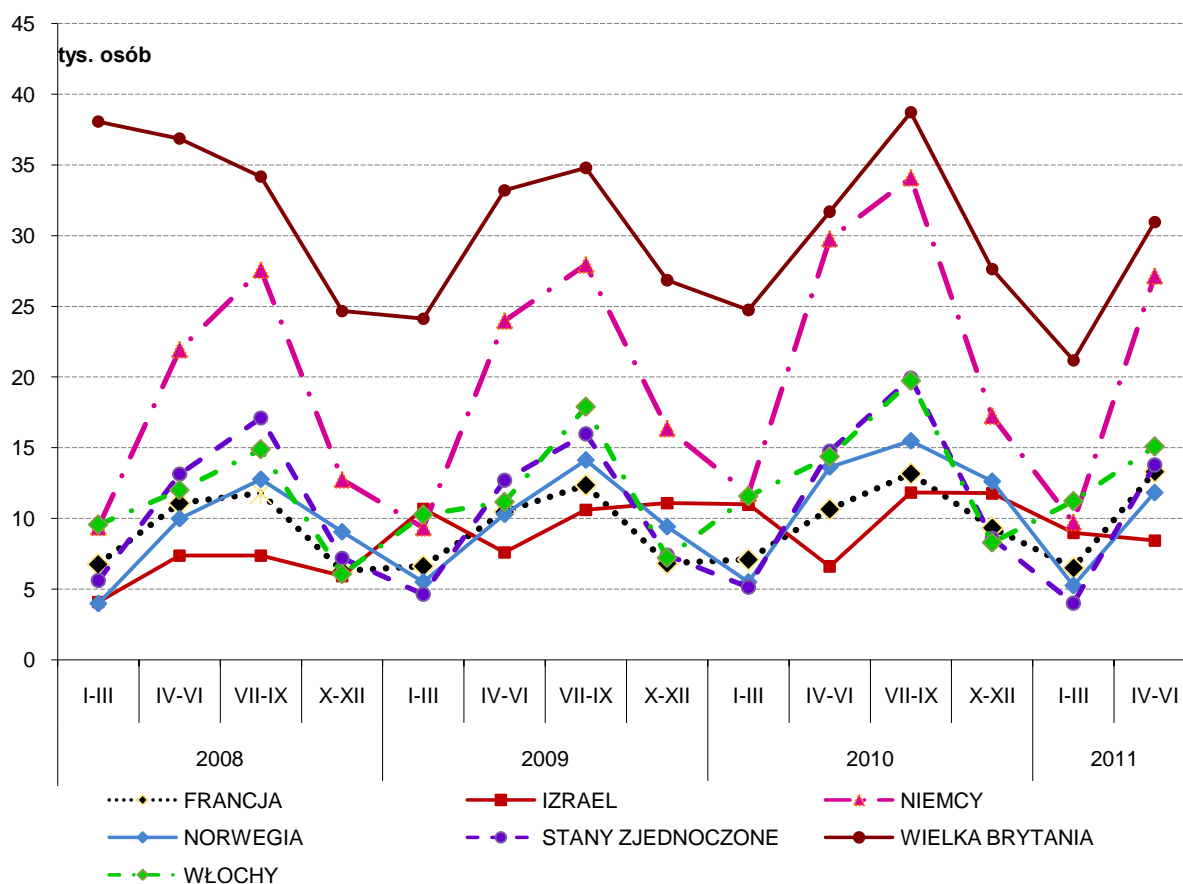
Tabela 13. Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania w Krakowie według krajów w okresie I - VII 2011 roku

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	Suma
		Turyści zagraniczni korzystający z noclegów (2010)						
ŚWIAT-ogółem	os.	29583	29782	52429	65132	78174	79751	334851
	%	100,00						
EUROPA	os.	26378	25785	39096	52307	61371	62652	267589
	%	89,2	86,6	74,6	80,3	78,5	78,6	79,9
UNIA EUROPEJSKA	os.	18878	22768	31775	44047	50658	53873	221999
w tym:	%	63,8	76,4	60,6	67,6	64,8	67,6	66,3
Austria	os.	378	356	568	856	2061	2096	6315
	%	1,3	1,2	1,1	1,3	2,6	2,6	1,9
Belgia	os.	409	543	1694	1733	1410	1033	6822
	%	1,4	1,8	3,2	2,7	1,8	1,3	2,0
Dania	os.	199	253	645	1064	1111	825	4097
	%	0,7	0,8	1,2	1,6	1,4	1,0	1,2
Finlandia	os.	74	226	340	957	1211	1145	3953
	%	0,3	0,8	0,6	1,5	1,5	1,4	1,2
Francja	os.	1506	2338	2674	4905	4272	4131	19826
	%	5,1	7,9	5,1	7,5	5,5	5,2	5,9
Hiszpania	os.	560	946	1416	3261	2596	3767	12546
	%	1,9	3,2	2,7	5,0	3,3	4,7	3,7
Niemcy	os.	2411	2916	4409	6894	8659	11596	36885
	%	8,1	9,8	8,4	10,6	11,1	14,5	11,0
Irlandia	os.	484	1005	1210	1370	1421	1447	6937
	%	1,6	3,4	2,3	2,1	1,8	1,8	2,1
Litwa	os.	73	151	257	253	458	632	1824
	%	0,2	0,5	0,5	0,4	0,6	0,8	0,5
Niderlandy	os.	956	1030	1370	1506	1774	1752	8388
	%	3,2	3,5	2,6	2,3	2,3	2,2	2,5
Republika Czeska	os.	428	504	713	1003	1346	1237	5231
	%	1,4	1,7	1,4	1,5	1,7	1,6	1,6
Szwecja	os.	341	434	1383	1411	3242	1639	8450
	%	1,2	1,5	2,6	2,2	4,1	2,1	2,5
Węgry	os.	240	306	1731	1620	1628	2231	7756
	%	0,8	1,0	3,3	2,5	2,1	2,8	2,3
Wielka Brytania	os.	3921	8436	8838	9081	10771	11113	52160
	%	13,3	28,3	16,9	13,9	13,8	13,9	15,6

Dok. Tab. 13

Włochy	os.	5965	2464	2802	5050	4993	5052	26326
	%	20,2	8,3	5,3	7,8	6,4	6,3	7,9
INNE KRAJE EUROPEJSKIE	os.	632	86	55	167	258	98	1296
w tym:	%	2,1	0,3	0,1	0,3	0,3	0,1	0,4
Norwegia	os.	842	1205	3217	3809	4234	3796	17103
	%	2,8	4,0	6,1	5,8	5,4	4,8	5,1
Rosja	os.	3312	427	1134	1010	2105	1587	9575
	%	11,2	1,4	2,2	1,6	2,7	2,0	2,9
Ukraina	os.	1972	810	2127	1983	2381	1717	10990
	%	6,7	2,7	4,1	3,0	3,0	2,2	3,3
AMERYKA PÓŁNOCNA	os.	1075	1032	2511	3418	6391	6730	21157
w tym:	%	3,6	3,5	4,8	5,2	8,2	8,4	6,3
Stany Zjednoczone Ameryki	os.	977	918	2115	2946	5376	5477	17809
	%	3,3	3,1	4,0	4,5	6,9	6,9	5,3
AZJA	os.	1383	2454	9998	7925	8048	7294	37102
w tym:	%	4,7	8,2	19,1	12,2	10,3	9,1	11,1
Japonia	os.	486	551	531	775	1230	991	4564
	%	1,6	1,9	1,0	1,2	1,6	1,2	1,4
Izrael	os.	209	754	8037	4175	2302	1966	17443
	%	0,7	2,5	15,3	6,4	2,9	2,5	5,2
Republika Korei	os.	201	465	411	542	1260	708	3587
	%	0,7	1,6	0,8	0,8	1,6	0,9	1,1

Wykres 12. Turyści z wybranych krajów korzystający z noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania według kwartałów w latach 2008 – 2011

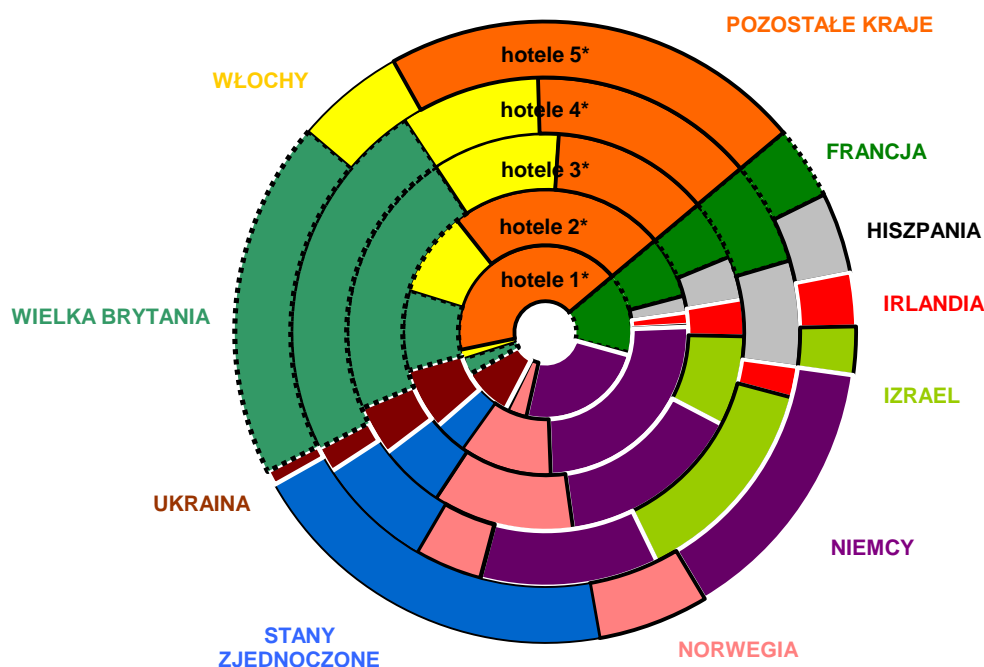
Spośród wszystkich zagranicznych gości najwięcej do Krakowa przybywa obywateli Wielkiej Brytanii, choć ich liczba w pierwszych kwartałach 2011 roku była nieco niższa w porównaniu do analogicznych okresów lat poprzednich. Turyści brytyjscy, w przeciwieństwie do lat minionych, obecnie tak jak goście z innych krajów odwiedzają Kraków raczej sezonowo, najliczniej w okresie wiosennym i letnim (kwiecień - wrzesień). Liczną grupę turystów w Krakowie stanowią także Niemcy, a także Włosi i Amerykanie.

W poszczególnych miesiącach 2010 roku najliczniejszą grupę turystów zagranicznych przybywających do Krakowa w 10 z wszystkich 12 miesięcy 2010 roku, stanowili Brytyjczycy, oddając palmę pierwszeństwa jedynie w styczniu (na korzyść Włochów) i w czerwcu (na korzyść Niemców). Odsetek turystów brytyjskich spośród wszystkich korzystających z noclegów stanowił w 2010 roku od 12,3% (w sierpniu 2010 r.) do 29,8% (w lutym 2010 r.).

Tabela 14. Turyści z wybranych krajów korzystający z noclegów w hotelach w Krakowie według kategorii obiektów w 2010 roku

KRAJ	HOTELE KATEGORII 5*		HOTELE KATEGORII 4*		HOTELE KATEGORII 3*		HOTELE KATEGORII 2*		HOTELE KATEGORII 1*		HOTELE w TRAKCIE KATEGORYZACJI		HOTELE OGÓLEM	
	Korzystający	Udzielone noclegi	Korzystający	Udzielone noclegi	Korzystający	Udzielone noclegi	Korzystający	Udzielone noclegi	Korzystający	Udzielone noclegi	Korzystający	Udzielone noclegi	Korzystający	Udzielone noclegi
OGÓLEM	110040	240848	177395	356902	306768	769355	61637	153219	7605	14909	5305	13952	668750	1549185
Austria	2113	4017	4655	7312	5665	12536	1400	3034	116	286	125	296	14074	27481
Belgia	1557	3315	2941	6448	6172	17276	1043	2725	84	157	108	264	11905	30185
Republika Czeska	994	1914	2607	3661	3558	5712	1845	3308	282	386	81	132	9367	15113
Dania	701	1450	1081	2465	4031	13974	719	2209	187	658	80	310	6799	21066
Finlandia	629	1371	1726	3653	4448	12011	751	1836	2	4	85	432	7641	19307
Francja	3592	7810	9710	17316	11648	29389	3071	8407	735	1631	353	1122	29109	65675
Niemcy	13383	28738	16748	31709	35989	90546	10959	29665	1195	3239	451	1244	78725	185141
Węgry	574	1268	1230	2495	5825	12651	3500	7741	1316	2631	64	247	12509	27033
Irlandia	2626	6853	2873	7957	7091	20171	603	1745	6	6	154	416	13353	37148
Włochy	5333	11051	13031	26443	24673	65450	4189	11164	81	209	324	743	47631	115060
Litwa	180	416	621	957	2218	3497	1052	1794	254	342	9	17	4334	7023
Niderlandy	2228	5196	3200	7036	8236	24171	1238	3233	87	173	117	337	15106	40146
Hiszpania	3965	8705	9949	21538	8458	21642	824	2396	19	26	157	365	23372	54672
Szwecja	1757	3810	3364	6950	9383	26299	1724	3417	157	422	119	347	16504	41245
Wielka Brytania	17512	43326	34413	75360	52198	148390	4005	12536	157	353	692	1830	108977	281795
Norwegia	5450	13363	6366	16534	27358	78974	4586	11945	178	390	192	590	44130	121796
Rosja	1389	2426	2341	4197	7320	13910	4371	6307	183	210	58	136	15662	27186
Ukraina	716	1379	2411	4019	9732	14529	3100	5274	457	690	89	256	16505	26147
Stany Zjednoczone	18487	43406	10934	24065	12811	31016	1626	8593	24	45	708	1791	44590	108916
Izrael	2357	5207	20209	35579	17473	46273	108	312	0	0	841	1978	40988	89349
Japonia	3040	5560	4796	8670	5144	10076	152	389	8	18	21	48	13161	24761
Republika Korei	721	930	960	1157	6822	6926	17	36	0	0	0	0	8520	9049
Pozostałe kraje	20736	39337	21229	41381	30515	63936	10754	25153	2077	3033	477	1051	85788	173891

Wykres 13. Turyści z wybranych krajów korzystający z noclegów w hotelach w Krakowie według kategorii obiektów w 2010 roku

Wykres 13 oraz tabele 14 i 15 przedstawiają dane o turystach z wybranych krajów korzystających w 2010 roku z noclegów w hotelach w Krakowie według kategorii.

Podobnie jak w roku 2009 największy odsetek turystów zagranicznych stanowili turyści korzystający z noclegów w hotelach trzygwiazdkowych (45,9%). Hotele trzygwiazdkowe były najczęściej wybierane przez turystów niemal ze wszystkich prezentowanych krajów. Wyjątkiem są turyści z Francji, którzy najczęściej zatrzymywali się w hotelach czterogwiazdkowych oraz turyści ze Stanów Zjednoczonych, którzy w ponad 41,5% wybierali hotele o najwyższym standardzie. Poza obywatelami USA z hoteli pięciogwiazdkowych najczęściej korzystają turyści z Japonii (23,1%), Irlandii (19,7%) Hiszpanii i Niemiec (po 17,0%) oraz Wielkiej Brytanii (16,1%). Hiszpanie, Japończycy i Brytyjczycy chętnie wybierają także hotele kategorii czterech gwiazdek, gdzie dodatkowo pojawia się znaczący udział turystów z Izraela oraz Francji. W hotelach trzygwiazdkowych z kolei zatrzymują się szczególnie chętnie turyści z Korei, Norwegii, Danii, Ukrainy, Finlandii i Szwecji, natomiast z hoteli dwu i jednogwiazdkowych najchętniej korzystają Węgrzy, Litwini i Czesi, jednakże niezależnie od kraju pochodzenia turystów udział bazy hotelowej najniższych kategorii jest wyraźnie niższy niż hoteli wyższej klasy.

Tabela 15. Turyści z wybranych krajów (w %) korzystający z noclegów w hotelach w Krakowie według kategorii obiektów w 2010 roku

KRAJ	HOTELE KATEGORII 5*		HOTELE KATEGORII 4*		HOTELE KATEGORII 3*		HOTELE KATEGORII 2*		HOTELE KATEGORII 1*		HOTELE w TRAKCIE KATEGORYZACJI		HOTELE OGÓLEM	
	Korzystający	Udzielone noclegi	Korzystający	Udzielone noclegi	Korzystający	Udzielone noclegi	Korzystający	Udzielone noclegi	Korzystający	Udzielone noclegi	Korzystający	Udzielone noclegi	Korzystający	Udzielone noclegi
OGÓLEM	16,5	15,5	26,5	23,0	45,9	49,7	9,2	9,9	1,1	1,0	0,8	0,9	100%	100%
Austria	15,0	14,6	33,1	26,6	40,3	45,6	9,9	11,0	0,8	1,0	0,9	1,1		
Belgia	13,1	11,0	24,7	21,4	51,8	57,2	8,8	9,0	0,7	0,5	0,9	0,9		
Republika Czeska	10,6	12,7	27,8	24,2	38,0	37,8	19,7	21,9	3,0	2,6	0,9	0,9		
Dania	10,3	6,9	15,9	11,7	59,3	66,3	10,6	10,5	2,8	3,1	1,2	1,5		
Finlandia	8,2	7,1	22,6	18,9	58,2	62,2	9,8	9,5	0,0	0,0	1,1	2,2		
Francja	12,3	11,9	33,4	26,4	40,0	44,7	10,6	12,8	2,5	2,5	1,2	1,7		
Niemcy	17,0	15,5	21,3	17,1	45,7	48,9	13,9	16,0	1,5	1,7	0,6	0,7		
Węgry	4,6	4,7	9,8	9,2	46,6	46,8	28,0	28,6	10,5	9,7	0,5	0,9		
Irlandia	19,7	18,4	21,5	21,4	53,1	54,3	4,5	4,7	0,0	0,0	1,2	1,1		
Włochy	11,2	9,6	27,4	23,0	51,8	56,9	8,8	9,7	0,2	0,2	0,7	0,6		
Litwa	4,2	5,9	14,3	13,6	51,2	49,8	24,3	25,5	5,9	4,9	0,2	0,2		
Niderlandy	14,7	12,9	21,2	17,5	54,5	60,2	8,2	8,1	0,6	0,4	0,8	0,8		
Hiszpania	17,0	15,9	42,6	39,4	36,2	39,6	3,5	4,4	0,1	0,0	0,7	0,7		
Szwecja	10,6	9,2	20,4	16,9	56,9	63,8	10,4	8,3	1,0	1,0	0,7	0,8		
Wielka Brytania	16,1	15,4	31,6	26,7	47,9	52,7	3,7	4,4	0,1	0,1	0,6	0,6		
Norwegia	12,3	11,0	14,4	13,6	62,0	64,8	10,4	9,8	0,4	0,3	0,4	0,5		
Rosja	8,9	8,9	14,9	15,4	46,7	51,2	27,9	23,2	1,2	0,8	0,4	0,5		
Ukraina	4,3	5,3	14,6	15,4	59,0	55,6	18,8	20,2	2,8	2,6	0,5	1,0		
Stany Zjednoczone	41,5	39,9	24,5	22,1	28,7	28,5	3,6	7,9	0,1	0,0	1,6	1,6		
Izrael	5,8	5,8	49,3	39,8	42,6	51,8	0,3	0,3	0,0	0,0	2,1	2,2		
Japonia	23,1	22,5	36,4	35,0	39,1	40,7	1,2	1,6	0,1	0,1	0,2	0,2		
Republika Korei	8,5	10,3	11,3	12,8	80,1	76,5	0,2	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0		
Pozostałe kraje	24,2	22,6	24,7	23,8	35,6	36,8	12,5	14,5	2,4	1,7	0,6	0,6		

Tabela 16. Turyści z wybranych krajów (w %) korzystający z noclegów w hotelach w Krakowie według miesięcy w latach 2009 - 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		Turyści zagraniczni korzystający z noclegów w %											
OGÓLEM	2009	100,00											
	2010	100,00											
	2011	100,00											
Austria	2009	1,1	0,0	1,0	2,3	4,6	2,4	1,4	1,4	1,4	2,0	1,1	3,0
	2010	1,2	1,2	1,4	2,3	2,6	2,3	2,1	1,7	1,5	2,7	1,6	4,4
	2011	1,5	1,4	1,1	1,4	2,9	2,6						
Belgia	2009	1,1	3,2	1,6	1,7	1,6	1,3	1,9	1,5	1,2	1,4	1,8	1,3
	2010	1,6	1,8	1,8	2,4	2,1	1,8	2,4	1,3	1,6	1,2	2,1	1,3
	2011	1,6	1,7	3,4	2,6	1,8	1,4						
Republika Czeska	2009	1,4	1,5	1,3	1,1	2,0	1,3	1,2	1,1	1,4	1,2	1,6	1,6
	2010	1,3	1,6	1,3	1,4	1,4	1,3	1,2	1,2	1,5	1,4	1,7	1,9
	2011	1,5	1,7	1,1	1,5	1,6	1,5						
Dania	2009	0,3	0,6	0,7	1,2	1,4	1,0	1,6	1,2	1,6	1,1	0,7	0,6
	2010	0,7	0,9	0,8	1,7	1,0	0,9	1,1	1,0	1,2	1,0	0,7	0,6
	2011	0,7	0,9	1,3	1,5	1,4	0,9						
Finlandia	2009	0,5	0,6	0,5	1,6	1,1	1,8	1,9	1,0	1,0	0,8	0,7	0,6
	2010	0,5	0,7	0,7	1,9	1,4	1,4	1,9	1,0	1,1	0,5	1,1	0,6
	2011	0,3	0,7	0,7	1,6	1,6	1,3						
Francja	2009	6,3	6,5	5,1	5,7	4,7	4,4	4,7	5,5	4,0	3,5	4,2	7,1
	2010	5,2	5,7	3,6	4,2	4,9	4,1	4,4	4,1	4,5	3,8	4,1	5,1
	2011	5,0	6,4	3,7	6,0	5,1	5,3						
Niemcy	2009	9,9	9,5	7,4	9,3	13	14,1	12,2	10,9	12,8	11,7	9,8	12,7
	2010	9,6	9,1	8,9	10,1	14,4	15,5	12,9	12,0	12,2	10,9	9,3	10,3
	2011	8,3	10,8	8,0	10,4	11,0	14,7						
Węgry	2009	1,3	1,1	1,1	3,3	3,1	2,1	2,0	2,1	1,6	3,2	1,2	2,6
	2010	0,9	1,1	1,7	2,6	2,3	1,7	1,8	2,1	1,4	2,0	1,6	2,1
	2011	0,7	1,1	3,2	2,5	1,9	3,0						
Irlandia	2009	2,9	5,7	3,8	2,3	1,5	1,4	1,6	1,6	1,9	2,8	3,2	3,3
	2010	2,3	4,3	3,4	2,3	1,6	2,0	1,7	1,3	1,5	2,0	1,9	2,1
	2011	1,7	3,4	2,2	1,7	1,6	1,4						
Włochy	2009	15,6	5,8	5,6	6,4	6,1	5,6	5,3	13,8	4,3	4,2	5,8	6,2
	2010	15,4	6,3	7,0	9,8	6,1	5,8	5,5	12,8	3,9	3,8	6,3	7,2
	2011	16,3	4,9	5,1	8,4	6,5	6,5						
Litwa	2009	0,6	0,3	0,2	0,4	1,1	0,8	0,7	0,8	0,3	0,4	0,3	0,9
	2010	0,6	0,4	0,5	0,8	0,3	1,4	0,8	0,6	0,4	0,7	0,5	0,5
	2011	0,2	0,6	0,6	0,4	0,6	0,7						

Dok. Tab.16

Niderlandy	2009	1,6	2	1,3	1,8	2,2	2,1	2,1	2,1	1,7	1,8	1,7	2
	2010	2,3	3,2	1,5	1,7	3,0	2,6	2,5	2,4	2,0	1,7	2,2	1,8
	2011	3,6	3,6	1,9	2,3	2,2	2,3						
Hiszpania	2009	1,1	2,1	1,4	2,8	2,0	3,1	4,6	5,9	3,7	2,2	2,4	1,7
	2010	1,1	1,5	1,6	2,3	2,6	3,2	4,7	6,4	4,3	3,7	2,7	2,4
	2011	1,4	2,1	1,9	4,5	3,0	4,5						
Szwecja	2009	2,1	2,7	2,5	4,0	4,2	2,7	4,0	1,8	3,9	2,9	2,1	1,6
	2010	1,9	1,8	3,1	2,9	3,6	1,8	2,4	1,7	3,3	2,0	2,7	1,7
	2011	1,4	1,6	2,6	2,1	3,8	1,8						
Wielka Brytania	2009	18,8	30,5	20,5	17,1	17,4	17,2	16,2	13,3	16,3	18,9	21,2	19,3
	2010	16,7	32,3	19,2	15,2	15,0	14,4	14,2	12,0	16,8	16,5	19,3	17,8
	2011	13,8	30,9	17,2	13,6	13,9	13,8						
Norwegia	2009	3,2	4,6	7,1	6,4	5,0	5,4	3,2	4,0	12,7	7,8	8,5	4,2
	2010	3,6	4,8	5,8	8,6	6,1	5,9	3,5	4,6	10,2	11,0	6,3	4,9
	2011	3,3	4,5	6,7	6,4	5,7	5,0						
Rosja	2009	9,5	1,0	1,0	0,8	1,5	1,4	2,0	1,8	1,2	0,9	1,6	4,0
	2010	8,9	1,2	1,8	1,7	2,2	2,0	2,5	2,1	1,4	1,7	2,3	5,2
	2011	12,3	1,5	2,1	1,5	2,8	2,0						
Ukraina	2009	6,1	2,7	2,5	2,5	3,2	2,3	2,4	2,6	1,7	2,7	2,8	4,1
	2010	5,4	2,1	2,3	3,1	2,7	1,4	1,7	2,0	1,6	2,3	2,9	6,4
	2011	7,0	2,8	4,2	3,0	3,1	2,1						
Stany Zjednoczone	2009	3,2	5,3	4,2	5,4	6,4	8,1	8,0	6,1	7,1	5,8	5,9	4,0
	2010	4,6	4,9	4,6	4,6	7,5	8,6	8,7	6,0	9,1	6,3	5,6	3,8
	2011	3,5	3,2	4,2	4,7	7,1	6,8						
Izrael	2009	1,9	3,6	19,6	6,0	2,5	4,6	5,4	4,9	5,1	10,7	10,4	3,0
	2010	1,6	4,8	18,9	5,1	2,1	3,5	5,1	5,1	4,8	9,4	10,1	3,2
	2011	0,9	3,1	17,5	7,6	3,4	2,8						
Japonia	2009	0,9	1,0	1,1	0,9	1,5	1,8	1,2	1,6	1,9	1,7	1,3	1,2
	2010	1,1	1,0	1,0	1,1	2,1	1,7	2,5	2,7	1,6	2,4	3,0	2,3
	2011	1,9	2,1	1,1	1,3	1,6	1,3						
Republika Korei	2009	2,4	0,9	1,8	2,5	2,1	2,4	2,8	2,7	1,7	1,0	1,1	1,3
	2010	1,8	1,2	1,1	1,2	2,3	0,9	1,3	1,1	1,2	1,3	1,1	0,5
	2011	0,8	1,9	0,9	1,0	1,9	1,0						
Pozostałe kraje	2009	8,2	8,8	8,6	14,5	11,7	12,6	13,4	12,3	11,7	11,3	10,6	13,7
	2010	11,8	8,1	7,8	13,0	12,6	15,8	15,1	14,6	13,0	11,8	10,8	13,8
	2011	12,2	9,3	9,3	14,1	15,5	17,2						

Tabela 17. Noclegi udzielone turystom zagranicznym z wybranych krajów w hotelach w Krakowie według miesięcy w latach 2009 - 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		Udzielone noclegi w %											
OGÓLEM	2009	100,00											
	2010	100,00											
	2011	100,00											
Austria	2009	1,0	0,0	0,9	2,1	3,8	2,3	1,4	1,2	1,3	1,9	0,9	3,3
	2010	1,2	1,1	1,2	2,1	2,5	2,1	1,6	1,2	1,3	1,9	1,3	4,3
	2011	1,3	1,3	1,1	1,2	2,4	2,5						
Belgia	2009	1,0	2,8	1,7	1,9	1,7	1,6	2,3	1,7	1,4	1,4	2,3	1,4
	2010	1,4	1,6	1,6	2,7	2,3	1,9	2,9	1,5	1,8	1,1	2,6	1,6
	2011	1,7	1,9	3,7	3,3	1,9	1,7						
Republika Czeska	2009	0,9	1,0	0,9	0,7	1,3	0,9	0,9	0,9	1,2	0,9	1,1	0,9
	2010	1,0	1,1	1,0	1,0	0,9	0,9	0,8	0,8	1,1	0,9	1,4	1,3
	2011	1,3	1,3	0,7	1,0	1,0	1,2						
Dania	2009	0,3	0,5	1,0	1,6	2,0	1,2	2,0	1,5	2,0	1,5	0,8	0,6
	2010	0,7	0,9	1,1	2,3	1,3	1,2	1,5	1,5	1,5	1,3	0,9	0,8
	2011	0,8	1,0	1,5	2,3	1,9	1,1						
Finlandia	2009	0,4	0,5	0,5	2,0	1,3	2,0	2,1	1,2	1,1	0,7	0,7	0,7
	2010	0,5	0,5	0,6	1,7	1,7	1,6	2,1	1,3	1,2	0,6	1,1	0,7
	2011	0,3	0,5	0,6	1,9	1,9	1,5						
Francja	2009	5,9	6,8	4,8	5,8	4,5	4,1	4,3	5,2	3,4	2,9	3,9	7,1
	2010	4,5	5,1	2,8	4,2	4,7	3,9	4,7	4,2	4,7	3,7	4,0	5,0
	2011	4,8	5,8	3,4	6,3	5,5	4,9						
Niemcy	2009	10,3	8,4	7,1	9,2	13,1	14,5	12,6	11,0	12,9	12,8	9,1	12,0
	2010	10,1	8,1	9,1	10,8	15,2	15,5	12,3	12,0	13,1	11,7	8,1	9,8
	2011	8,2	9,7	7,1	11,1	11,6	14,5						
Węgry	2009	1,2	0,9	1,0	2,7	2,9	1,9	2,1	2,0	1,6	2,8	1,0	2,3
	2010	0,9	0,8	1,5	2,2	2,3	1,5	1,9	2,1	1,2	1,9	1,6	1,9
	2011	0,7	1,2	3,0	2,3	1,7	3,0						
Irlandia	2009	3,3	6,8	4,9	2,7	2,0	2,0	1,8	2,1	2,3	3,3	3,9	4,0
	2010	2,5	5,1	4,4	2,7	1,9	2,2	1,9	1,7	1,7	2,5	2,3	2,7
	2011	1,9	4,0	2,8	2,0	1,9	1,8						
Włochy	2009	16,4	5,5	5,8	6,2	5,9	5,5	5,0	13,8	4,8	4,2	5,3	6,5
	2010	16,2	7,1	8,5	9,9	6,5	6,1	5,4	13,3	3,9	3,8	6,4	7,6
	2011	18,7	4,6	5,4	8,3	6,9	6,0						
Litwa	2009	0,5	0,2	0,2	0,2	0,7	0,5	0,4	0,4	0,2	0,3	0,3	0,6
	2010	0,3	0,2	0,5	0,6	0,2	0,8	0,5	0,4	0,3	0,5	0,5	0,4
	2011	0,2	0,3	0,4	0,3	0,6	0,6						
Niderlandy	2009	1,9	2,2	1,3	1,9	2,3	2,2	2,2	2,2	1,9	1,8	1,8	2,4
	2010	2,7	3,4	1,7	1,9	3,6	3,0	2,9	2,9	2,3	2,0	2,3	2,4
	2011	2,9	3,5	1,9	2,5	2,6	2,7						

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		Udzielone noclegi w %											
Hiszpania	2009	1,1	1,9	1,4	2,9	2,0	3,1	4,5	6,4	3,3	2,1	2,7	1,7
	2010	1,0	1,3	1,5	2,5	2,6	3,1	4,7	6,8	4,3	3,7	2,7	2,6
	2011	1,5	2,1	1,9	4,7	3,0	3,9						
Szwecja	2009	2,5	2,8	2,5	4,4	4,9	2,9	4,6	2,1	4,4	3,3	2,5	1,7
	2010	2,0	1,9	3,0	3,1	4,0	1,8	2,6	1,8	3,5	2,2	3,2	2,0
	2011	1,3	1,7	2,3	2,4	4,5	2,1						
Wielka Brytania	2009	21,0	34,0	24,4	19,2	20,7	19,6	18,6	15,6	18,3	21,1	23,7	23,4
	2010	19,4	35,3	22,1	17,0	16,5	16,8	15,4	13,4	18,2	18,5	21,9	19,8
	2011	16,2	35,2	20,2	15,4	15,3	16,0						
Norwegia	2009	3,9	5,0	9,1	7,5	6,3	6,3	4,3	5,1	14,0	9,0	9,8	5,4
	2010	4,0	5,9	6,8	9,6	7,9	7,1	4,6	5,5	11,5	12,8	7,9	6,2
	2011	3,6	5,2	7,8	7,3	7,3	6,5						
Rosja	2009	8,1	0,9	0,8	0,5	1,0	1,2	1,6	1,4	0,8	0,6	1,5	3,4
	2010	7,6	1,0	1,1	1,2	1,6	1,4	1,9	1,7	1,0	1,1	1,9	4,4
	2011	11,3	1,4	1,6	0,9	1,8	1,4						
Ukraina	2009	4,3	2,0	1,9	1,5	2,1	1,4	1,5	1,5	1,0	1,7	2,0	2,7
	2010	4,2	1,8	1,4	1,8	1,7	1,0	1,2	1,2	1,2	1,5	2,2	4,8
	2011	5,3	2,0	2,8	1,8	2,0	1,4						
Stany Zjednoczone	2009	3,9	5,7	4,5	5,9	7,1	8,7	9,1	7,2	6,9	5,9	6,0	4,7
	2010	5,5	5,2	4,9	5,0	7,5	9,0	10,2	6,0	8,6	6,5	6,6	4,4
	2011	4,5	3,7	4,7	4,7	7,3	7,9						
Izrael	2009	2,0	2,7	15,8	6,1	2,3	4,0	5,0	4,4	5,0	10,0	9,5	2,3
	2010	1,3	3,7	17,4	5,2	2,0	3,5	4,4	4,6	4,5	9,8	8,7	3,3
	2011	1,0	1,8	17,4	8,0	3,7	2,8						
Japonia	2009	0,7	0,8	0,8	0,8	1,2	1,9	1,2	1,3	1,5	1,3	1,1	1,0
	2010	1,1	1,0	0,8	0,8	1,6	1,5	2,2	2,3	1,4	1,8	2,1	1,6
	2011	1,4	1,5	0,9	0,8	1,2	1,1						
Republika Korei	2009	1,2	0,4	0,8	1,2	1,0	1,2	1,3	1,3	0,8	0,6	0,6	0,6
	2010	0,8	0,5	0,5	0,5	1,1	0,4	0,6	0,5	0,5	0,6	0,6	0,3
	2011	0,4	0,9	0,5	0,4	0,8	0,5						
Pozostałe kraje	2009	8,2	8,5	8,0	13,0	10,1	11,2	11,3	10,4	10,0	9,9	9,6	11,4
	2010	11,0	7,4	6,5	11,4	10,5	13,6	13,7	13,3	11,2	9,7	9,7	12,2
	2011	10,7	9,3	8,6	11,2	13,0	14,8						

1.7. Muzea, teatry, galerie oraz kina w Krakowie

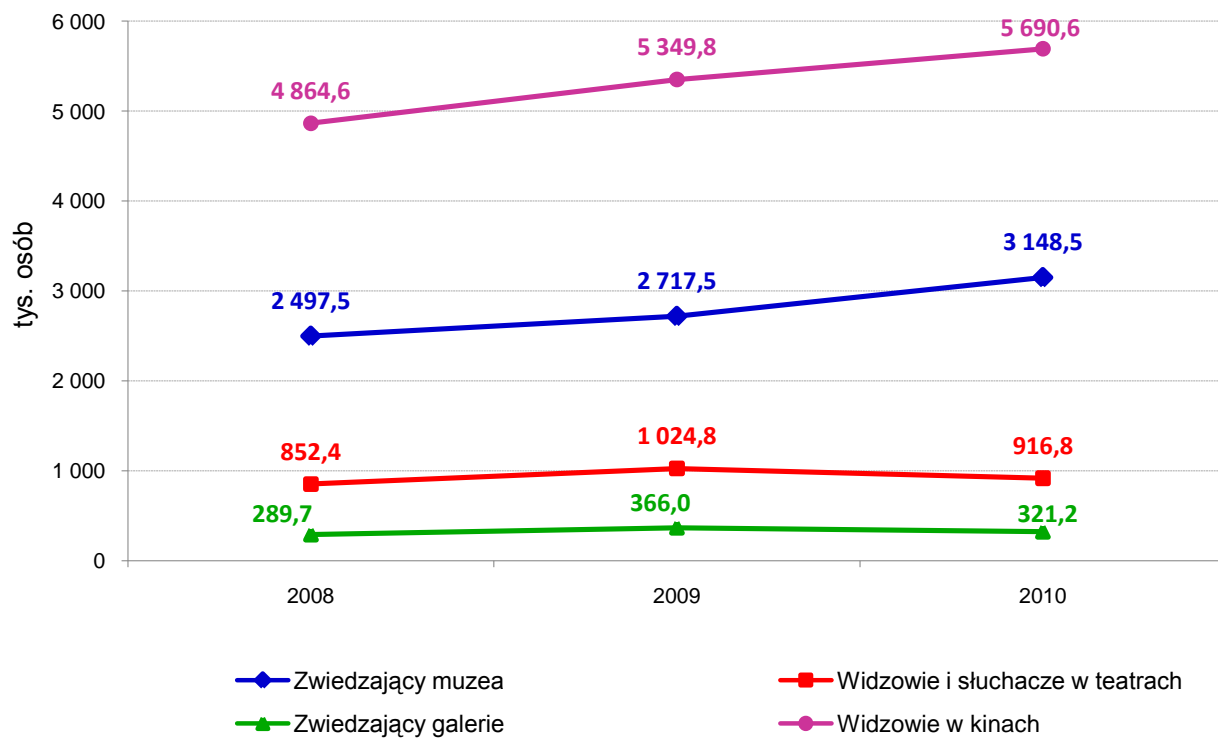
Prezentowane poniżej dane o podmiotach instytucji kultury pochodzą ze sprawozdań rocznych dotyczących działalności artystycznej i rozrywkowej, działalności muzeów i instytucji paramuzealnych oraz działalności wystawienniczej. Liczba podmiotów prezentowanych w tabeli pokazuje podmioty, które dopełniły obowiązku statystycznego i złożyły sprawozdanie ze swej działalności. Według danych z tabeli od 2008 roku ciągle rośnie liczba widzów w kinach. W 2010 roku liczba widzów wyniosła niemal 5,7 miliona osób i była wyższa o ponad 340 tys. w porównaniu z rokiem 2009 oraz o 794 tys. osób w odniesieniu do 2008 roku. Podobnie jest w liczbie zwiedzających muzea i oddziały muzealne, tutaj również odnotowujemy ciągle wzrosty. W 2010 roku liczba zwiedzających przekroczyła ponad 3 miliony osób, tj. ponad 430 tys. osób więcej niż w 2009 roku oraz 651 tys. osób więcej niż w 2008 roku. Wśród zwiedzających muzea rośnie również liczba osób przychodzących w zorganizowanych grupach, co świadczy o spadku indywidualnych odwiedzin muzeów. Według danych spada liczba widzów w teatrach i instytucjach muzycznych oraz liczba osób zwiedzających galerie. W 2010 roku w porównaniu do roku 2009 liczba widzów w teatrach spadła o 108 tys., natomiast w galeriach o niemal 45 tys. osób. Dane te zostały zobrazowane na wykresie 14.

Tabela18. Teatry, muzea i galerie w Krakowie w latach 2008 – 2010

Wyszczególnienie	2008	2009	2010
TEATRY			
Teatry i instytucje muzyczne	13	17	14
Widzowie i słuchacze w teatrach	852393	1024786	916750
MUZEA			
Muzea i oddziały muzealne ogółem	42	44	48
w tym oddziały	16	15	21
Zwiedzający muzea ogółem	2497515	2717480	3148544
w tym w zorganizowanych grupach	696174	637065	752267
GALERIE			
Galerie	55	52	48
Wystawy	537	591	563
Zwiedzający galerie	289681	365984	321223
KINA			
Kina*	12	13	13
Seanse	183055	182641	240549
Widzowie w kinach	4896749	5349760	5690561

*kina stałe oraz multipleksy

Wykres 14. Zwiedzający i widzowie w wybranych instytucjach kultury w Krakowie w latach 2008-2010

1.8. Hostele w Krakowie

W październiku 2011 r. do hosteli w Krakowie została rozesłana ankieta, której zakres przedstawiony jest w tabeli 19. Ankietę skierowano do 86 obiektów, które wybrano z rejestru REGON oraz innych rejestrów administracyjnych. Na ankietę odpowiedziało ponad 44,2% hosteli. Zgromadzone dane podzielono na 15 opisujących je zmiennych, w ich skład wchodzi zarówno zmienne ilościowe, jak i jakościowe.

Tabela 19. Charakterystyka zmiennych opisujących dane zebrane w badaniu ankietowym hosteli

Zmienne		Zakres wartości
Zm. ilościowe	Liczba pokoi Liczba miejsc noclegowych Liczba miejsc noclegowych przypadająca na 1 węzeł higieniczno-sanitarny Liczba noclegów udzielonych w poszczególnych kwartałach w 2011 r.	Liczby całkowite
Zm. jakościowe	Darmowy dostęp do internetu Posiłek wliczony w cenę noclegu Dostępność usług dodatkowych (np. rezerwacja biletów, informacja o atrakcjach turystycznych i kulturalnych) Całodobowa recepcja Rezerwacja noclegów przez internet	Tak Nie
Koniunktura	Sytuacja finansowa jednostki Sprzedaż usług Pozycja wobec konkurencji Przewidywany popyt na usługi Sytuacja w branży turystycznej Polityka władz miasta w sferze promocji turystyki	Poprawia się Pozostaje bez zmian Pogarsza się

Na podstawie zebranych danych obliczono dodatkowo stopień wykorzystania miejsc noclegowych w hostelach w poszczególnych kwartałach. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych otrzymano w wyniku porównania kwartalnej liczby rzeczywiście udzielonych noclegów z nominalną kwartalną liczbą noclegów, czyli liczbą dostępnych miejsc noclegowych pomnożoną przez liczbę dni w kwartale.

Dodatkowo wyznaczona została również liczba miejsc noclegowych przypadająca na jeden pokój w hostelu uzyskana w wyniku dzielenia liczby dostępnych miejsc noclegowych przez liczbę pokoi.

Objaśnienie pojęć statystycznych użytych w tabeli 20:

Średnia arytmetyczna – suma wartości danej cechy podzielona przez liczbę zbadanych hosteli; przeciętna wartość danej cechy przypadająca na jeden hostel.

Minimum i maksimum – najmniejsza i największa wartość danej cechy wśród zbadanych hosteli.

Kwantyle (wartości cechy badanej zbiorowości hosteli, które dzielą zbiorowość na dwie określone części pod względem liczby jednostek, części te pozostają do siebie w określonych proporcjach):

Kwartył dolny - dzieli zbiorowość zbadanych hosteli na dwie części w ten sposób, że 25% hosteli ma wartości cechy niższe bądź równe kwartyłowi dolnemu, a pozostałe 75% równe bądź wyższe od tego kwartyła

Mediana - dzieli zbiorowość zbadanych hosteli na dwie części w ten sposób, że połowa hosteli ma wartości cechy niższe bądź równe medianie, a druga połowa równe bądź wyższe od mediany, stąd mediana nazywana jest wartością środkową

Kwartył górny - dzieli zbiorowość zbadanych hosteli na dwie części w ten sposób, że 75% hosteli ma wartości cechy niższe bądź równe kwartyłowi górnemu, a pozostałe 25% równe bądź wyższe od tego kwartyła

Odchylenie standardowe – określa przeciętne zróżnicowanie poszczególnych wartości badanej cechy od średniej arytmetycznej. Im mniejsza wartość odchylenia, tym obserwacje są bardziej skupione wokół średniej.

Tabela 20. Statystyki opisowe danych zebranych w badaniu ankietowym krakowskich hosteli

Wyszczególnienie	Średnia	Mediana	Minimum	Maksimum	Dolny kwartył	Górny kwartył	Odchylenie standardowe
Liczba pokoi	13,4	12,0	3	26	6	19	7,4
Liczba miejsc noclegowych	51,4	44,0	14	114	30	75	26,8
Liczba miejsc noclegowych przypadająca na 1 pokój	4,2	4,2	2	7	4	5	1,2
Liczba miejsc noclegowych przypadająca na 1 węzeł higieniczno-sanitarny	7,1	6,0	1	26	3	8	5,9
Szacunkowa liczba noclegów udzielonych w I kwartale	2151,8	1956,0	100	6000	600	2733	1775,3
Szacunkowa liczba noclegów udzielonych w II kwartale	2436,5	2018,5	100	7400	359	4375	2215,4
Szacunkowa liczba noclegów udzielonych w III kwartale	2227,7	1445,0	100	6800	403	3710	2131,9
Średnia miesięczna szacunkowa liczba noclegów udzielonych w kwartałach II-III	777,6	631,5	33	2367	127	1348	715,1
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w I kwartale	43,7	38,0	2,8	96,7	15,9	72,4	30,8
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w II kwartale	50,2	60,8	2,8	99,1	7,9	76,2	34,7
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w III kwartale	46,4	41,6	2,8	99,8	12,0	72,2	35,1

Liczba pokoi w badanych hostelach zmienia się w przedziale od 3 do 26, z tego połowa hosteli dysponuje nie więcej niż 12 pokojami, zaś druga połowa co najmniej tą liczbą. W 75% hosteli liczba pokoi wynosi maksymalnie 19, a 25% hosteli posiada od 19 do 26 pokoi. Średnia liczba pokoi wynosi 13,4 (dla porównania w 2009 r. wartość ta wynosiła 13,7).

Liczba miejsc noclegowych waha się od 14 do 114, przy czym w połowie zbadanych hosteli wartość ta utrzymywała się między 30 a 75 miejsc. Przeciętna liczba miejsc noclegowych w hostelu wynosi 51,4 (w 2009 r. było to 56,6 miejsc).

W zbadanych hostelach średnia liczba miejsc noclegowych przypadających na jeden pokój wynosi 4,2. Natomiast średnia liczba miejsc noclegowych przypadająca na jeden węzeł higieniczno-sanitarny wynosi 7,1. Występuje duże zróżnicowanie przeciętnej liczby miejsc noclegowych przypadających na węzeł higieniczno-sanitarny, liczba ta w zależności od hostelu waha się od 1 do 26 osób.

W sezonie turystycznym (kwartałach II - III) 2011 r. w ciągu miesiąca na jeden hostel przypadało średnio 777,6 udzielonych noclegów (w 2009 r. liczba ta wynosiła 739,5 noclegów). W zależności od obiektu wartość ta waha się od 33 do ponad 2 tys. noclegów. Połowa ankietowanych hosteli udzielała nie mniej niż 631,5 noclegów miesięcznie. Przeciętna liczba udzielonych noclegów w I kwartale wyniosła 2152 noclegów (w 2009 r. 1363 noclegi), w II kwartale wzrosła do 2436 (odpowiednio do 2199 noclegów w 2009 r.), zaś w III kwartale wynosiła 2228 noclegów (2238 noclegów w 2009 r.).

Średni stopień wykorzystania miejsc noclegowych w badanych hostelach w I kwartale wynosił 43,7%, w II kwartale 50,2%, zaś w III kwartale 46,4% (w 2009 r. odsetek ten przyjmował wartości kolejno: 22,0%, 36,6% i 39,3%).

Analiza wybranych zmiennych jakościowych przedstawiona została w tabeli 21.

Tabela 21. Wyniki analizy zmiennych jakościowych

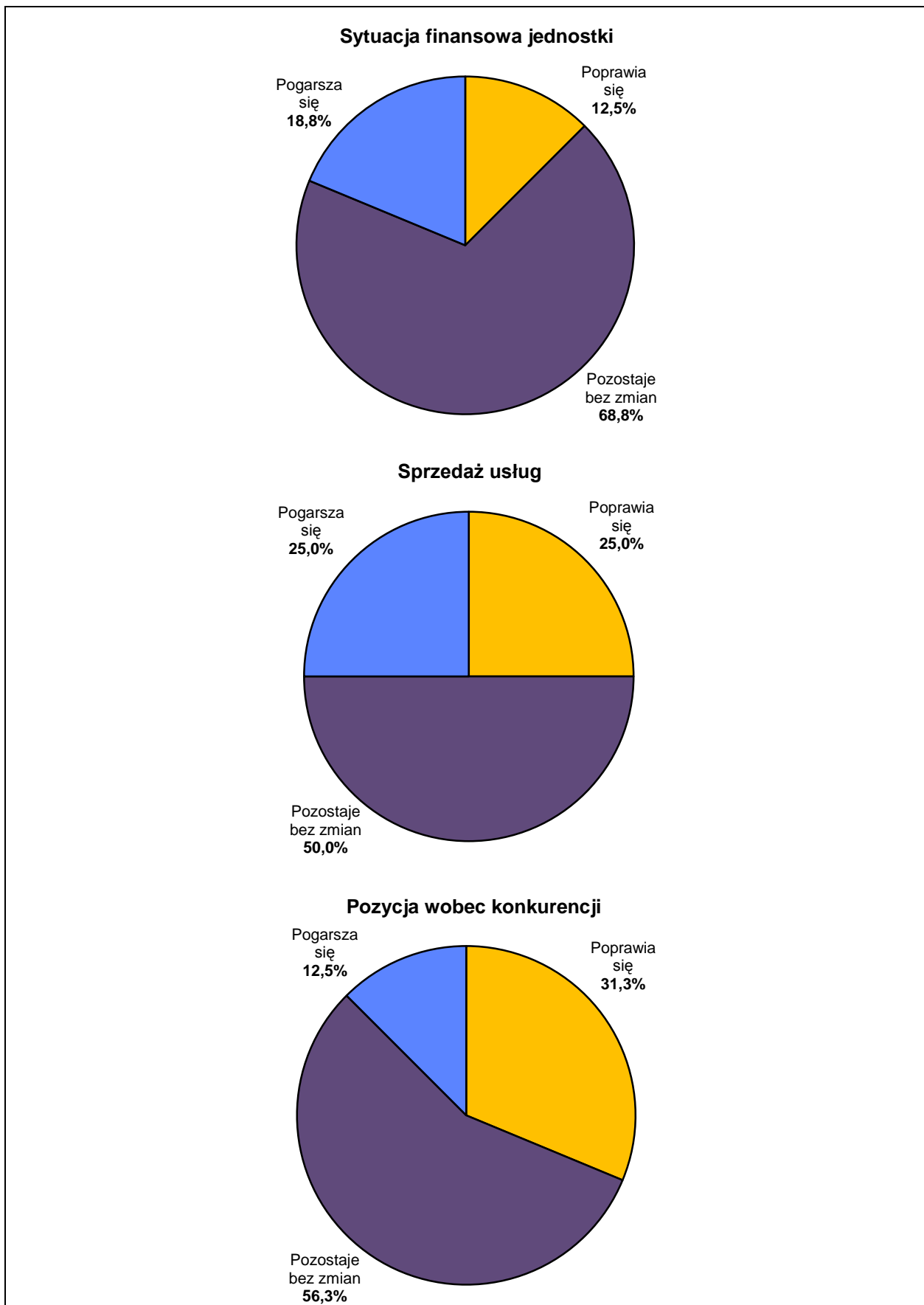
Cecha		Warianty	% badanych hosteli
Udogodnienia	Darmowy dostęp do internetu	Tak	100,0
		Nie	0,0
	Posiłek wliczony w cenę noclegu	Tak	64,7
		Nie	35,3
	Dostępność usług dodatkowych (np. rezerwacja biletów, informacja o atrakcjach turystycznych i kulturalnych)	Tak	100,0
Nie		0,0	
Całodobowa recepcja	Tak	100,0	
	Nie	0,0	
Rezerwacja noclegów przez internet	Tak	100,0	
	Nie	0,0	
Koniunktura	Sytuacja finansowa jednostki	Poprawia się	12,5
		Pozostaje bez zmian	68,8
		Pogarsza się	18,8
	Sprzedaż usług	Poprawia się	25,0
		Pozostaje bez zmian	50,0
		Pogarsza się	25,0
	Pozycja wobec konkurencji	Poprawia się	31,3
Pozostaje bez zmian		56,3	
Pogarsza się		12,5	
Przewidywany popyt na usługi	Poprawia się	25,0	
	Pozostaje bez zmian	56,3	
	Pogarsza się	18,8	
Sytuacja w branży turystycznej	Poprawia się	5,9	
	Pozostaje bez zmian	41,2	
	Pogarsza się	52,9	
Polityka władz miasta w sferze promocji turystyki	Poprawia się	11,8	
	Pozostaje bez zmian	52,9	
	Pogarsza się	35,3	

Spśród przebadanych hosteli wszystkie oferują takie udogodnienia jak: darmowy dostęp do internetu, dostępność usług dodatkowych, całodobowa recepcja oraz rezerwacja noclegów przez internet. Rzadszym udogodnieniem dla korzystających z noclegów jest posiłek oferowany w cenie noclegu – zaledwie 64,7% badanych obiektów.

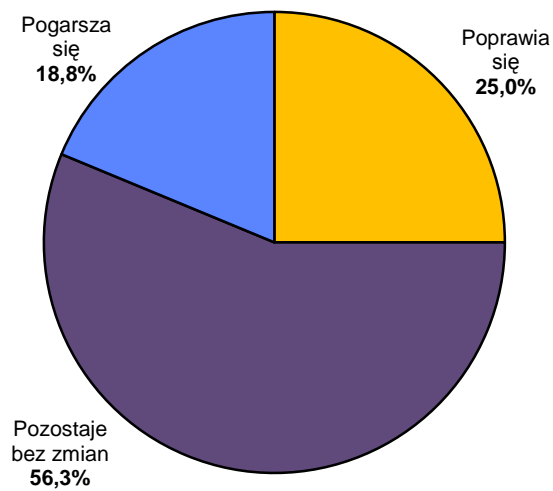
Koniunktura gospodarcza to całokształt wskaźników życia gospodarczego charakteryzujących stan gospodarki danego rynku, pozwalających określić tendencje rozwojowe. Jakościowe informacje o stanie koniunktury hosteli w Krakowie zostały zebrane w przeprowadzonym badaniu ankietowym. Ta krótka ankieta może służyć jako źródło informacji uzupełniających, ale również wyprzedzających w stosunku do statystyki ilościowej. Przeprowadzona ankieta posłużyła zebraniu opinii przedsiębiorców na temat bieżącej sytuacji kierowanych przez nich hosteli w zakresie takich elementów prowadzonej działalności gospodarczej jak sytuacja finansowa, sprzedaż usług, pozycja wobec konkurencji,

przewidywany popyt na usługi, ogólna sytuacja branży turystycznej oraz polityka władz miasta w sferze promocji turystyki.

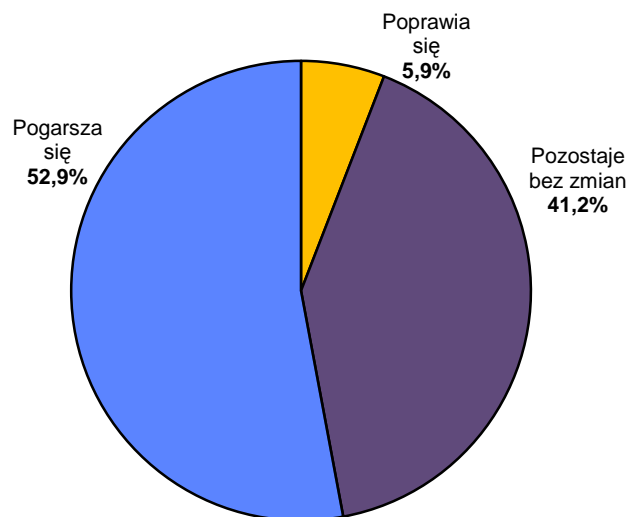
Wykres 15. Koniunktura badanych hosteli

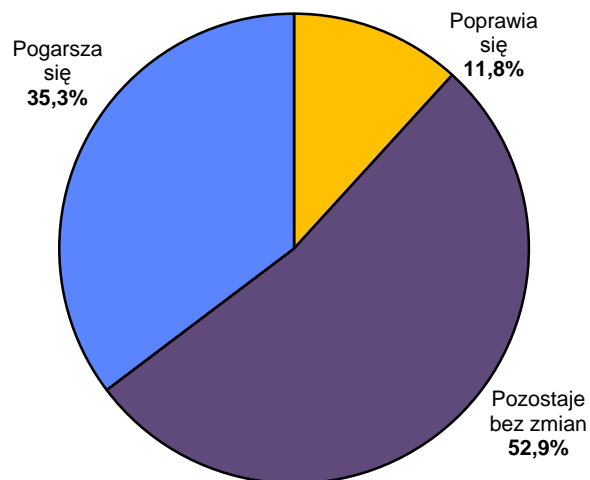
Przewidywany popyt na usługi

Sytuacja w branży turystycznej

Polityka władz miasta w sferze promocji turystyki

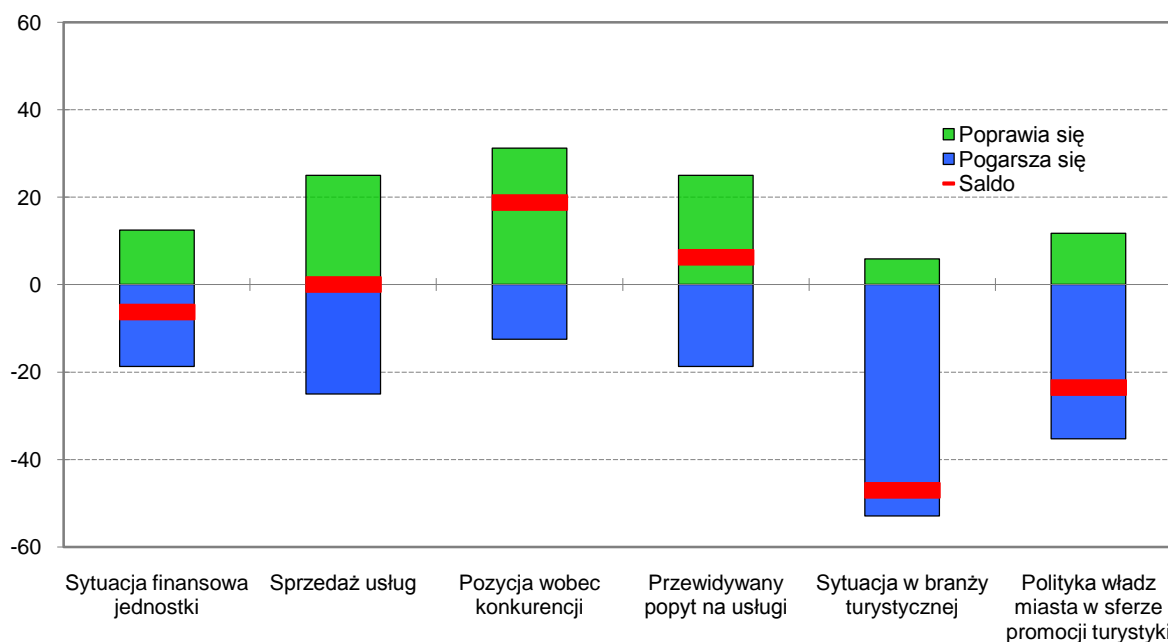

Według większości przebadanych podmiotów (52,9%) ogólna sytuacja w branży turystycznej pogarsza się, ale jednocześnie większy odsetek obiektów (81,2%) deklaruje, iż ich sytuacja finansowa się nie pogarsza – w tym sytuacja finansowa 68,8% przedsiębiorstw pozostaje bez zmian, a 12,5% nawet się poprawia.

W większości zbadanych hosteli (50,0%) sprzedaż usług pozostaje bez zmian, zaś po równo rozkładają się odpowiedzi o odczuciu przewagi wobec konkurencji oraz słabnięciu pozycji (po 25,0%). Ponad połowa kierujących hostelami (56,3%) przewiduje, że popyt na usługi pozostanie w najbliższym czasie na niezmiennym poziomie.

Saldo odpowiedzi przedstawione na wykresie 16 uzyskano w wyniku porównania procentowego udziału odpowiedzi pozytywnych z procentowym udziałem odpowiedzi negatywnych. Oznacza to, że saldo odpowiedzi nie uwzględnia środkowego z dopuszczalnych wariantów odpowiedzi, tzw. wariantu neutralnego.

Wykres 16. Saldo koniunktury badanych hosteli

Najniższe saldo (-47,1%), a zatem i najgorzej oceniania wśród badanych hosteli w Krakowie jest ogólna sytuacja branży turystycznej, w 2009 r. saldo to było jeszcze niższe i wynosiło -48,3%. Kolejnymi czynnikami negatywnie ocenianymi są polityka władz miasta w sferze promocji turystyki (saldo -23,5% w 2011 r. i -24,1% w roku 2009) oraz sytuacja finansowa jednostki (saldo -6,3% w 2011 r., w 2009 r. oceny były znacznie mniej korzystne, wówczas saldo wynosiło -20,7%). Spośród badanych czynników w przypadku pozycji wobec konkurencji można mówić o pozytywnej koniunkturze – saldo +18,8% (+27,6% w 2009 r.).

Właściciele badanych hosteli źle oceniają sytuację panującą w sektorze turystyki, ale jednocześnie są zdania, że gorzej z tą sytuacją radzi sobie konkurencja.

Z udziału odpowiedzi pozytywnych we wszystkich udzielanych odpowiedziach wynika, że najlepiej oceniana jest pozycja firmy względem konkurencji (31,3% pozytywnych odpowiedzi), a następnie sprzedaż usług (25,0%) oraz przewidywany popyt na usługi (25,0%), zaś najniższy (równy 5,9%) udział pozytywnych odpowiedzi odnotowano dla ogólnej sytuacji branży turystycznej.

Najwięcej odpowiedzi o pogarszającej się sytuacji odnotowano w ocenie sytuacji branży turystycznej, stanowiły one 52,9% wszystkich odpowiedzi (w 2009 odpowiednio 62,1%). Polityka władz miasta w sferze promocji turystyki również nie jest oceniana pozytywnie, 35,3% podmiotów uważa, że jej jakość pogarsza się (w 2009 r. odpowiedzi negatywne stanowiły 44,8% wszystkich odpowiedzi) .

Gospodarka turystyczna Krakowa

2.1. Opis grup podmiotów składających się na obszar gospodarki turystycznej Krakowa wg Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)

We wstępie do niniejszego raportu określono, jakie rodzaje działalności gospodarczej wg PKD 2007 składają się na obszar gospodarki turystycznej Krakowa. Poniżej przedstawiono bardziej szczegółowy opis grup składających się na wybrany obszar.

Grupa 01 Rękodzieło i sprzedaż detaliczna – grupa ta obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży detalicznej: wyrobów odzieżowych, w tym bielizny; wyrobów futrzarskich; dodatków odzieżowych, takich jak: rękawiczki, krawaty, szelki itp.; obuwia; artykułów ze skóry; przyborów podróżnych ze skóry i jej substytutów; perfum; zegarków; zegarów i biżuterii; sprzętu fotograficznego, optycznego i precyzyjnego; pamiątek; wyrobów rzemieślniczych i artykułów religijnych; znaczków i monet; używanych książek; antyków.

Grupa 02 Hotele – do grupy zaliczamy podmioty zapewniające krótkotrwale zakwaterowanie w cyklu dziennym lub tygodniowym, tj. w hotelach, motelach, pensjonatach, umeblowanych pokojach, apartamentach, domkach letniskowych, ośrodkach wczasowych, domach wycieczkowych, ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych, domach studenckich, internatach, bursach szkolnych, hotelach robotniczych, kempingach.

Grupa 03 Restauracje – grupa ta obejmuje działalność takich podmiotów jak: restauracje, kawiarnie, restauracje typu fast food, bary mleczne, bary szybkiej obsługi, lodziarnie, pizzerie, ruchome placówki gastronomiczne (tj. obwoźni sprzedawcy), bary, tawerny, koktajlbary, dyskoteki, piwiarnie, puby, sklepy z kawą.

Grupa 04 Transport – zaliczamy tu podmioty oferujące usługi związane z transportem pasażerskim na drogach wodnych śródlądowych, wynajem łodzi, miejskie lub podmiejskie przewozy pasażerskie, działalność taksówek osobowych, przewozy autobusowe, transport pasażerski pojazdami napędzanymi siłą mięśni ludzkich lub ciągnionymi przez zwierzęta, wynajem samochodów.

Grupa 05 Biura podróży, przewodnicy – do grupy tej zaliczamy agentów turystycznych, pilotów wycieczek i przewodników turystycznych, pośredników turystycznych, organizatorów turystyki, podmioty prowadzące działalność w zakresie informacji turystycznej i rezerwacji.

Grupa 06 Kultura – działalność kin, teatrów, oper, filharmonii, innych podmiotów zajmujących się wystawianiem przedstawień teatralnych, operowych, baletowych, musicalowych, muzea, działalność grup cyrkowych, orkiestr i zespołów muzycznych, działalność indywidualnych artystów (aktorzy, tancerze, piosenkarze, lektorzy lub prezenterzy,

rzeźbiarze, malarze, rysownicy, grawerzy), działalność reżyserów, producentów, scenografów, projektantów i wykonawców teatralnych dekoracji scenicznych, konferansjerów, działalność indywidualnych pisarzy, niezależnych dziennikarzy.

Grupa 07 Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej – działalność ogrodów botanicznych i zoologicznych, działalność centrów i klubów fitness oraz innych obiektów służących poprawie kondycji fizycznej i kulturystyce, działalność wesołych miasteczek i parków rozrywki, sal tanecznych, solariów, salonów odchudzających, salonów masażu, wypożyczalnie sprzętu rekreacyjnego.

2.2. Podmioty gospodarcze zarejestrowane i zlikwidowane

Dane na temat liczby podmiotów gospodarczych pochodzą z Krajowego Rejestru Urzędowego Podmiotów Gospodarki Narodowej REGON. Do podmiotów gospodarki narodowej zalicza się osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Dane dotyczące podmiotów gospodarki narodowej wykazano bez jednostek lokalnych (zakładów, oddziałów) wyżej wymienionych podmiotów oraz bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne. Za podmioty działające uznano wszystkie podmioty gospodarcze istniejące w rejestrze REGON, natomiast za podmioty zlikwidowane te, które zostały z rejestru wykreślone.

Poniższa tabela pokazuje liczbę wszystkich zarejestrowanych podmiotów gospodarczych działających w Krakowie oraz obszarze gospodarki turystycznej w poszczególnych półroczach lat 2008 – 2011. Udział podmiotów z obszaru gospodarki turystycznej we wszystkich zarejestrowanych w Krakowie podmiotach gospodarczych w całym prezentowanym okresie jest względnie stały i wynosi ok. 14%. We wszystkich badanych okresach rosła ogólna liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w Krakowie. Podobnie było w obszarze gospodarki turystycznej, gdzie jedynie pierwsze półrocze 2011 przyniosło niewielki spadek działającej liczby podmiotów.

Tabela 22. Podmioty obszaru gospodarki turystycznej na tle ogółu zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w Krakowie w latach 2008 – 2011

Wyszczególnienie	2008		2009		2010		2011
	I-VI	VII-XII	I-VI	VII-XII	I-VI	VII-XII	I-VI
ogółem m. Kraków	104668	105610	107573	110170	113440	115687	115742
obszar gospodarki turystycznej	14695	14612	14857	15174	15656	15777	15528
udział w ogółem m. Kraków (%)	14,0	13,8	13,8	13,8	13,8	13,6	13,4

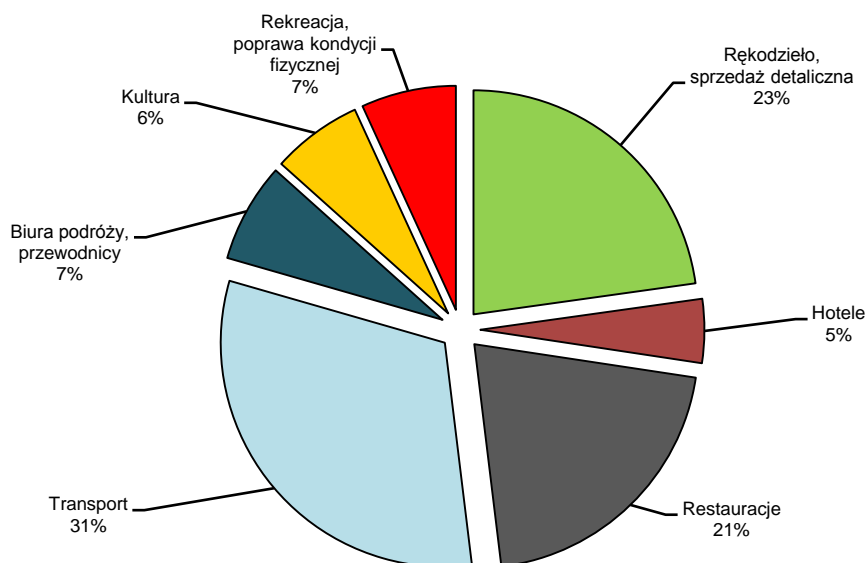
Tabela 23 przedstawia półroczne dane o liczbie działających oraz zlikwidowanych podmiotów gospodarczych w latach 2008-2011 z obszaru gospodarki turystycznej Krakowa w poszczególnych grupach.

Tabela 23. Podmioty działające i zlikwidowane z obszaru gospodarki turystycznej w Krakowie

Grupa	2008		2009		2010		2011	Bilans I-VI 2008- I-VI 2011	
	Półrocze								
	I-VI	VII-XII	I-VI	VII-XII	I-VI	VII-XII	I-VI		
PODMIOTY DZIAŁAJĄCE									
01 Rękodzieło, sprzedaż detaliczna	3687	3564	3531	3570	3619	3603	3538	-149	
02 Hotele	575	584	621	641	677	698	715	140	
03 Restauracje	2784	2783	2876	2990	3148	3233	3211	427	
04 Transport	4431	4545	4675	4918	5064	5039	4874	443	
05 Biura podróży, przewodnicy	812	827	864	1069	1100	1117	1113	301	
06 Kultura	834	848	892	958	1001	1024	1015	181	
07 Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej	1572	1461	1398	1028	1047	1063	1062	-510	
Razem	14695	14612	14857	15174	15656	15777	15528	833	
PODMIOTY ZLIKWIDOWANE									
								Suma	
01 Rękodzieło, sprzedaż detaliczna	159	97	91	125	130	149	181	932	
02 Hotele	10	16	7	15	12	21	17	98	
03 Restauracje	63	61	46	76	94	136	178	654	
04 Transport	48	61	30	88	76	179	245	727	
05 Biura podróży, przewodnicy	9	19	14	23	17	36	50	168	
06 Kultura	25	16	8	25	36	33	51	194	
07 Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej	11	17	14	32	31	39	38	182	
Razem	325	287	210	384	396	593	760	2955	

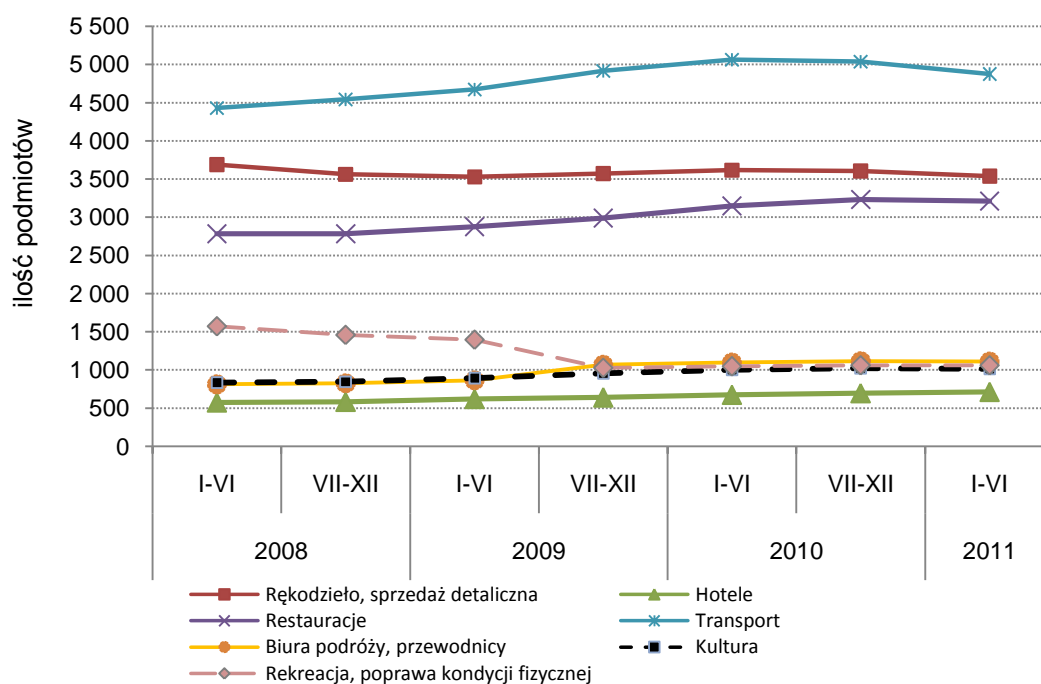
Patrząc na powyższą tabelę oraz wykres 17 widać, że spośród wszystkich grup tworzących gospodarkę turystyczną największą liczbą działających podmiotów na koniec czerwca 2011 roku wyróżniała się grupa „Transport” (ok. 31%) oraz grupy „Rękodzieło i sprzedaż detaliczna” (ok. 23%) i „Restauracje” (ok. 21%). Grupy: „Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej”, „Kultura” oraz „Biura podróży, przewodnicy” podzieliły między siebie niemal równo udziały na poziomie ok. 7%. Najmniej jednostek występowało w grupie „Hotele” ok. 5% wszystkich podmiotów z obszaru gospodarki turystycznej. Procentowy udział poszczególnych grup podmiotów w całym obszarze był podobny zarówno w 2008 roku, jak i pod koniec badanego okresu, tj. w I półroczu 2011 roku. Największe zmiany nastąpiły w obrębie grup: „Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej” oraz „Rękodzieło i sprzedaż detaliczna”, których udział w porównaniu do roku 2008 zmniejszył się o odpowiednio 4 i 2 pkt. procentowego.

Wykres 17. Obszar gospodarki turystycznej Krakowa według grup branżowych na koniec I półrocza 2011 roku

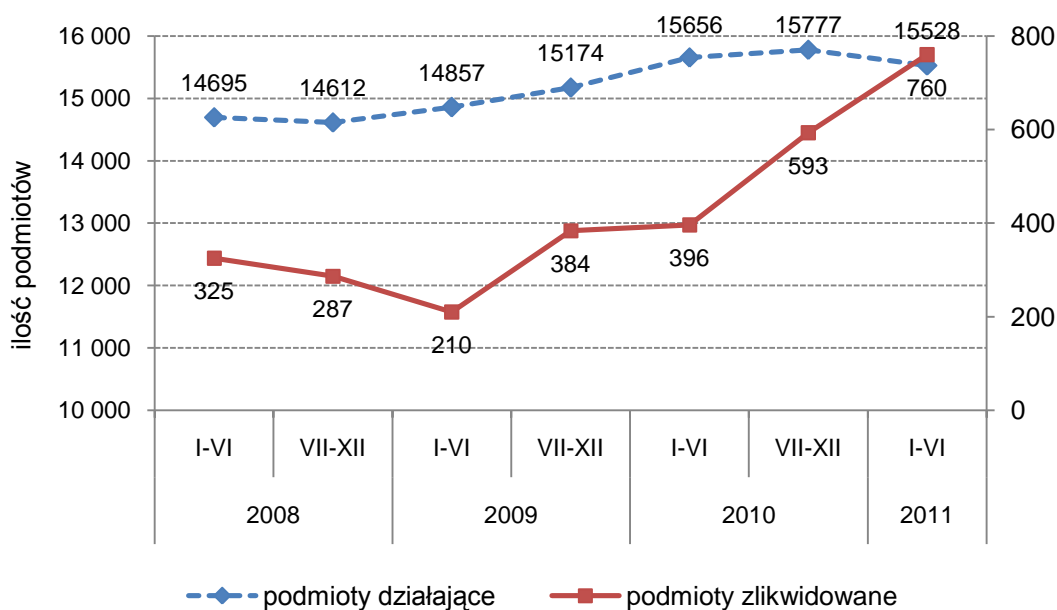

W badanych półroczach okresu 2008 – 2011 tylko jedna grupa podmiotów tj. „Hotele”, wyróżniała się stałym wzrostem liczby działających podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON. W pozostałych grupach w pierwszym półroczu 2011 roku względem drugiego półrocza 2010 odnotowano niewielkie spadki liczby jednostek.

Wykres 18 Liczba podmiotów gospodarki turystycznej zarejestrowanych w rejestrze REGON według grup branżowych w latach 2008-2011

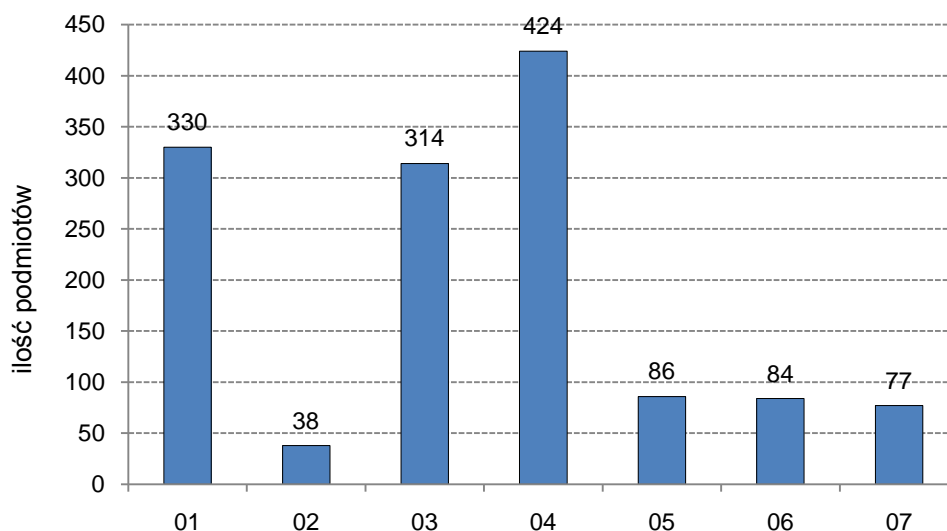

Wykres 19. Działające i zlikwidowane podmioty gospodarki turystycznej w latach 2008 – 2011

Od I półrocza 2009 roku cały czas rosła liczba działających w obszarze gospodarki turystycznej podmiotów gospodarczych. Dopiero I półrocze 2011 roku przyniosło spadek o 249 przedsiębiorstw. Natomiast począwszy od początku 2009 roku stale rośnie liczba podmiotów zlikwidowanych, która w pierwszym półroczu 2011 osiągnęła poziom 760, co stanowiło niemal 5% jednostek działających.

Wykres 20. Jednostki zlikwidowane w II półroczu 2010 r. i I półroczu 2011 r. wg grup branżowych

01 Rękodzieło i sprzedaż detaliczna **02** Hotele **03** Restauracje **04** Transport
05 Biura podróży, przewodnicy **06** Kultura **07** Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej

W okresie od lipca 2010 r. do czerwca 2011 r. w całym obszarze gospodarki turystycznej zlikwidowanych zostało 1353 podmioty gospodarcze. Najwięcej podmiotów zlikwidowało swoją działalność w grupie „Transport” (424), „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna” (330) oraz w grupie „Restauracje” (314), co stanowiło odpowiednio 31%, 24% oraz 23% ogółu zlikwidowanych podmiotów.

Udział podmiotów zlikwidowanych w liczbie działających podmiotów najwyższy był w grupie „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna”, gdzie w poszczególnych półroczach badanego okresu osiągał poziom od 2,6% do 4,3% (średnio: 3,0% w całym badanym okresie), najniższy z kolei w grupie „Transport”, gdzie wynosił od 0,6% do 1,8% (średnio: 1,1% w całym badanym okresie).

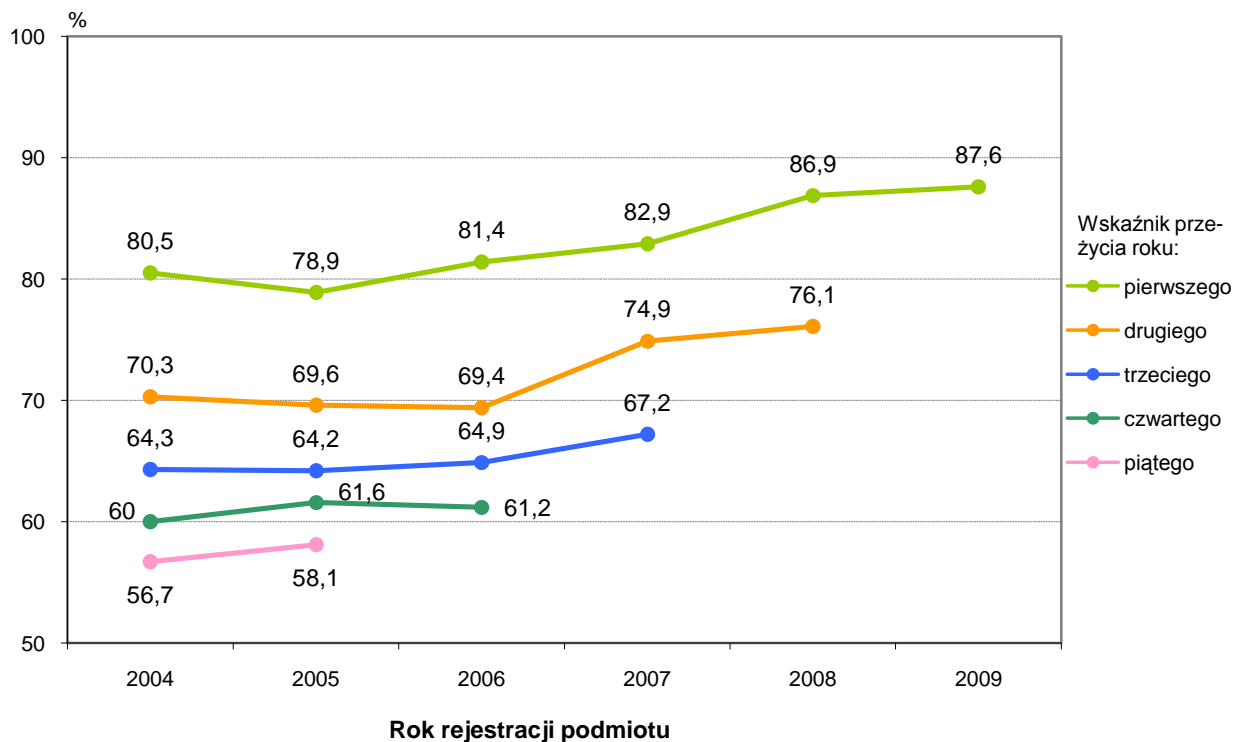
Dla podmiotów działających w Krakowie w obszarze gospodarki turystycznej obliczony został **wskaźnik przeżycia** kolejnych lat. Przy naliczaniu wskaźnika przyjęto zaklasyfikowanie podmiotów według cech w momencie rejestracji bez względu na to, czy uległy one zmianie w roku badania. Wskaźnik przeżycia pierwszego roku dla 2010 r. dla gospodarki turystycznej wynoszący 87,6% oznacza, że spośród wszystkich jednostek nowozarejestrowanych w 2009 r., po roku działalności w 2010 r. aktywnych jest nadal 87,6% jednostek.

Tabela 24. Przeżywalność podmiotów gospodarki turystycznej w Krakowie w kolejnych latach aktywności na rynku w latach 2005 - 2010

Podmioty nowozarejestrowane	Wskaźnik przeżycia w %					
	pierwszego roku	drugiego roku	trzeciego roku	czwartego roku	piątego roku	szóstego roku
2004 980	2005 80,5	2006 70,3	2007 64,3	2008 60,0	2009 56,7	2010 54,9
2005 1146	2006 78,9	2007 69,6	2008 64,2	2009 61,6	2010 58,1	
2006 1280	2007 81,4	2008 69,4	2009 64,9	2010 61,2		
2007 1050	2008 82,9	2009 74,9	2010 67,2			
2008 1118	2009 86,9	2010 76,1				
2009 1545	2010 87,6					

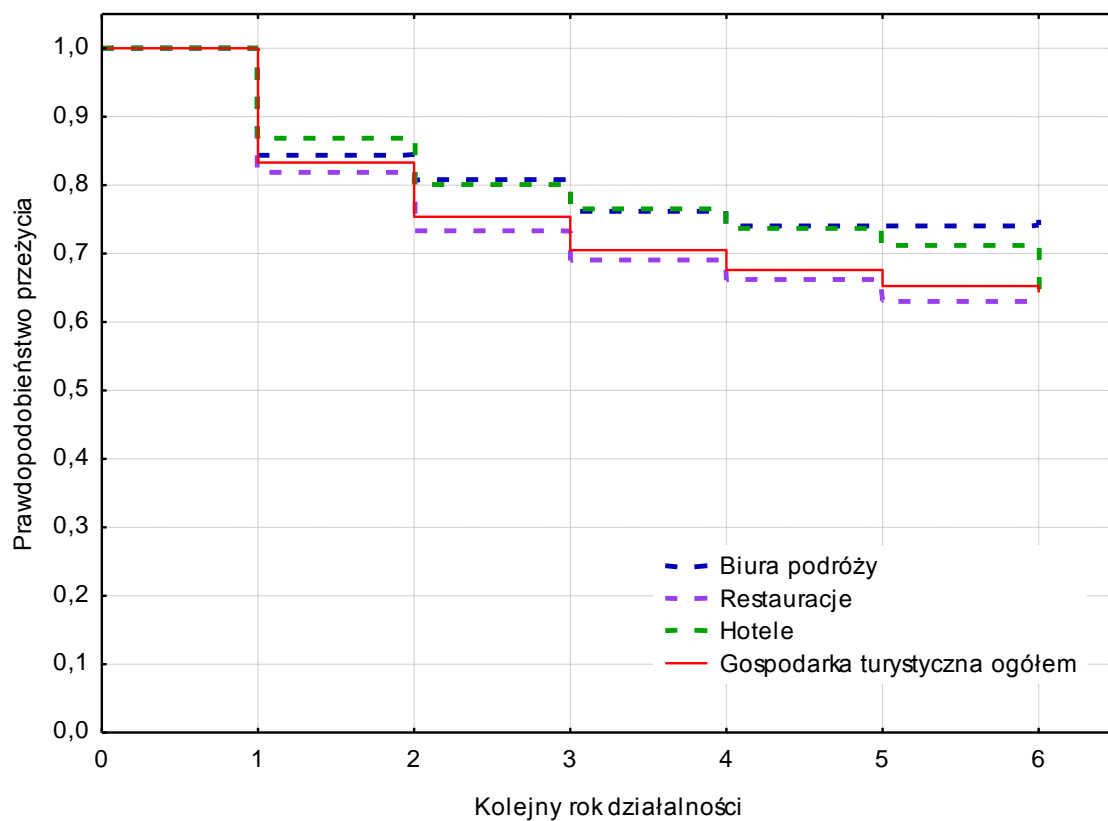
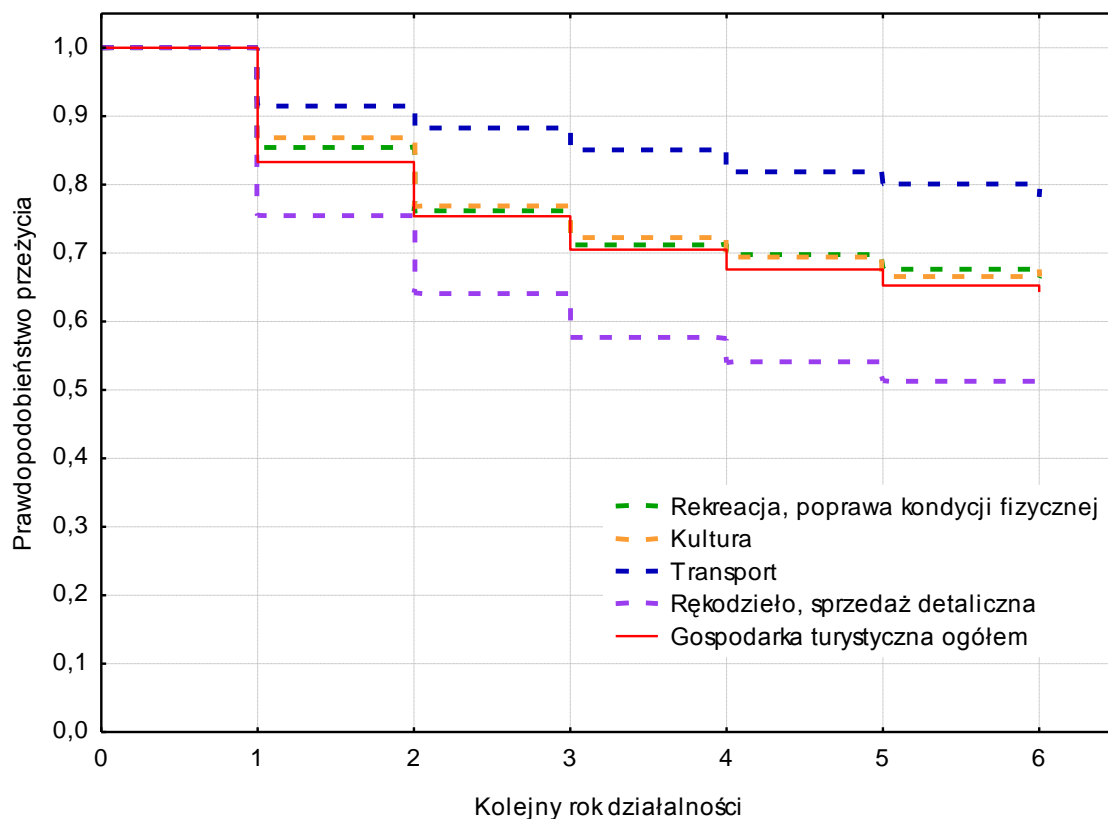
Wskaźnik przeżycia pierwszego roku przedsiębiorstw z obszaru gospodarki turystycznej w Krakowie w latach 2006 - 2010 był coraz wyższy, oznacza to, że łatwiej jest przedsiębiorstwom przetrwać pierwszy rok działalności. z podmiotów zarejestrowanych w 2004 r. po pierwszym roku zlikwidowanych zostało 19,5%, w kolejnych latach działalności coraz mniejszy odsetek był likwidowany (po drugim roku kolejne 10,2% przestało działać, po trzecim jeszcze 6,0%). Dla porównania wśród podmiotów zarejestrowanych w 2007 roku w pierwszym roku działania zlikwidowanych zostało 17,1% jednostek, po drugim roku kolejne 8,0%, a po trzecim następne 7,7%. Szczegółowe zestawienie zawiera wykres 21.

Wykres 21. Wskaźnik przeżycia podmiotów z obszaru gospodarki turystycznej w Krakowie

Funkcja przeżycia podaje prawdopodobieństwo tego, że podmiot będzie obecny na rynku przynajmniej daną liczbę lat. Funkcja przeżycia podmiotu z obszaru gospodarki turystycznej na rynku, przedstawiona na wykresie 22, została oszacowana metodą Kaplana-Meiera, która umożliwia wykorzystanie danych uciętych, czyli podmiotów, które w dalszym ciągu są na rynku (koniec 2010 roku).

Wykres 22. Funkcja przeżycia podmiotów z obszaru gospodarki turystycznej w Krakowie wg grup branżowych

Z wykresu funkcji przeżycia można odczytać prawdopodobieństwa czasu „przeżycia” podmiotu na rynku dla obszaru gospodarki turystycznej Krakowa ogółem oraz dla poszczególnych grup branżowych. Powyższy wykres wyraźnie potwierdza, że dla przedsiębiorstwa decydujące są pierwsze lata działalności. W przypadku podmiotów z obszaru gospodarki turystycznej Krakowa po 3 latach aktywności 29,5% podmiotów nie jest już obecnych na rynku, w kolejnych 3 latach, czyli po 6 roku działalności przedsiębiorstw jest już zaledwie o kolejne 6,2% mniej.

Różne jest prawdopodobieństwo przeżycia w poszczególnych grupach branżowych. Największe ryzyko niesie za sobą prowadzenie działalności w grupie „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna”. Z kolei największe prawdopodobieństwo przeżycia kolejnych lat na rynku mają podmioty z grupy „Transport”.

Po 5 latach od rozpoczęcia działalności w 2005 r. 58,1% podmiotów gospodarki turystycznej ogółem było nadal aktywnych na rynku. W poszczególnych grupach aktywnych było odpowiednio:

74,1% podmiotów grupy „Transport”

9,0% podmiotów grupy „Biura podróży, przewodnicy”

67,7% podmiotów grupy „Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej”

61,7% podmiotów grupy „Kultura”

59,0% podmiotów grupy „Hotele”

57,2% podmiotów grupy „Restauracje”

46,6% podmiotów grupy „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna”.

2.3. Podmioty z udziałem kapitału zagranicznego, wartość kapitału podstawowego i zagranicznego

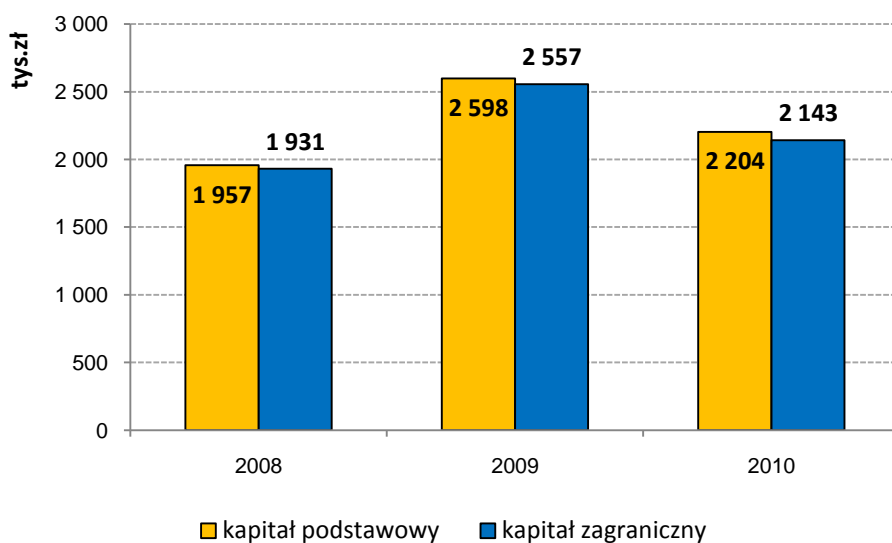
Źródłem danych, które wykorzystano do scharakteryzowania zbiorowości podmiotów, w których udziały posiadali inwestorzy zagraniczni było roczne sprawozdanie statystyczne dla podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego. Badaniem objęte były podmioty, w których w końcu roku ulokowany był kapitał zagraniczny, niezależnie od ich formy prawnej i wielkości. Dane dotyczą podmiotów, które mają siedzibę w Krakowie.

Kapitał zagraniczny – to kapitał wniesiony do przedsiębiorstwa, w postaci środków finansowych (gotówka, akcje, obligacje), rzeczowych aktywów trwałych (maszyny, urządzenia, środki transportu, nieruchomości) oraz wartości niematerialnych i prawnych (patenty, licencje itp.) przez podmiot zagraniczny.

Kapitał podstawowy (zakładowy) – to oznaczona kwota pieniężna stanowiąca sumę udziałów wszystkich wspólników, a zarazem będąca pierwotnym majątkiem przedsiębiorstwa. Jego wysokość jest ustalona w umowie spółki i wpisana w rejestrze sądowym. Jest to wkład właścicieli spółki, który wnoszą oni w momencie zakładania przedsiębiorstwa, aby miało ono środki do rozpoczęcia działalności. Może on być wniesiony w postaci gotówki, bądź np. środków trwałych, takich jak maszyny czy nieruchomości. Kapitał podstawowy stanowi podstawę odpowiedzialności spółki wobec wierzycieli i gwarancję jej wypłacalności, ma także znaczenie przy ubieganiu się o kredyty bankowe.

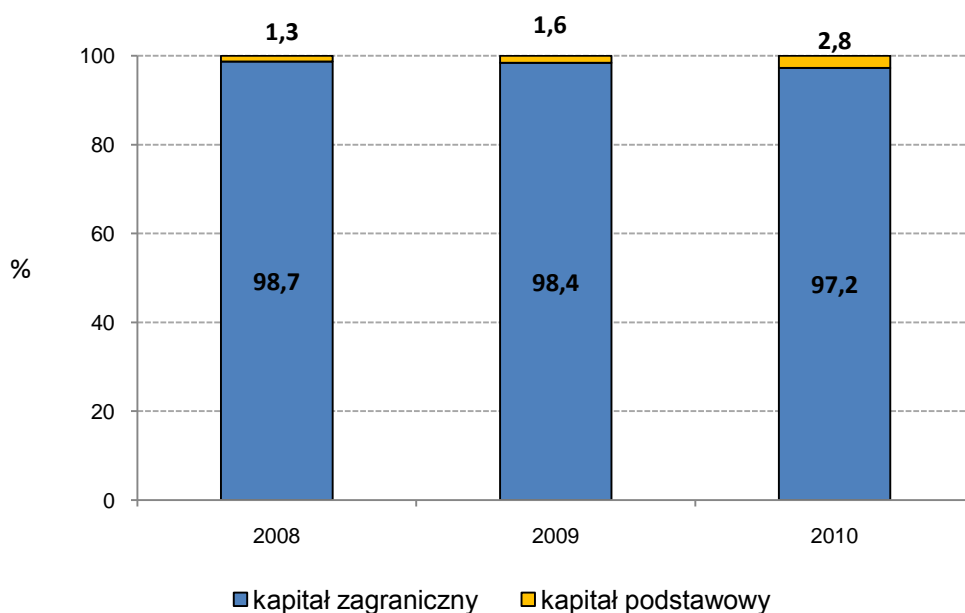
W 2010 roku liczba podmiotów gospodarczych z udziałem kapitału zagranicznego, które złożyły sprawozdania, w całym obszarze gospodarki turystycznej wzrosła w porównaniu do roku 2009 z 53 do 63 jednostek, tj. o ok. 18%. Podmioty z obszaru gospodarki turystycznej posiadające kapitał zagraniczny stanowiły ponad 6% podmiotów z udziałem obcego kapitału w Krakowie. W roku 2010 najwięcej jednostek z obszaru gospodarki turystycznej posiadających udziały kapitału zagranicznego wystąpiło w grupie „Restauracje”, „Hotele” oraz „Rękodzieło i sprzedaż detaliczna”.

Wykres 23. Wartość kapitału podstawowego i zagranicznego przypadająca na 1 podmiot gospodarki turystycznej z udziałem kapitału zagranicznego w latach 2008-2010

Wartość kapitału podstawowego przypadająca na 1 podmiot z udziałem kapitału zagranicznego w obszarze gospodarki turystycznej w końcu 2008 r. wyniosła ponad 1,9 mln zł. W 2009 roku nastąpił wzrost kapitału podstawowego o ponad 641 tys. zł. (kapitał podstawowy przypadający na 1 jednostkę wyniósł na koniec 2009 roku niemal 2,6 mln zł). Rok 2010 przyniósł spadek tej wartości o ok. 15% do poziomu 2,2 mln zł na 1 podmiot (z udziałem kapitału zagranicznego). Spadek ten nastąpił pomimo wzrostu liczby podmiotów, które posiadały kapitał zagraniczny oraz złożyły sprawozdanie.

Wykres 24. Podział kapitału podstawowego w przedsiębiorstwach z udziałem kapitału zagranicznego w obszarze gospodarki turystycznej Krakowa w latach 2008 – 2010

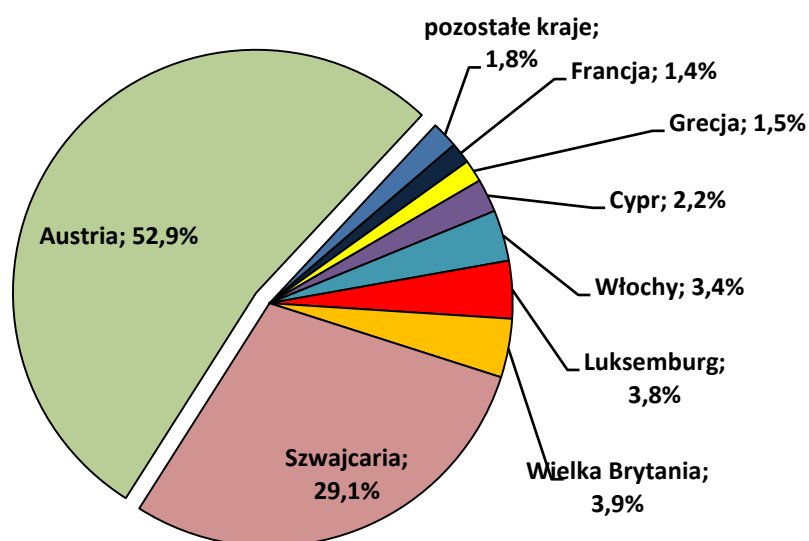

Udział kapitału zagranicznego w kapitale podstawowym w 2008 r. wyniósł aż 98,7%. Natomiast na koniec roku 2009 udział kapitału zagranicznego tylko nieznacznie uległ zmianie i wynosił 98,4%. Na wykresie 24 widać, że w roku 2010 r. nastąpił spadek zarówno kapitału podstawowego, jak i zagranicznego, a udział kapitału zagranicznego w podstawowym zmniejszył się do 97,2%. W poszczególnych grupach gospodarki turystycznej udział kapitału zagranicznego w prezentowanych latach jest względnie stały i wynosi od 78% do 100%, co oznacza, że jeżeli już podmiot zagraniczny nabywał udziały w przedsiębiorstwach, to obcy kapitał ma zdecydowaną przewagę nad krajowym. Wyjątek stanowi tu grupa „Kultura”, której udział kapitału zagranicznego wynosi ok. 20%. W 2010 r. najwięcej kapitału zagranicznego ulokowane było w grupie „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna” (48,8% kapitału zagranicznego ulokowanego w całym obszarze gospodarki turystycznej) oraz grupie „Hotele” (40,0%). Najmniej kapitału zagranicznego znajdowało się w grupie „Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej”, „Kultura” oraz „Biura podróży, przewodnicy”.

Tabela 25. Odsetek kapitału zagranicznego w kapitale podstawowym przedsiębiorstw z udziałem kapitału zagranicznego gospodarki turystycznej Krakowa według wybranych grup branżowych

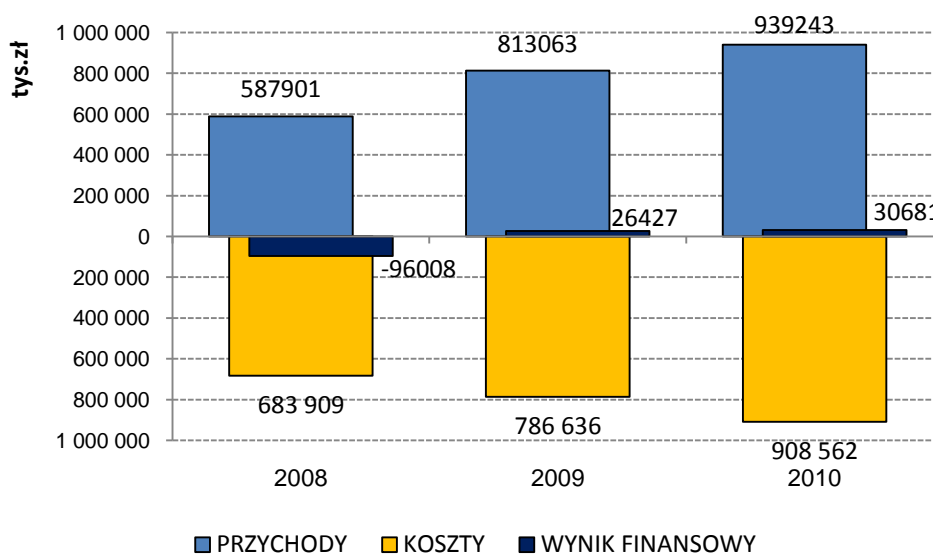
Nazwa grupy	2008	2009	2010
	%		
Rękodzieło, sprzedaż detaliczna	99,9	99,0	96,9
Hotele	98,9	98,8	98,9
Restauracje	98,5	98,4	94,0
Transport	79,7	79,7	78,7
Biura podróży, przewodnicy	99,6	100,0	99,6
Kultura	18,9	20,4	20,4
Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej	100,0	100,0	100,0

Wykres 25. Kapitał zagraniczny ulokowany w przedsiębiorstwach gospodarki turystycznej Krakowa w 2010 roku według kraju pochodzenia kapitału

Najwięcej kapitału zagranicznego ulokowanego w przedsiębiorstwach gospodarki turystycznej Krakowa pochodziło od inwestorów austriackich. W 2010 roku stanowił on ponad 52% obcego kapitału ulokowanego w przedsiębiorstwach z udziałem kapitału zagranicznego. Drugim krajem, z którego najczęściej pochodził kapitał zagraniczny była Szwajcaria (29,1%). Na kolejnych miejscach, jednak ze zdecydowanie mniejszymi udziałami, znalazły się Wielka Brytania, Luksemburg i Włochy. Szczegółowe dane przedstawia wykres 25.

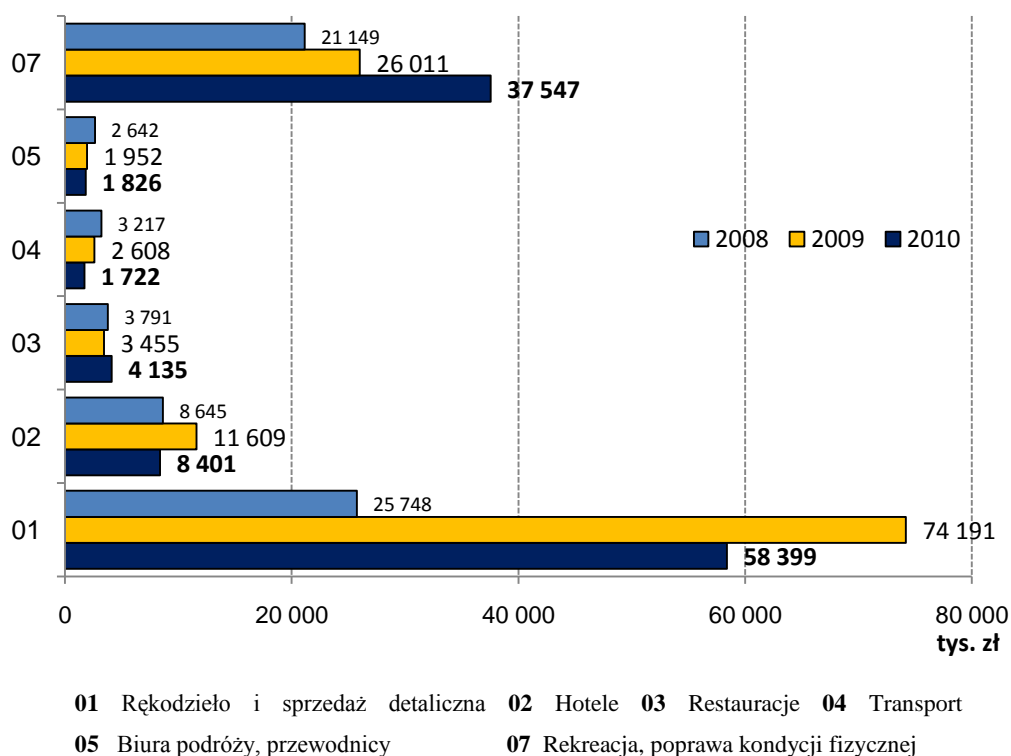
Wykres 26. Przychody, koszty oraz wynik finansowy przedsiębiorstw z udziałem kapitału zagranicznego gospodarki turystycznej Krakowa

Cały czas począwszy od 2008 rosną przychody przedsiębiorstw z obszaru gospodarki turystycznej, niestety rosną także koszty z całokształtu działalności, co spowodowało, że rok

2008 zakończył się ujemnym wynikiem finansowym. Kolejne lata, a więc 2009 i 2010 przedsiębiorstwa z udziałem kapitału zagranicznego zakończyły zyskiem na poziomie odpowiednio 26,4 oraz 30,6 mln zł. Największy poziom przychodów przypadających na 1 podmiot odnotowują podmioty z grupy „Rękodzieło i sprzedaż detaliczna” oraz „Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej”. W wartościach nominalnych (suma przychodów na całą grupę) największe przychody generują podmioty z grup „Rękodzieło i sprzedaż detaliczna”, „Hotele” oraz „Restauracje”.

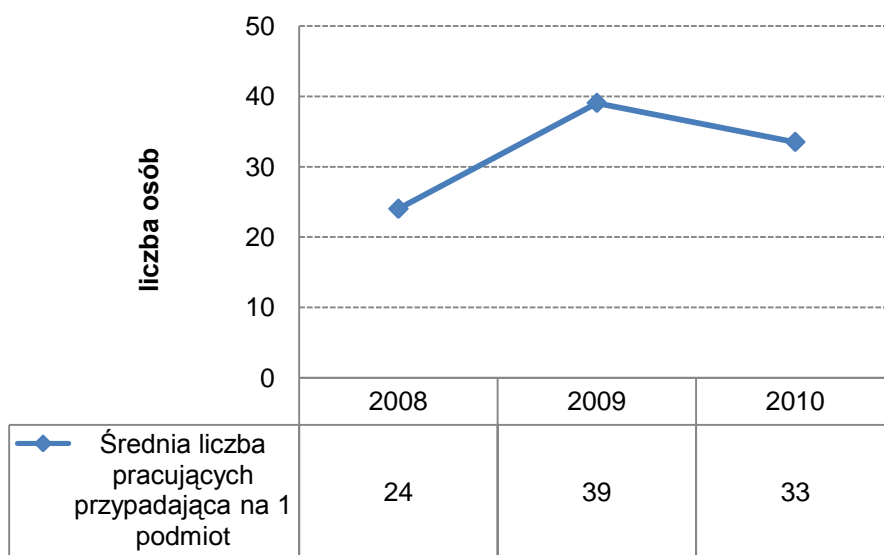
Wykres 27. Przychody przedsiębiorstw z udziałem kapitału zagranicznego wg grup branżowych przypadające na 1 podmiot⁵

Wszystkie przedsiębiorstwa z udziałem kapitału zagranicznego z obszaru gospodarki turystycznej zatrudniały w 2010 roku 2110 osób. Na jeden podmiot dało to średnio 33 zatrudnione osoby, tj. o 6 mniej niż w roku 2009, jednak o 9 więcej niż w roku 2008. w roku 2010 najwięcej osób zatrudnionych było w grupie „Rękodzieło i sprzedaż detaliczna” oraz „Hotele” i „Restauracje”. Te trzy grupy podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego zatrudniały ponad 92% wszystkich pracujących w obszarze gospodarki turystycznej.

⁵ Przychody podmiotów z grupy 06 „Kultura” nie są pokazywane ze względu na zachowanie tajemnicy statystycznej

Wykres 28. Średnia liczba pracujących w obszarze gospodarki turystycznej przypadająca na 1 podmiot w przedsiębiorstwach z udziałem kapitału zagranicznego

2.4. Pracujący i wynagrodzenia

Informacje o liczbie pracujących i wynagrodzeniach dotyczą podmiotów gospodarki narodowej o liczbie pracujących powyżej 49 osób oraz reprezentatywnej 10% grupy wylosowanych podmiotów o liczbie pracujących od 10 do 49 osób, bez rolnictwa indywidualnego, osób zatrudnionych poza granicami kraju (z wyjątkiem liczby pracujących), zatrudnionych w organizacjach społecznych, politycznych, związkach zawodowych i in. oraz zatrudnionych w działalności w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Dane o pracujących i wynagrodzeniach zostały przedstawione dla okresu od I półrocza 2008 r. do I półrocza 2011 r. W porównaniu do poprzedniej edycji „Raportu” zmieniono źródło danych o pracujących i wynagrodzeniach. Zamiast rocznych sprawozdań dotyczących zatrudnienia i wynagrodzeń wykorzystano miesięczne meldunki o działalności gospodarczej.

Do pracujących zaliczono osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, właścicieli, współwłaścicieli oraz pomagających im członków rodzin, agentów, osoby wykonujące pracę nakładczą i członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych. Dane o wynagrodzeniach dotyczą wynagrodzeń brutto.

Liczba pracujących

W tabeli 26 widać, że liczba pracujących w Krakowie stale rosła za wyjątkiem II półrocza 2009 r., w którym nastąpił spadek ogólnej liczby pracujących o 0,6% w odniesieniu do wartości z I półrocza tego roku. W I półroczu 2011 r. liczba pracujących w Krakowie wyniosła 213 140 osób, co stanowi wzrost o 7,1% względem I półrocza 2008 r.

Najwięcej osób w gospodarce turystycznej zatrudnionych było w I półroczu 2009 roku. W tym okresie w gospodarce turystycznej pracowało ponad 14 tys. osób. Udział pracujących w obszarze gospodarki turystycznej w liczbie pracujących w Krakowie ogółem wahał się w badanym okresie między 6,5% a 7,0%. Od I półrocza 2009 r., kiedy pracujący w gospodarce turystycznej stanowili 7,0% ogółu pracujących w Krakowie, odsetek ten stale spadał do poziomu 6,5% w I półroczu 2011 r.

Patrząc na wykres 29 widać, że liczba pracujących przypadająca na 1 przebadany podmiot w obszarze gospodarki turystycznej waha się od 130 osób w II półroczu 2008 do 136 w I półroczu 2009. W ostatnim badanym okresie, a więc w I półroczu 2011 roku na 1 przebadany podmiot w obszarze gospodarki turystycznej przypadło 133 zatrudnione osoby. Najwięcej osób przypadających na 1 przebadany podmiot zatrudnionych było w grupie „Transport” (od 494 osób w okresie I – VI 2008 do 393 osób w okresie I – VI 2011) oraz „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna” (od 150 osób I – VI 2008 do 193 osób w okresie I – VI 2011).

Tabela 26. Pracujący w obszarze gospodarki turystycznej Krakowa oraz w Krakowie ogółem w latach 2008-2011

GRUPA	2008		2009		2010		2011
	I-VI	VII-XII	I-VI	VII-XII	I-VI	VII-XII	I-VI
	Średnia liczba pracujących						
Obszar gospodarki turystycznej w Krakowie	13 838	13 345	14 065	13 741	13 812	13 764	13 960
Miasto Kraków	199 102	200 639	201 635	200 525	205 847	207 689	213 140
Udział liczby pracujących w gospodarce turystycznej w liczbie pracujących w Krakowie ogółem	%						
	7,0	6,7	7,0	6,9	6,7	6,6	6,5

Wykres 29. Liczba pracujących przypadająca na 1 podmiot w gospodarce turystycznej w Krakowie w latach 2008-2011

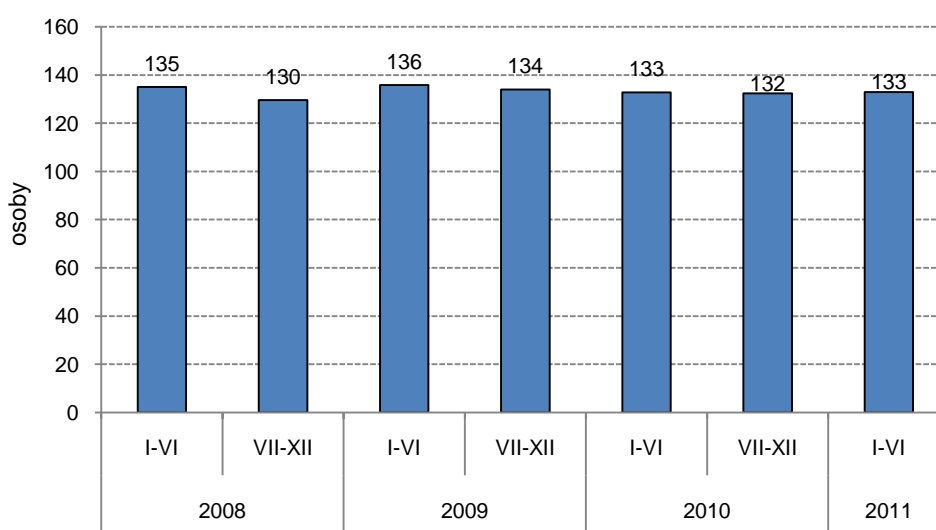
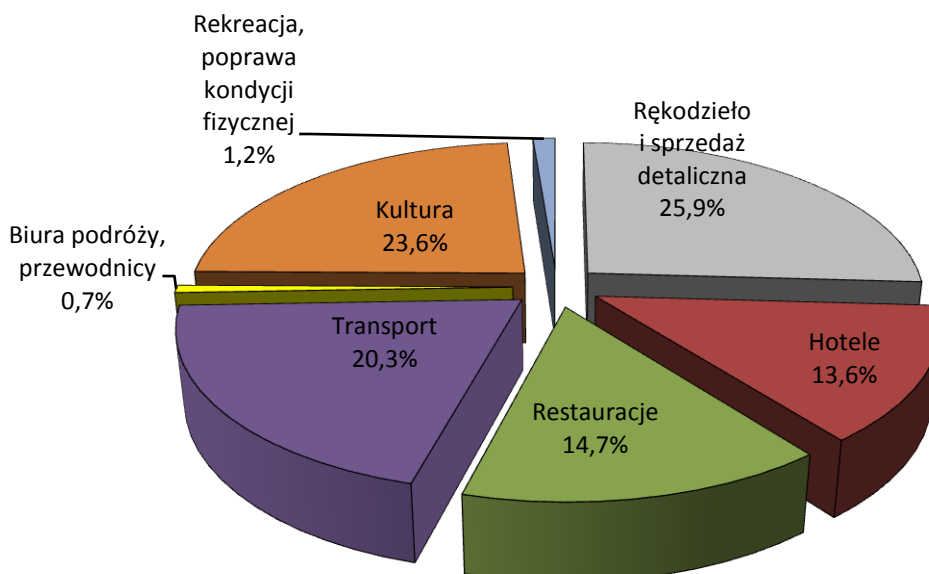

Tabela 27. Średnia liczba pracujących przypadająca na 1 podmiot w obszarze gospodarki turystycznej w Krakowie według grup branżowych

GRUPA	2008		2009		2010		2011
	I-VI	VII-XII	I-VI	VII-XII	I-VI	VII-XII	I-VI
Rękodzieło, sprzedaż detaliczna	150	145	184	177	188	188	193
Hotele	116	96	91	87	82	81	83
Restauracje	87	90	95	97	97	96	94
Transport	494	490	486	478	403	397	393
Biura podróży, przewodnicy	33	31	26	25	34	34	46
Kultura	118	118	117	117	116	116	115
Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej	47	50	60	53	55	60	49

Wykres 30. Pracujący w gospodarce turystycznej w Krakowie według grup branżowych w 2010 roku

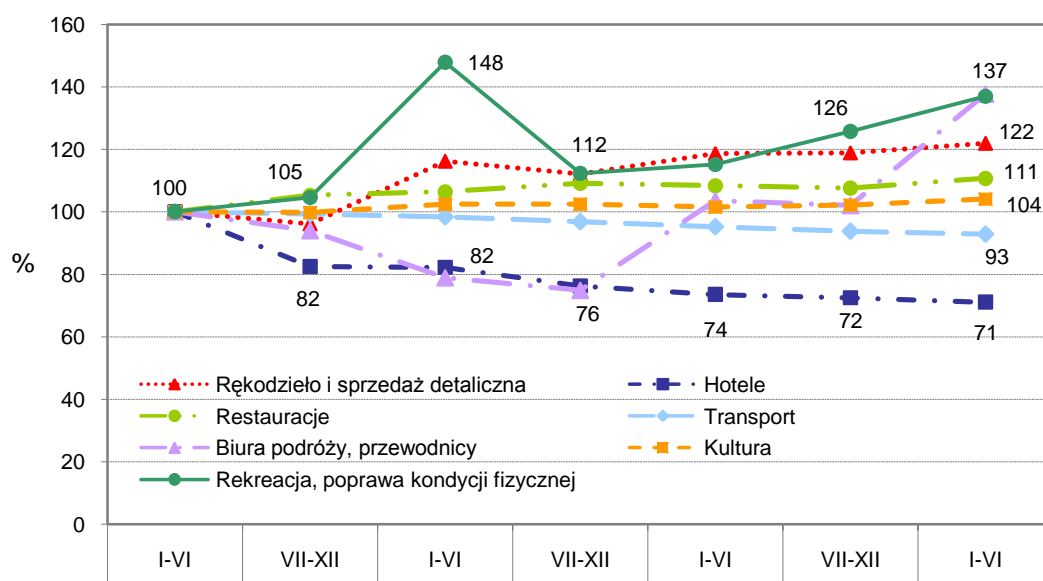

Jak widać na wykresie 30 w obszarze gospodarki turystycznej w 2010 r. najwięcej osób (25,9%) zatrudnionych było w grupie „Rękodzieło i sprzedaż detaliczna”. Kolejnymi grupami zatrudniającymi najwięcej osób były „Kultura” (23,6%) oraz „Transport” (20,3%). Najmniej osób pracowało w grupie „Biura podróży i przewodnicy” (0,7%) oraz „Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej” (1,2%).

W większości poszczególnych grup branżowych gospodarki turystycznej w Krakowie odnotowano procentowy wzrost liczby pracujących w I półroczu 2011 r. względem analogicznego półrocza 2008 r. (patrz wykres 31). Najwięcej, bo o 37,7% liczba pracujących wzrosła w grupie „Biura podróży, przewodnicy” oraz „Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej” o 37,0%. Innymi grupami, w których liczba pracujących wzrosła były: „Rękodzieło i sprzedaż detaliczna” (o 21,9%), „Restauracje” (o 10,7%) oraz „Kultura” (o 4,1%). W pozostałych grupach odnotowano spadek liczby pracujących, przy czym największy w grupie „Hotele” (o 29,0%). W grupie „Transport” liczba pracujących zmniejszyła się o 7,1%.

Porównując I półrocza lat 2010 i 2011 należy zauważyć, że tylko w dwóch grupach nastąpił spadek liczby pracujących, były to „Hotele” oraz „Transport” (odpowiednio o 1,4% i 0,9%). W analizowanym okresie znaczny wzrost liczby pracujących zanotowano w grupie „Biura podróży, przewodnicy” (o 35,7%) oraz w grupie „Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej” (o 11,3%).

Wykres 31. Dynamika liczby pracujących w obszarze gospodarki turystycznej w Krakowie według grup branżowych w latach 2008-2011 (podstawa stała: I półrocze 2008=100)

Przeciętne wynagrodzenie w obszarze gospodarki turystycznej

Średnie miesięczne wynagrodzenie w gospodarce turystycznej w Krakowie od I półrocza 2008 r. do I półrocza 2011 r. wzrosło o 7,7%. Dla porównania w analogicznym okresie przyrost przeciętnego wynagrodzenia w Krakowie wyniósł 13,1%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w Krakowie ogółem w okresie od I półrocza 2008 r. do I półrocza 2011 r. stale się zwiększało. Natomiast w obszarze gospodarki turystycznej wartość ta wahała się. Najniższe przeciętne wynagrodzenie w gospodarce turystycznej było w I półroczu 2008 r. (2 625 zł), z kolei najwyższe w II półroczu 2010 r. (2 853 zł). W I półroczu 2011 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie spadło względem II półrocza 2010 r. o 0,9% do poziomu 2 828 zł.

Wykres 32. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w obszarze gospodarki turystycznej oraz ogółem w Krakowie w latach 2008–2011

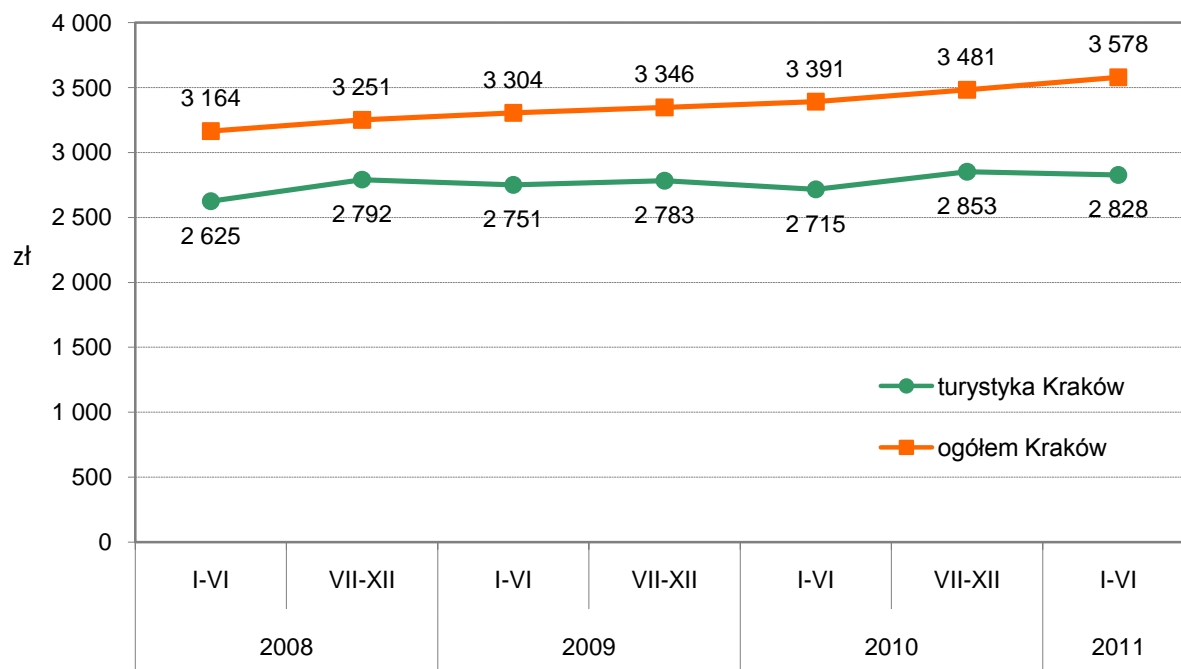

Tabela 28. Dynamika przeciętnego wynagrodzenia w obszarze gospodarki turystycznej oraz ogółem w Krakowie

Wyszczególnienie	I-VI 2009	VII-XII 2009	I-VI 2010	VII-XII 2010	I-VI 2011
	I-VI 2008 = 100				
Turystyka Kraków	104,8	106,0	103,5	108,7	107,7
Ogółem Kraków	104,4	105,8	107,2	110,0	113,1

Największy procentowy wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w I półroczu 2011 r. w porównaniu z I półroczem 2008 r. zanotowano w grupie „Biura podróży, przewodnicy”, wyniósł on 21,6%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie zwiększyło się również w grupie „Kultura” (o 20,4%), „Transport” (o 14,7%), „Restauracje” (o 10,4%), „Hotele” (o 5,9%). Spadek przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia odnotowano w grupie „Rękodzieło i sprzedaż detaliczna” (o 6,5%).

W I półroczu 2011 r. najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie otrzymywały osoby pracujące w grupie „Transport”, wartość ta wynosiła 3 591 zł. Również w grupie „Kultura” przeciętne miesięczne wynagrodzenie w I półroczu 2011 r. było wyższe od średniej wartości dla obszaru gospodarki turystycznej, wynosiło 3 215 zł. Najniższa wartość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w I półroczu 2011 r. występowała w grupie „Restauracje” i wynosiła 1 833 zł. Kolejnymi grupami z niskim przeciętnym wynagrodzeniem

była grupa „Rękodzieło i sprzedaż detaliczna” (2 412 zł), „Hotele” (2 745 zł) oraz „Biura podróży, przewodnicy” (2 765 zł).

W I półroczu 2011 r. w porównaniu z I półroczem 2010 r. najwyższy wzrost wynagrodzeń odnotowano w grupie „Biura podróży, przewodnicy”. W żadnej z grup branżowych w obszarze gospodarki turystycznej nie nastąpił spadek przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w I półroczu 2011 r. w odniesieniu do I półroczu roku poprzedniego.

Wykres 33. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w obszarze gospodarki turystycznej w Krakowie według grup branżowych⁶ w latach 2008-2011

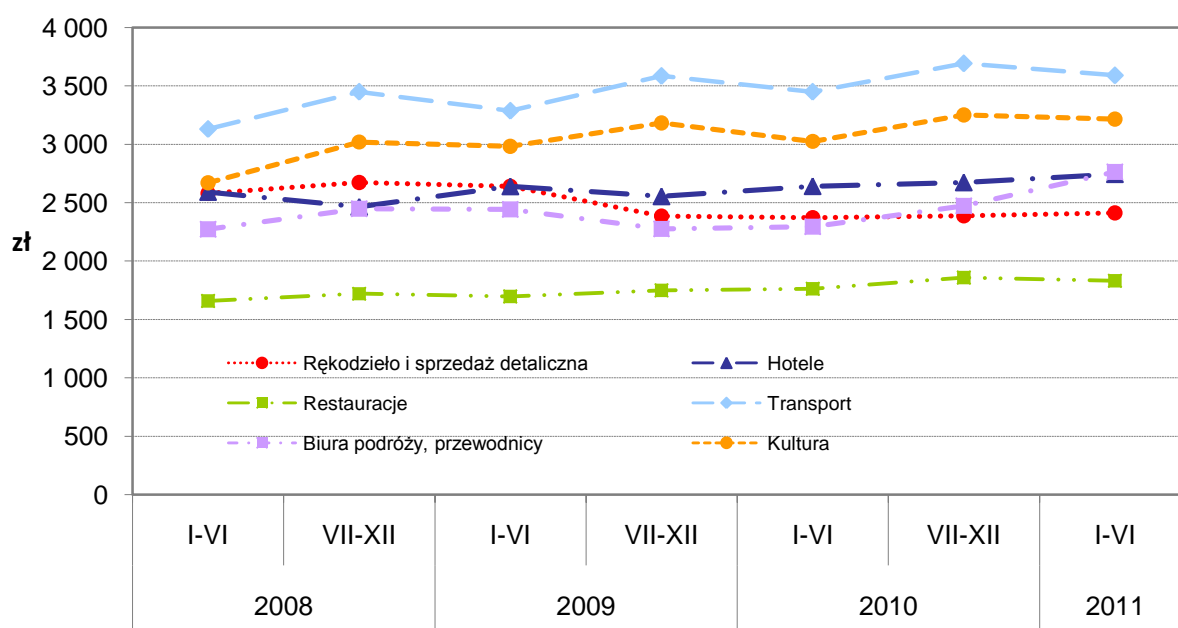

Tabela 29. Dynamika przeciętnego wynagrodzenia w poszczególnych grupach obszaru gospodarki turystycznej w Krakowie

Wyszczególnienie	I-VI 2009	VII-XII 2009	I-VI 2010	VII-XII 2010	I-VI 2011	I-VI 2011
	I-VI 2008 = 100					I-VI 2010 = 100
Turystyka ogółem	104,8	106,0	103,5	108,7	107,7	104,1
Rękodzieło, sprzedaż detaliczna	102,3	92,4	91,9	92,5	93,5	101,7
Hotele	101,9	98,6	101,9	103,2	105,9	103,9
Restauracje	102,4	105,4	106,3	112,0	110,4	103,9
Transport	105,0	114,5	110,2	118,0	114,7	104,1
Biura podróży, przewodnicy	107,5	100,2	101,0	108,8	121,6	120,4
Kultura, rozrywka	111,7	119,2	113,3	121,7	120,4	106,3

⁶ Nie są prezentowane wynagrodzenia dla grupy „Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej” ze względu na tajemnicę statystyczną.

2.5. Wolne miejsca pracy

Dane o wolnych miejscach pracy pochodzą z kwartalnego, reprezentacyjnego badania popytu na pracę, które obejmuje podmioty gospodarki narodowej o liczbie zatrudnionych 1 lub więcej osób. **Ze względu na to, że badanie popytu na pracę prowadzone jest na próbie przedsiębiorstw, jego wyniki nie mogą być bezpośrednio przenoszone na obszar gospodarki turystycznej Krakowa. Prezentowane wyniki należy traktować jedynie jako dane szacunkowe.**

Wolne miejsca pracy – to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowoutworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone,
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

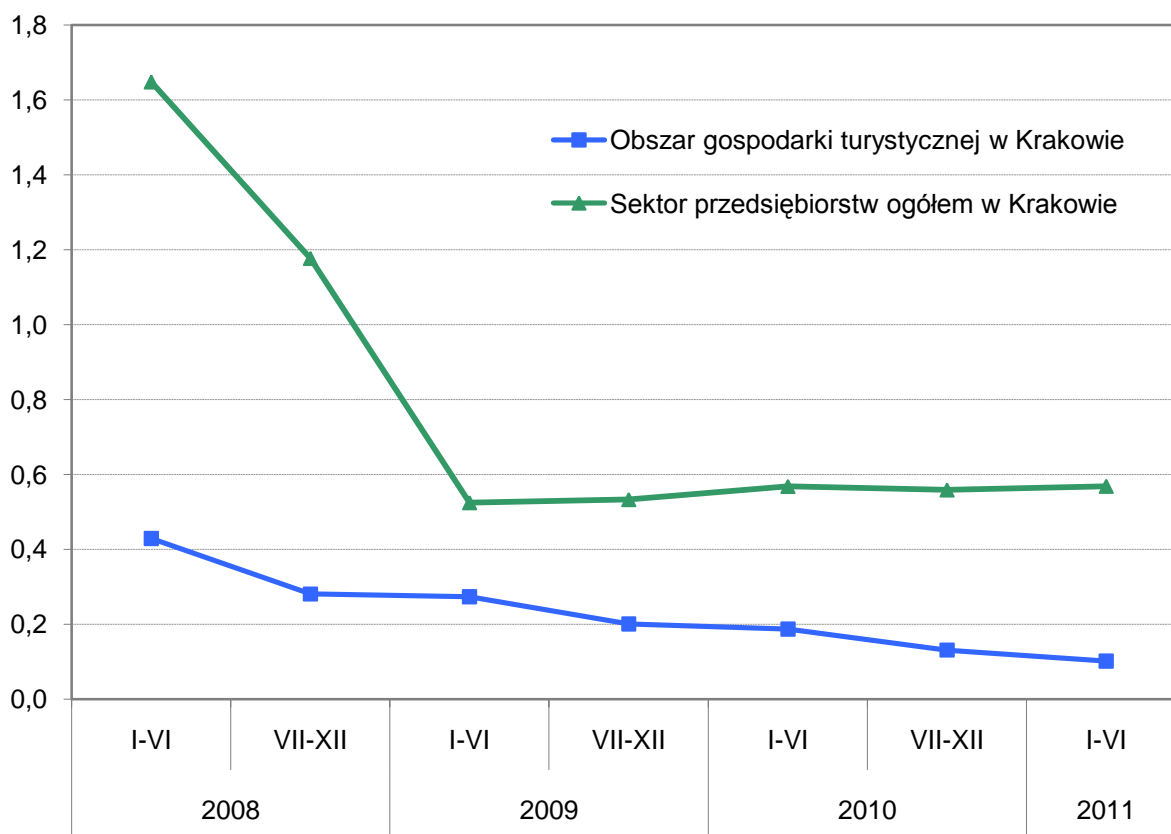
Uzyskane z badania popytu na pracę dane wykorzystano do obliczenia średniej liczby wolnych miejsc pracy przypadającej na 1 podmiot w poszczególnych kwartałach. Obliczeń dokonano w dwóch następujących kategoriach: obszar gospodarki turystycznej w Krakowie oraz sektor przedsiębiorstw w Krakowie.

W obszarze gospodarki turystycznej największa średnia liczba wolnych miejsc pracy występowała w I półroczu 2008 r. W kolejnych okresach liczba ta stale spadała do I półrocza 2011 roku. W sektorze przedsiębiorstw ogółem w Krakowie najwyższa średnia liczba wolnych miejsc pracy również przypadła na I półrocze roku 2008. W II półroczu 2008 r. i w I półroczu 2009 r. liczba wolnych miejsc pracy przypadająca na jeden podmiot również uległa zmniejszeniu. Od II półrocza 2009 r. utrzymuje się na zbliżonym poziomie z zauważalną tendencją wzrostową. Szczegółowe dane zawarte są w tabeli 30 oraz na wykresie 34.

Tabela 30. Średnia liczba wolnych miejsc pracy (etatów) przypadająca na 1 podmiot w latach 2008-2011

Wyszczególnienie	2008		2009		2010		2011
	I-VI	VII-XII	I-VI	VII-XII	I-VI	VII-XII	I-VI
Obszar gospodarki turystycznej w Krakowie	0,43	0,28	0,27	0,20	0,19	0,13	0,10
Ogółem sektor przedsiębiorstw w Krakowie	1,65	1,18	0,52	0,53	0,57	0,56	0,57

Wykres 34. Średnia liczba wolnych miejsc pracy przypadająca na 1 podmiot w latach 2008 - 2011

Po rozbiciu badanego obszaru gospodarki turystycznej na grupy w analizowanym okresie – w pierwszej połowie 2011 r. w stosunku do pierwszej połowy roku 2008 – największy spadek liczby wolnych miejsc pracy przypadających na jeden podmiot nastąpił w grupie „Hotele” (o 0,7 miejsca) – wskaźnik osiągnął wartość równą 0,1. Liczba wolnych miejsc pracy przypadająca na jeden podmiot spadła również w grupach: „Biura podróży, przewodnicy” (o 0,2 miejsca), „Restauracje” (o 0,1 miejsca) oraz „Kultura” (o 0,1 miejsca). Liczba wolnych miejsc pracy nieznacznie wzrosła w grupie „Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej” (o 0,1 miejsca przypadającego na jeden podmiot), zaś w grupie „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna” oraz „Transport” pozostała na niezmiennym poziomie.

Najwięcej wolnych miejsc pracy w I półroczu 2008 r. przypadało na „Hotele” (0,8 miejsca na jeden podmiot). W kolejnych okresach liczba wolnych miejsc pracy przypadająca na jeden podmiot zmniejszała się, osiągając w I półroczu 2011 r. wartość 0,1.

W I półroczu 2011 r. najwięcej wolnych miejsc pracy na jeden podmiot przypadało na podmioty z grupy „Restauracje” oraz „Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej” (po 0,4 miejsca), następnie grupy: „Transport” i „Kultura” (po 0,2 miejsca), „Hotele” (0,1 miejsca). Natomiast wolnych miejsc pracy w I półroczu 2011 r. nie odnotowano w grupach „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna” oraz „Biura podróży, przewodnicy”.

Tabela 31. Średnia liczba wolnych miejsc pracy (etatów) przypadająca na 1 podmiot według grup branżowych obszaru gospodarki turystycznej Krakowa w latach 2008 - 2011

Wyszczególnienie	2008		2009		2010		2011
	I-VI	VII-XII	I-VI	VII-XII	I-VI	VII-XII	I-VI
Rękodzieło, sprzedaż detaliczna	0,0	0,1	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Hotele	0,8	0,4	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Restauracje	0,5	0,3	0,3	0,4	0,5	0,4	0,4
Transport	0,2	0,1	0,7	0,2	0,0	0,2	0,2
Biura podróży, przewodnicy	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kultura	0,3	0,4	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2
Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej	0,3	0,3	0,4	0,4	0,1	0,4	0,4

2.6. Finanse przedsiębiorstw

Finanse przedsiębiorstw dużych i średnich

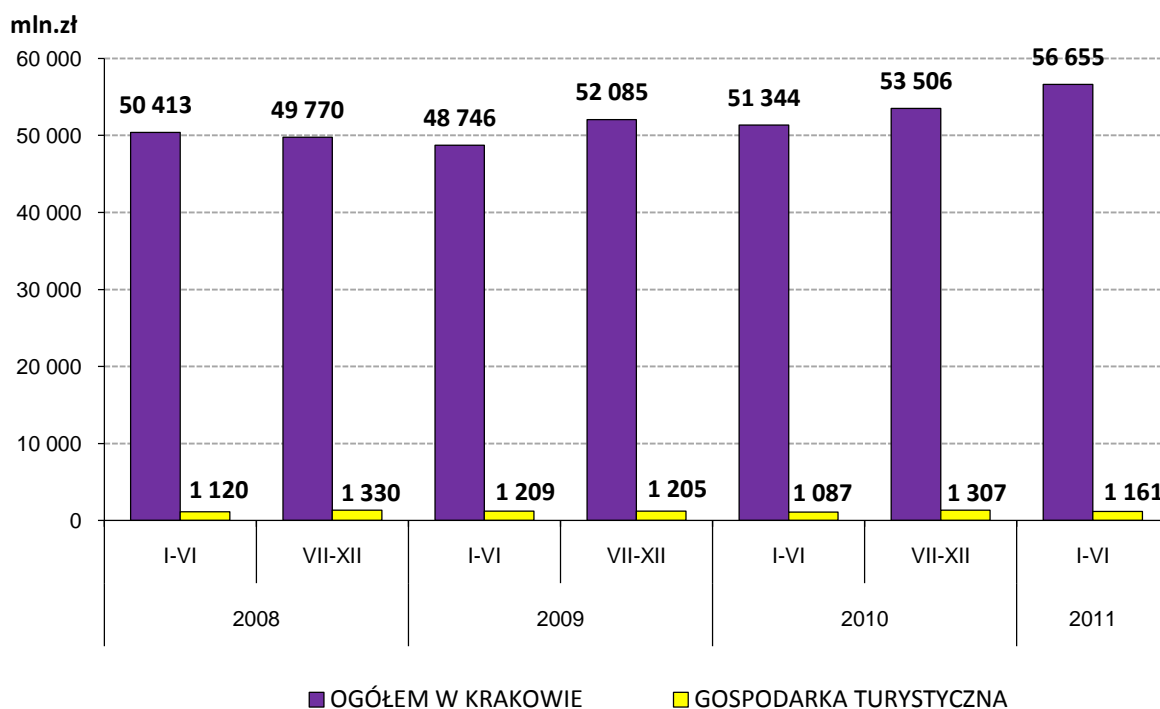
Prezentowane w tej części dane przedstawiają wyniki finansowe przedsiębiorstw dużych i średnich z obszaru gospodarki turystycznej. Źródłem danych było sprawozdanie statystyczne o przychodach, kosztach i wyniku finansowym oraz o nakładach na środki trwałe sporządzane przez podmioty prowadzące księgi rachunkowe. Jednostki duże sporządzają to sprawozdanie kwartalnie, natomiast jednostki średnie za pierwsze i drugie półrocze.

Do przedsiębiorstw dużych zaliczamy podmioty, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób, natomiast podmioty średnie to przedsiębiorstwa, w których liczba pracujących wynosi od 10 do 49 osób.

W odniesieniu do grupy „Kultura” wykorzystano dane pochodzące z rocznych sprawozdań o finansach instytucji kultury, stąd grupa ta została omówiona odrębnie.

Wynik finansowy – różnica pomiędzy przychodami a kosztami ich uzyskania obliczona dla określonego przedsiębiorstwa w wybranym okresie sprawozdawczym. Dodatni wynik finansowy jest nazywany **zyskiem**, zaś ujemny **stratą**. Wynik finansowy przedsiębiorstwa obliczony na podstawie rachunku zysków i strat tworzonego zgodnie z ustawą o rachunkowości oraz z uwzględnieniem ustaw podatkowych stanowi podstawę naliczenia podatku dochodowego.

Wykres 35. Przychody przedsiębiorstw dużych i średnich w Krakowie ogółem oraz z sektora gospodarki turystycznej Krakowa w latach 2008 -2011

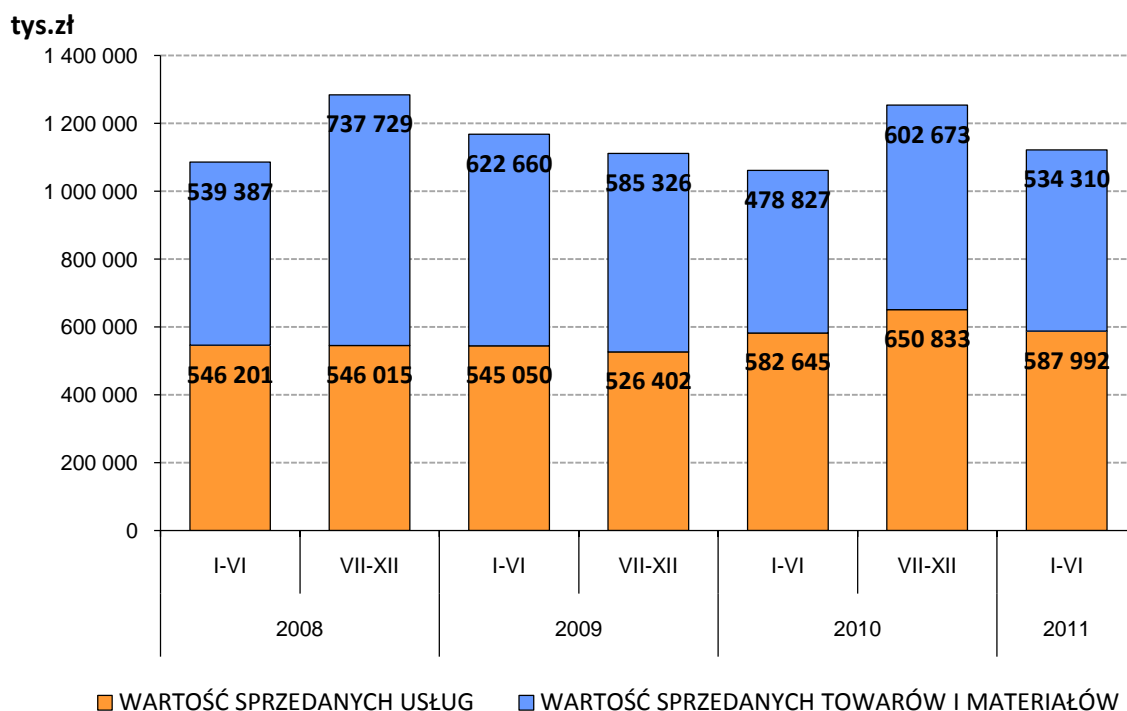
Wykres 35 prezentuje przychody z całokształtu działalności przedsiębiorstw (dużych i średnich) działających w Krakowie oraz działających w obszarze gospodarki turystycznej. Analizowane przychody z całokształtu działalności obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży usług i towarów,
- 2) pozostałe przychody operacyjne,
- 3) przychody finansowe.

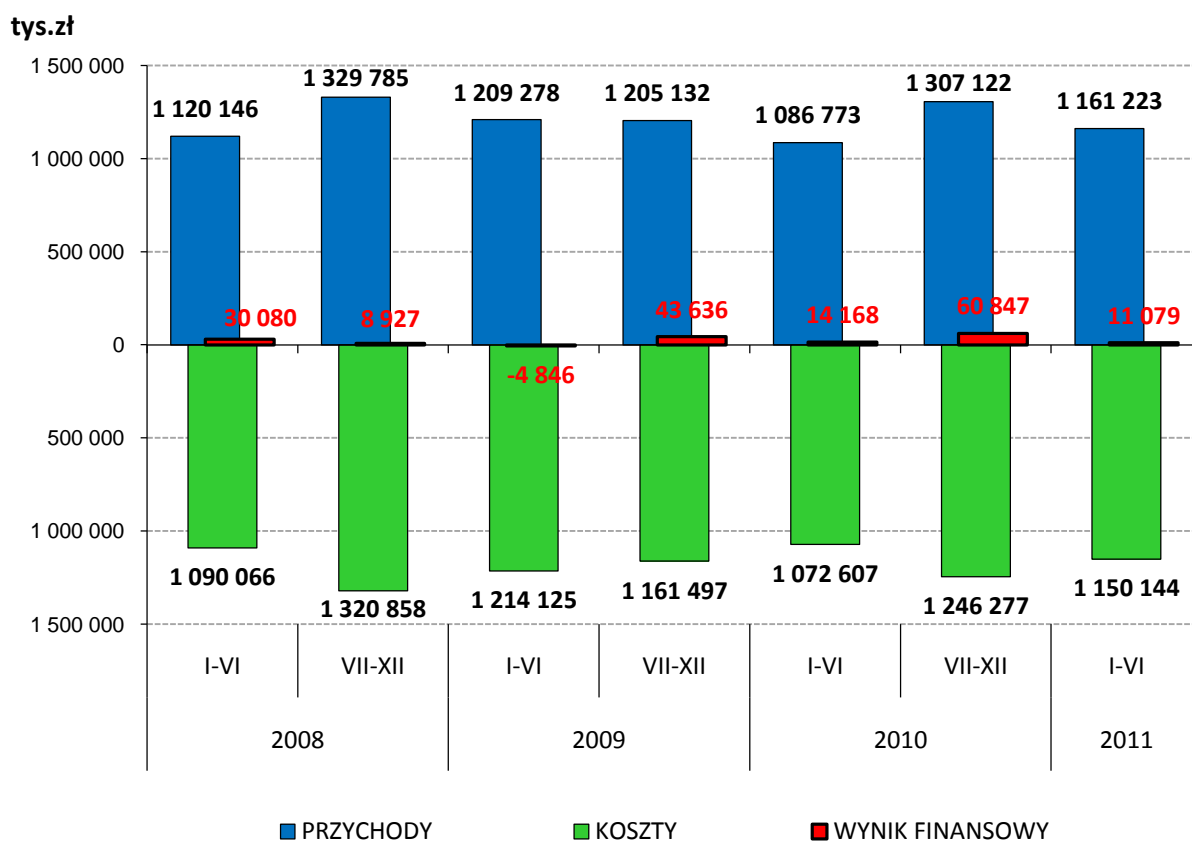
Przychody podmiotów z wyodrębnionego obszaru gospodarki turystycznej stanowią średnio około 2% przychodów krakowskich przedsiębiorstw ogółem. Dla krakowskich firm najlepszy był okres od VII-XII 2010 oraz I-VI 2011 roku, kiedy przychody stale rosły. Natomiast przychody z obszaru gospodarki turystycznej najwyższy poziom osiągnęły w drugiej połowie 2008 oraz w II półroczu 2010 roku.

Na wykresie 37 widać, że w latach 2008 – 2011 przedsiębiorstwa z obszaru gospodarki turystycznej w większości osiągały dodatnie wyniki finansowe (najwyższy zysk odnotowano w II półroczu 2010 roku). Wyjątkiem jest tylko pierwsza połowa 2009 roku, która przyniosła ujemny wynik finansowy.

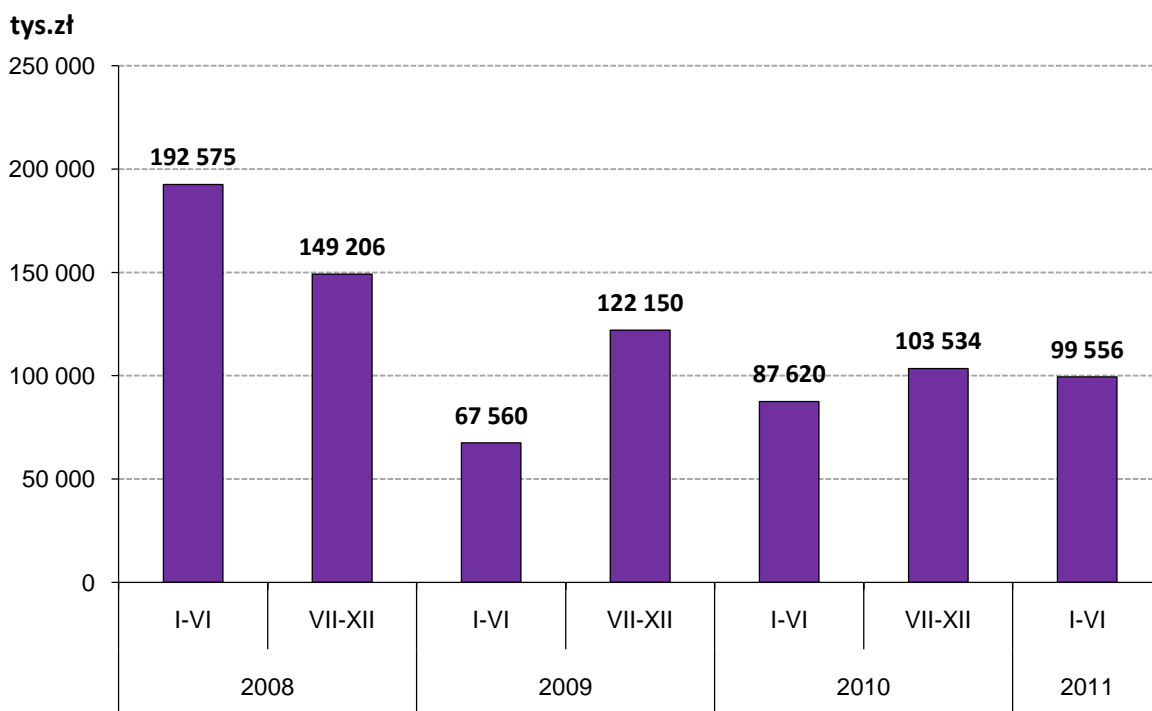
Wykres 36. Wartość sprzedanych usług oraz towarów i materiałów przedsiębiorstw gospodarki turystycznej Krakowa (dużych i średnich) w latach 2008 – 2011

Wykres 37. Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw (dużych i średnich) gospodarki turystycznej Krakowa w latach 2008 -2011

Wykres 38. Nakłady na środki trwałe wśród przedsiębiorstw (średnich i dużych) gospodarki turystycznej Krakowa w latach 2008 -2011

Dane finansowe o przedsiębiorstwach w poszczególnych grupach branżowych gospodarki turystycznej przedstawione są jako wskaźniki – średnie wartości przypadające na jeden podmiot.

Najwyższy wskaźnik przychodów z badanych półroczy w latach 2008 – 2011 osiągnęła grupa „Transport”, która swój najlepszy wynik odnotowała w II półroczu 2008 roku. Na drugim miejscu uplasowała się grupa „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna”, która w okresie VII - XII 2008 roku osiągnęła najlepszy wynik spośród wszystkich grup i która niemal przez cały badany okres odnotowywała wzrost przychodów w analogicznych okresach kolejnych lat.

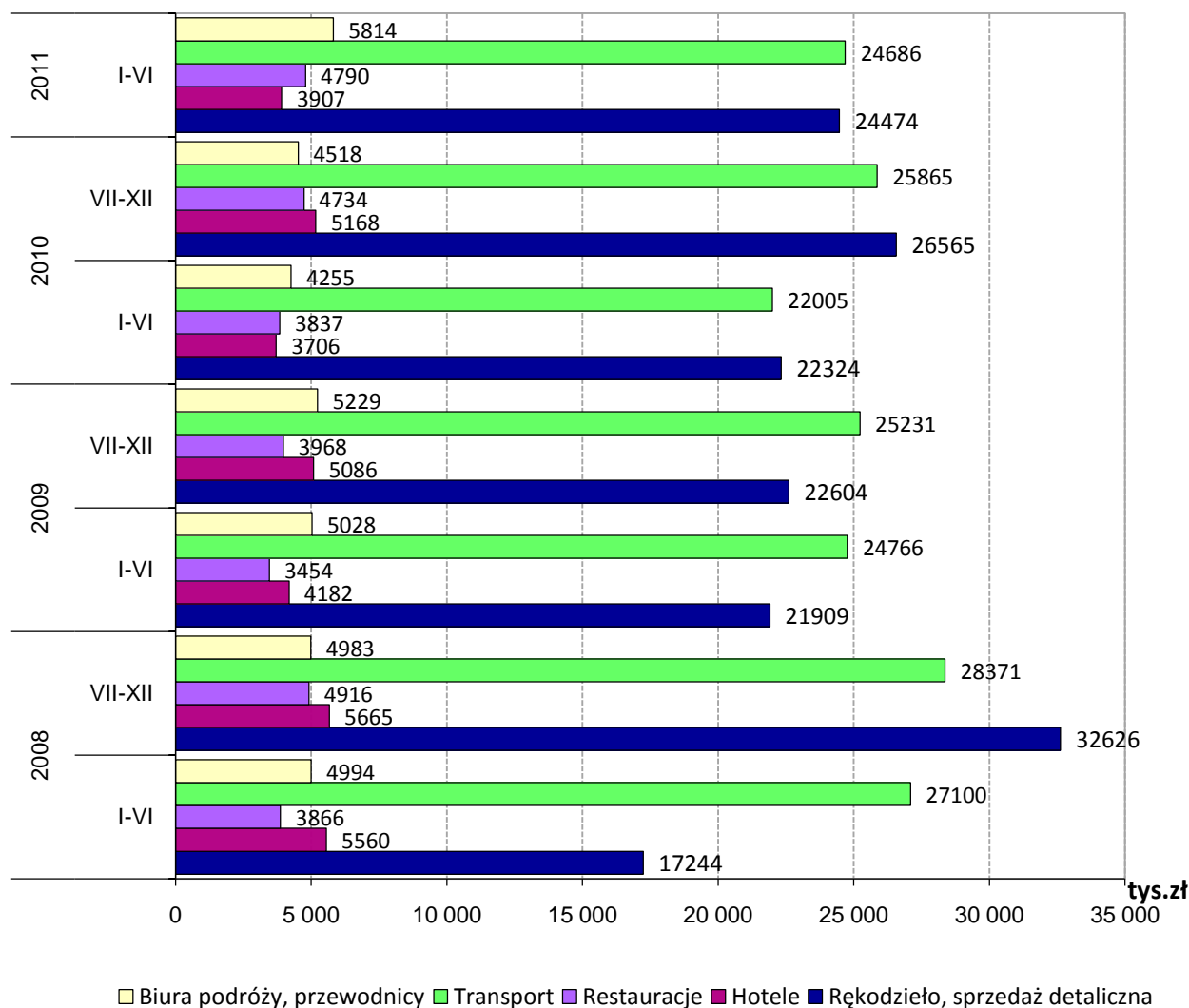
W grupie „Hotele” rok 2008 również należał do udanych. Najwyższy wskaźnik przychodów w tej grupie odnotowano w drugiej połowie 2008 roku. W kolejnych półroczach roku 2009 przychody zaczęły maleć i w pierwszej połowie 2010 roku osiągnęły najniższą wartość w analizowanym czasie. W okresie VII – XII 2010 roku oraz I– VI 2011 roku obserwujemy niewielki wzrost przychodów w tej grupie podmiotów, jednak nadal utrzymują się one na poziomie niższym niż w roku 2008.

W grupie „Restauracje” najlepsza była, podobnie jak w przypadku wcześniej omawianych grup, druga połowa 2008 roku, kiedy to odnotowano najwyższą wartość wskaźnika przychodów. Jednak już następne półrocza 2009 roku oraz pierwsza połowa roku 2010 okazały się jednym z najłabszych dla tej branży. Znaczny wzrost obserwujemy

w okresie VII – XII 2010 roku oraz I– VI 2011 roku, kiedy to wskaźnik przychodów ponownie osiągnął poziom z roku 2008.

Nieco inaczej przychody kształtowały się w grupie „Biura podróży, przewodnicy”, w której najwyższy wskaźnik przychodów odnotowano w roku 2009. W 2010 roku przychody w tej grupie podmiotów znacznie zmalały, jednak już w I półroczu 2011 roku zdecydowanie wzrosły osiągając najwyższą wartość w analizowanym okresie.

Wykres 39. Wartość przychodów przypadająca na 1 podmiot wśród przedsiębiorstw (dużych i średnich) w wybranych grupach branżowych obszaru gospodarki turystycznej w latach 2008 – 2011

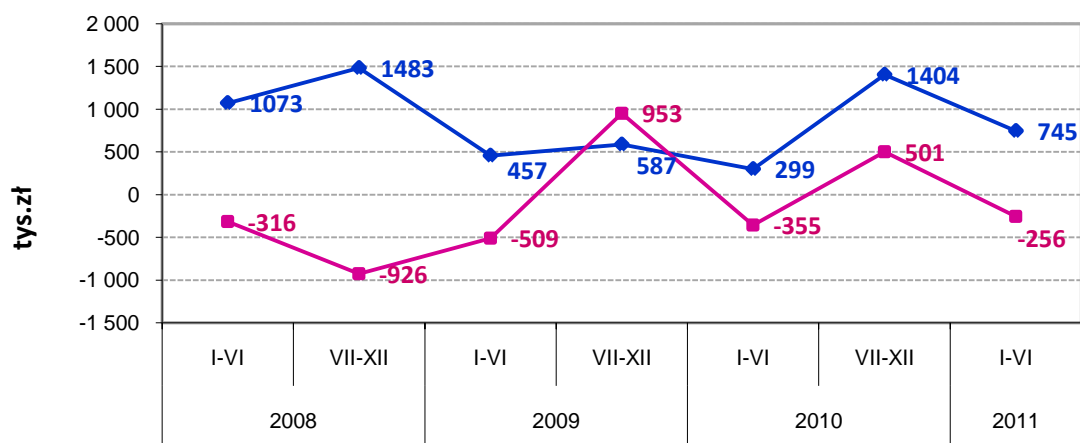
Patrząc na wskaźnik wyniku finansowego przedsiębiorstw z poszczególnych grup branżowych gospodarki turystycznej zaprezentowany na wykresie 40 widać, że najlepsze wyniki odnotowały przedsiębiorstwa z grupy „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna”. Podmioty te osiągając drugie co do wartości przychody potrafiły jednocześnie ograniczyć koszty i wypracować zysk w każdym z badanych półroczy.

Dodatnie saldo wyniku finansowego niemal w każdym z analizowanych półroczy utrzymywały przedsiębiorstwa z grupy „Biura podróży, przewodnicy”. Wyjątkiem był jedynie okres I – VI 2009 roku, kiedy podmioty te odnotowały stratę. Natomiast już od drugiej połowy 2009 roku zysk w tej grupie przedsiębiorstw stale rośnie osiągając w I półroczu 2011 roku największą wartość w całym analizowanym okresie.

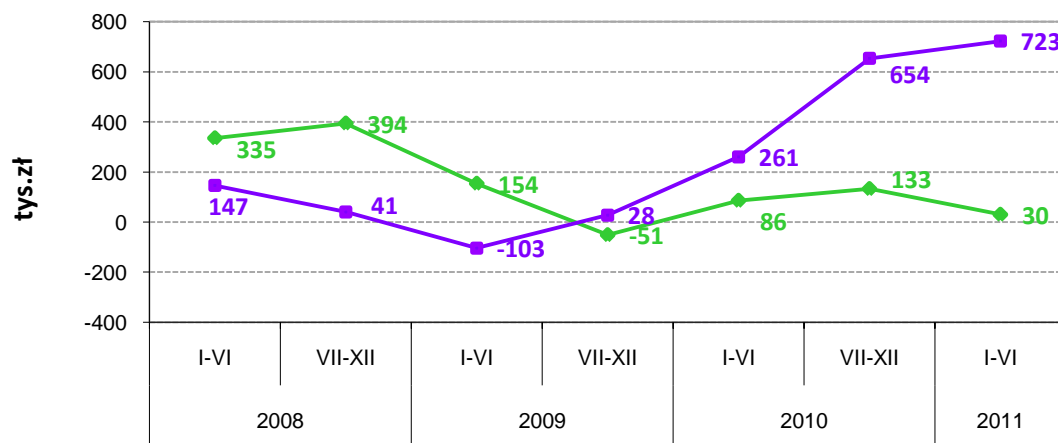
Podobnie sytuacja kształtuje się w grupie „Restauracje”. Jedyny ujemny wynik finansowy odnotowano tylko w drugiej połowie 2009 roku.

Na tle pozostałych grup najsłabiej pod względem wyników finansowych wypadają grupy „Transport” oraz „Hotele”. W całym analizowanym okresie grupy te tylko dwukrotnie odnotowały zysk. Dla przedsiębiorstw z grupy „Transport” był to okres I – VI 2008 roku oraz I – VI 2010 roku, natomiast dla podmiotów z grupy „Hotele” najbardziej korzystne było II półrocze 2009 roku oraz II półrocze roku 2010. Pierwszą połowę 2011 roku obie grupy, jako jedyne ze wszystkich omawianych grup, zakończyły ujemnym wynikiem finansowym.

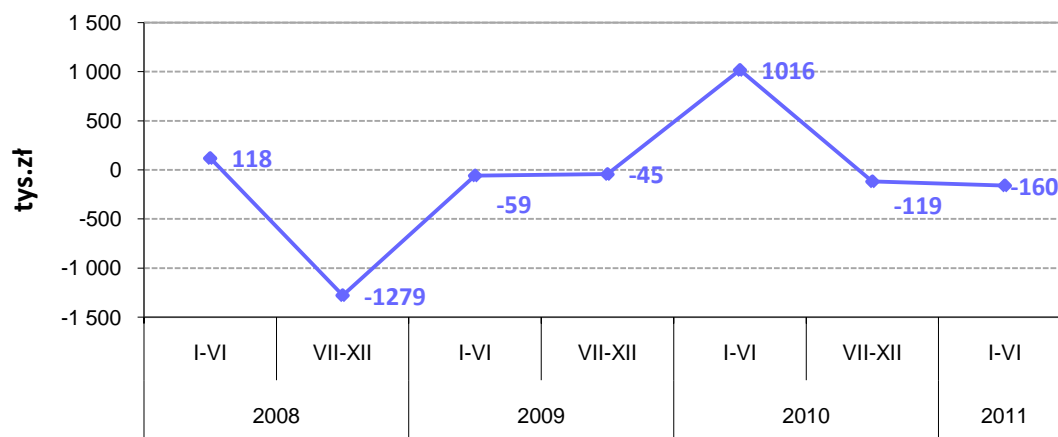
Wykres 40. Wynik finansowy przypadający na 1 podmiot wśród przedsiębiorstw (dużych i średnich) w wybranych grupach branżowych obszaru gospodarki turystycznej Krakowa w latach 2008- 2011

◆ Rękodzieło, sprzedaż detaliczna ■ Hotele

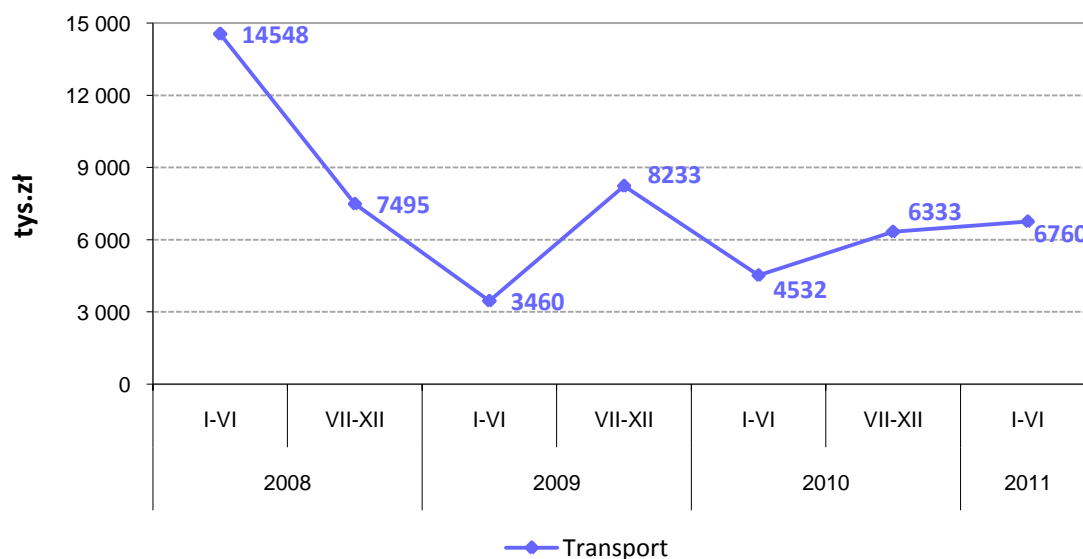
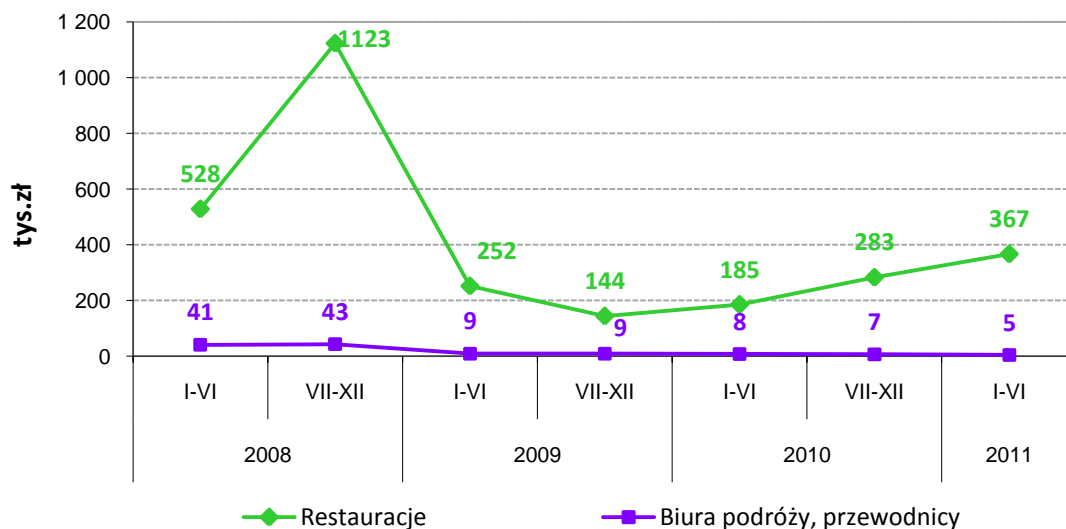
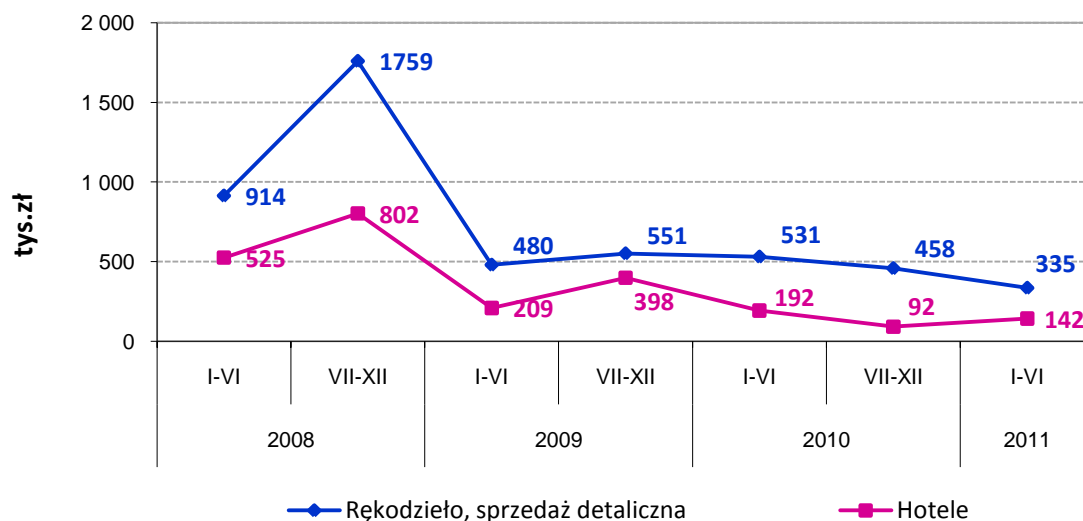

◆ Restauracje ■ Biura podróży, przewodnicy

◆ Transport

Wykres 41. Wartość nakładów inwestycyjnych przypadająca na 1 podmiot wśród przedsiębiorstw (dużych i średnich) w wybranych grupach branżowych obszaru gospodarki turystycznej Krakowa w latach 2008 - 2011

Patrząc na wskaźnik nakładów inwestycyjnych (wykres 41) widać, że największe nakłady ponoszą podmioty z grupy „Transport” – najwyższy wskaźnik odnotowano w I półroczu 2008 roku. Inwestują one pomimo notowanych ujemnych wyników finansowych. Świadczyć to może o istniejącej w tej branży silnej potrzebie modernizacji i podniesienia jakości usług transportowych oferowanych pasażerom.

Wysoki wskaźnik nakładów inwestycyjnych wykazują także podmioty z grupy „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna”. Najkorzystniejsze było II półrocze 2008 roku, późniejszy okres charakteryzował się już dużo niższymi nakładami inwestycyjnymi.

Grupa „Restauracje”, podobnie jak „Rękodzieło, sprzedaż detaliczna”, największe nakłady poniosła w drugiej połowie 2008 roku. W I półroczu 2009 roku wskaźnik wartości nakładów inwestycyjnych zdecydowanie spada, jednak począwszy od drugiej połowy 2009 roku ich wartość stale rośnie.

Nieco niższe od „Restauracji” nakłady inwestycyjne ponoszą podmioty z grupy „Hotele”. Największą wartość osiągnęły one, podobnie jak w większości analizowanych grup, w pierwszej połowie 2008 roku. Niestety kolejne półrocza charakteryzowały się już dużo niższymi nakładami inwestycyjnymi. Pomimo ujemnych wyników finansowych podmioty te kontynuują inwestycję w bazę noclegową.

Najniższą wartość wskaźnika nakładów inwestycyjnych odnotowała grupa „Biura podróży, przewodnicy”. Począwszy od II półrocza 2009 roku wartość nakładów w tej grupie podmiotów stale maleje.

Tabela 32. Dane finansowe przedsiębiorstw (dużych i średnich) z obszaru gospodarki turystycznej według grup branżowych w latach 2008 – 2011

GRUPA	OKRES	WARTOŚĆ SPRZEDANYCH USŁUG	WARTOŚĆ SPRZEDANYCH TOWARÓW i MATERIAŁÓW	PRZYCHODY	KOSZTY	WYNIK FINANSOWY	NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE	
		Przypadające na 1 podmiot (w tys. zł)						
Rękodzieło, sprzedaż detaliczna	2008	I-VI	1384	15653	17244	16172	1073	914
		VII-XII	3402	28719	32626	31143	1483	1759
	2009	I-VI	1559	19181	21909	21452	457	480
		VII-XII	1299	19940	22604	22018	587	551
	2010	I-VI	1487	20456	22324	22024	299	531
		VII-XII	1549	24489	26565	25161	1404	458
	2011	I-VI	1554	22397	24474	23729	745	335
	Hotele	2008	I-VI	4361	814	5560	5875	-316
VII-XII			4485	591	5665	6591	-926	802
2009		I-VI	3442	502	4182	4691	-509	209
		VII-XII	3790	321	5086	4133	953	398
2010		I-VI	3251	305	3706	4061	-355	192
		VII-XII	4282	418	5168	4667	501	92
2011		I-VI	3253	325	3907	4162	-256	142
Restauracje		2008	I-VI	2158	1606	3866	3531	335
	VII-XII		2638	2161	4916	4523	394	1123
	2009	I-VI	1686	1869	3454	3300	154	252
		VII-XII	1474	2193	3968	4019	-51	144
	2010	I-VI	2096	1639	3837	3751	86	185
		VII-XII	2353	2148	4734	4601	133	283
	2011	I-VI	2569	2142	4790	4601	30	367
	Transport	2008	I-VI	24906	994	27100	26982	118
VII-XII			27056	177	28371	29649	-1279	7495
2009		I-VI	22807	1023	24766	24825	-59	3460
		VII-XII	23320	1038	25231	25276	-45	8233
2010		I-VI	20963	523	22005	20989	1016	4532
		VII-XII	22823	2324	25865	25984	-119	6333
2011		I-VI	23562	214	24686	24846	-160	6760
Biura podróży, przewodnicy		2008	I-VI	4953	23	4994	4847	147
	VII-XII		4858	27	4983	4942	41	43
	2009	I-VI	4894	16	5028	5131	-103	9
		VII-XII	5141	17	5229	5201	28	9
	2010	I-VI	4162	14	4255	3994	261	8
		VII-XII	4442	19	4518	3864	654	7
	2011	I-VI	5737	12	5814	5091	723	5

W latach 2008-2010 w grupie „Kultura” w Krakowie widoczny jest systematyczny wzrost przychodów z całokształtu działalności z 288 613 tys. zł w 2008 roku do 338 312 tys. zł w roku 2010. Równocześnie odnotowano szybszy wzrost kosztów niż przychodów z całokształtu działalności. W 2008 roku koszty przewyższały przychody o 0,4% (289 713 tys. zł). W roku 2009 koszty stanowiły 97,8% przychodów z całokształtu działalności (321 095 tys. zł), natomiast w 2009 rok ponownie były wyższe od przychodów i osiągnęły poziom 100,4% (339 621 tys. zł). Poniższa tabela prezentuje wybrane dane finansowe krakowskich teatrów,

muzeów i galerii, ponieważ mają one największy udział w przychodach z całokształtu działalności grupy „Kultura”.

Tabela 33. Teatry, muzea i galerie – wybrane dane finansowe za lata 2008 – 2010 (w tys. zł)

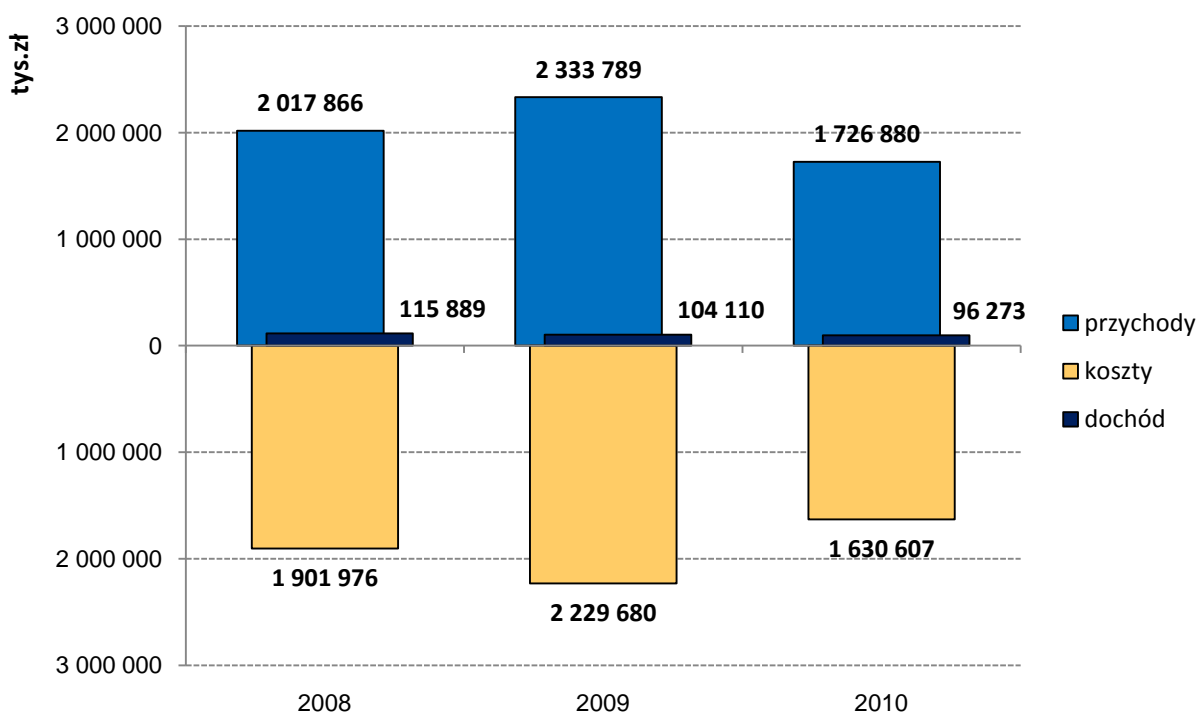
Wyszczególnienie	2008	2009	2010
TEATRY			
Przychody z całokształtu działalności	103 443	122 551	121843
Koszty z całokształtu działalności	105 303	125 894	125705
MUZEA			
Przychody z całokształtu działalności	93 762	102 379	112930
Koszty z całokształtu działalności	93 955	100 087	111757
GALERIE			
Przychody z całokształtu działalności	57 778	58 966	60705
Koszty z całokształtu działalności	57 158	51 652	60359

Finanse małych przedsiębiorstw

Prezentowane w tej części dane z lat 2008 – 2010 pochodzą z rejestrów administracyjnych Ministerstwa Finansów. Przedstawiają finanse małych przedsiębiorstw.

Do sektora małych przedsiębiorstw zaliczamy osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zatrudniające do 9 osób.

Wykres 42. Przychody, koszty i dochód małych przedsiębiorstw gospodarki turystycznej Krakowa w latach 2008-2010

Z prezentowanych rocznych danych rejestrowych wynika, że w 2010 roku przychody małych przedsiębiorstw z obszaru gospodarki turystycznej wyniosły 1 726 mln zł i są niższe nie tylko od tych z roku 2009, lecz także od wykazanych przez te podmioty przychodów w 2008 roku. Wraz ze spadkiem przychodów zmniejszyły się także dochody uzyskiwane przez małe przedsiębiorstwa z wybranego obszaru i w 2010 roku osiągnęły poziom 96,2 mln zł, podczas gdy w 2009 roku wynosiły 104 mln, a w 2008 niemal 116 mln zł.

Tabela 34 przedstawia przychody, koszty oraz dochody małych przedsiębiorstw z obszaru gospodarki turystycznej w poszczególnych grupach z lat 2008 - 2010. Niemal w każdej grupie odnotowano spadki przychodów względem lat poprzednich (wyjątkiem jest grupa „Kultura”, w której w roku 2010 odnotowano przychody wyższe niż w latach 2009 i 2008). Największe spadki przychodów odnotowano w grupach „Hotele”, „Rękodzieło i sprzedaż detaliczna” oraz „Restauracje”. Pomimo tych spadków grupy „Rękodzieło

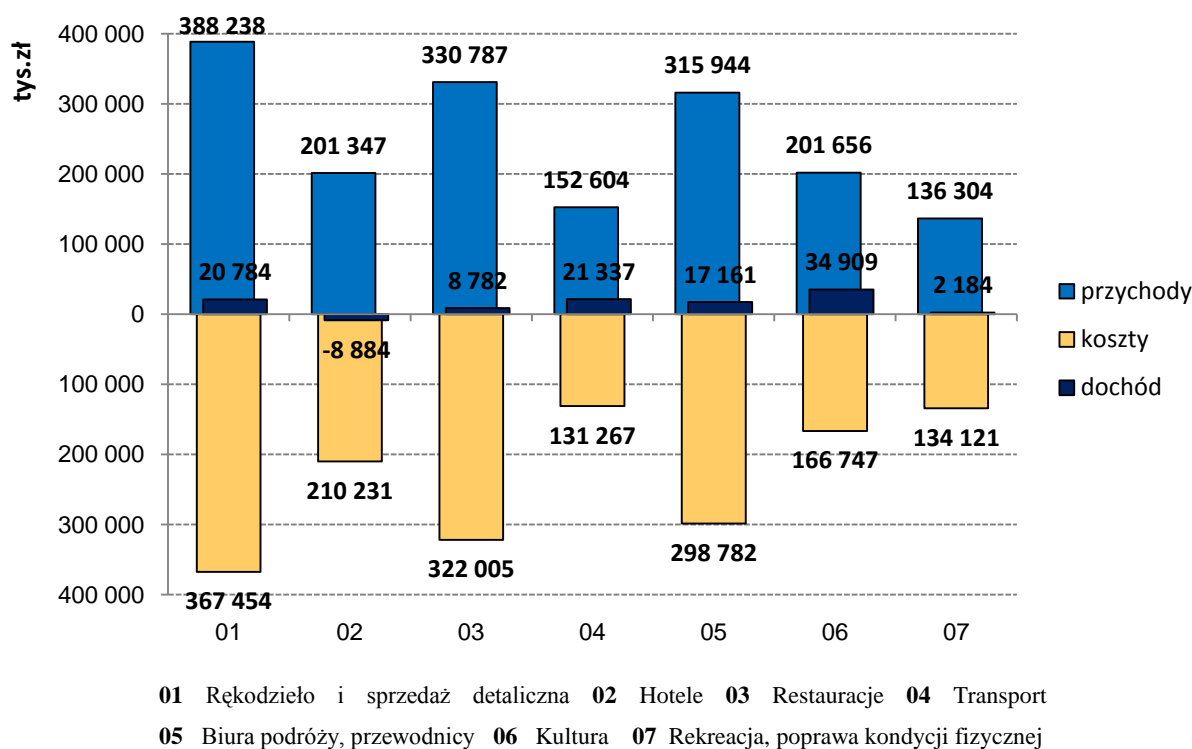
i sprzedaż detaliczna”, „Restauracje” oraz „Biura podróży, przewodnicy” i tak generują najwyższe przychody w obszarze.

W 2010 roku jedynie grupa „Hotele” zakończyła rok ze stratą sięgającą ponad 8,8 mln zł. Pozostałe grupy małych przedsiębiorstw z obszaru gospodarki turystycznej Krakowa w roku 2010 zanotowały dochody. Największe dochody osiągnęły podmioty z grupy „Kultura” (niemal 35 mln zł), „Transport” (ponad 21 mln zł) oraz „Rękodzieło i sprzedaż detaliczna” (ponad 20 mln zł).

Tabela 34. Przychody, koszty i dochód małych przedsiębiorstw gospodarki turystycznej Krakowa w latach 2008-2010

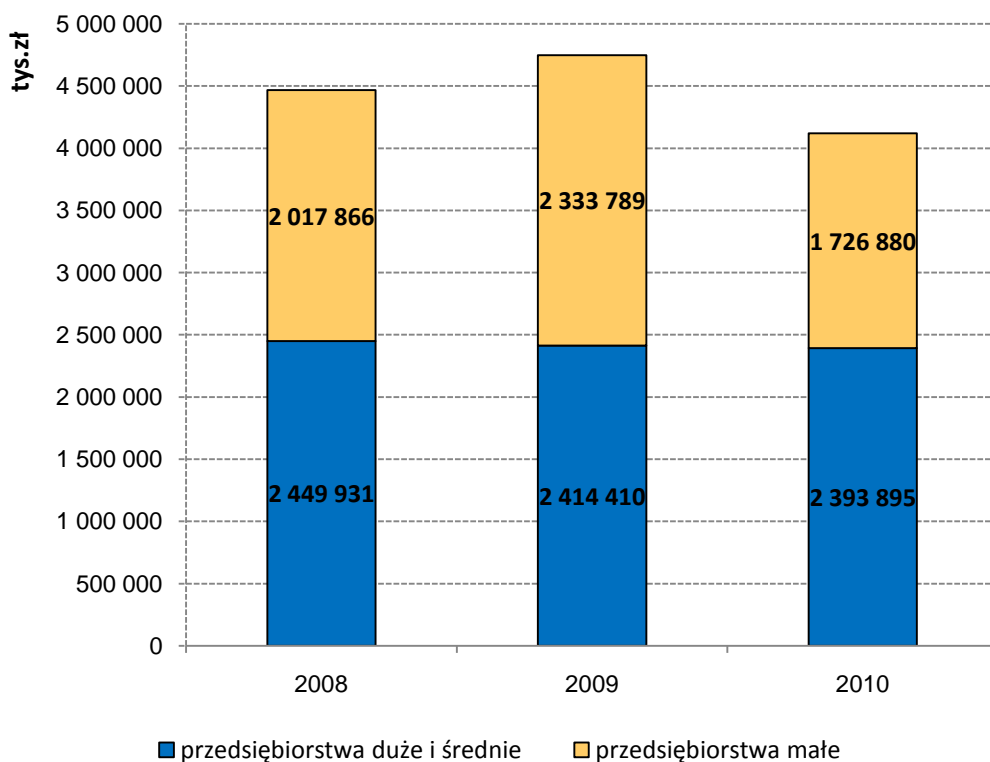
Grupa	rok	przychody	koszty	dochód
		tys. zł		
Rękodzieło i sprzedaż detaliczna	2008	542054	506981	35072
	2009	576639	547817	28822
	2010	388238	367454	20784
Hotele	2008	283941	293290	-9349
	2009	559132	535466	23666
	2010	201347	210231	-8884
Restauracje	2008	459016	448253	10763
	2009	465218	484458	-19240
	2010	330787	322005	8782
Transport	2008	147373	131521	15852
	2009	162463	145053	17411
	2010	152604	131267	21337
Biura podróży, przewodnicy	2008	321885	307021	14863
	2009	321682	309936	11745
	2010	315944	298782	17161
Kultura	2008	114894	84615	30279
	2009	110713	83785	26928
	2010	201656	166747	34909
Rekreacja, poprawa kondycji fizycznej	2008	148704	130295	18409
	2009	137941	123165	14776
	2010	136304	134121	2184

Wykres 43. Przychody, koszty, dochód małych przedsiębiorstw gospodarki turystycznej w roku 2010 według grup branżowych

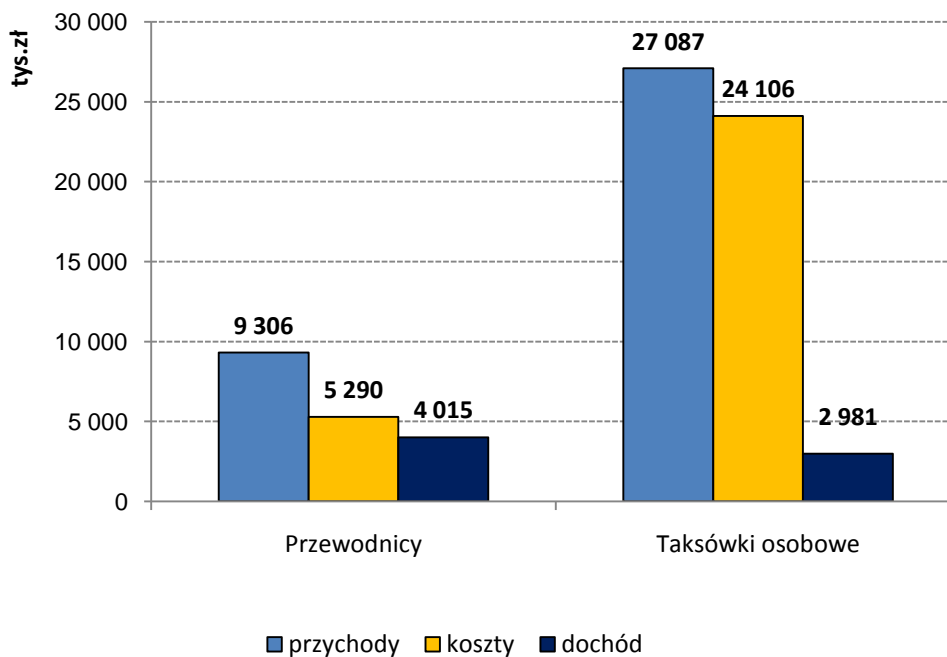

Wykres 44 pokazuje relacje między przychodami małych podmiotów a przychodami podmiotów dużych i średnich z obszaru gospodarki turystycznej. Jak widać przez wszystkie lata przychody podmiotów dużych i średnich przekraczały przychody generowane przez podmioty małe i stanowiły większą część przychodów całego obszaru (w 2008 r. stanowiły 55% przychodów obszaru, w 2009 r. 51%, a w 2010 r. 58%). Przychody całego obszaru gospodarki turystycznej, a więc przychody przedsiębiorstw dużych, średnich i małych w 2010 roku wyniosły 4,1 mld zł i były niższe od przychodów w 2009 i 2008 roku, odpowiednio o ok. 13% i ok. 8%.

Wykres 44. Przychody małych oraz dużych i średnich przedsiębiorstw gospodarki turystycznej w latach 2008-2010

Wykres 45. Przychody, koszty i dochód małych przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie usług przewodnickich oraz taksówek osobowych w 2010 roku

Na wykresie 45 pokazano przychody, koszty i dochód podmiotów wybranych z grupy „Biura podróży, przewodnicy” oraz grupy „Transport”. Z grupy „Biura podróży, przewodnicy” wybrano 276 podmiotów posiadających kod PKD 79.90.A tj. „Działalność pilotów wycieczek

i przewodników turystycznych”, natomiast z grupy „Transport” 2782 podmioty o PKD 49.32.Z czyli „Działalność taksówek osobowych”. Mimo niemal trzykrotnie większych przychodów grupa podmiotów działających jako „taksówki osobowe” odnotowała mniejszy dochód od podmiotów zarejestrowanych jako „przewodnicy turystyczni”. Spowodowane jest to wysokimi kosztami odnotowanymi przez te przedsiębiorstwa.

2.7. Sprzedaż detaliczna i infrastruktura handlowa

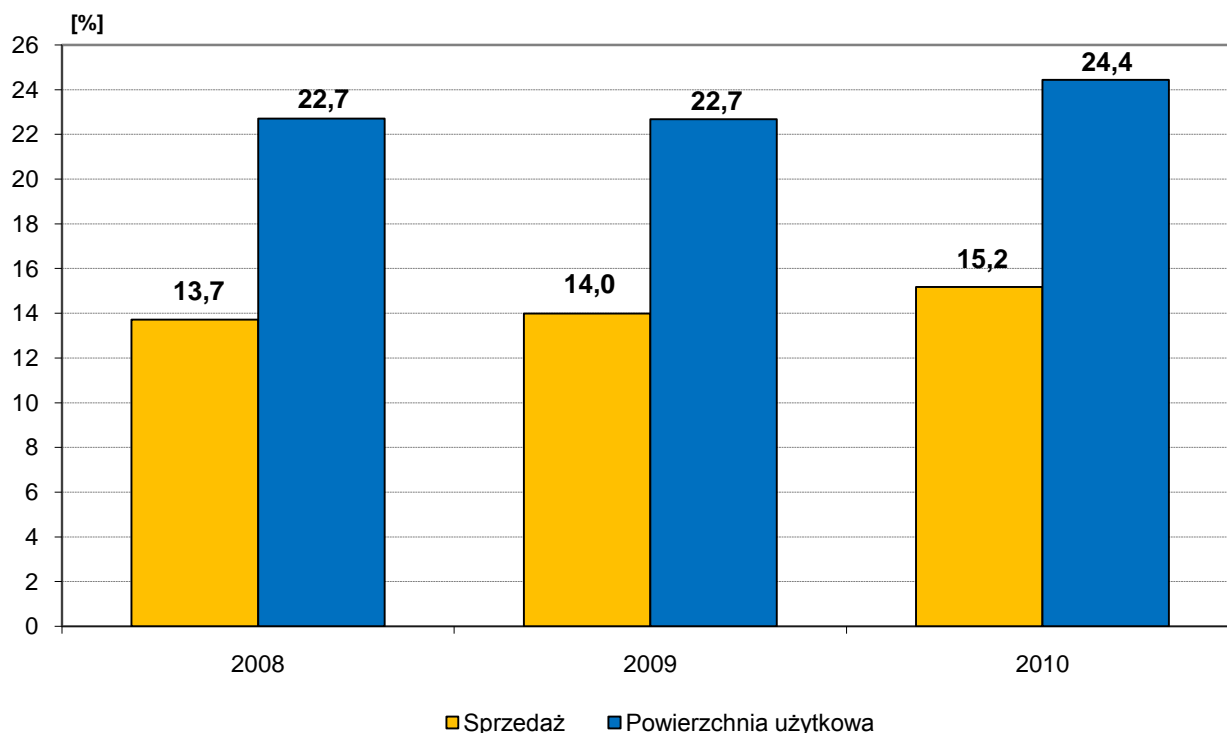
Dane dotyczące sprzedaży detalicznej pochodzą z rocznego sprawozdania o sieci handlowej sporządzanego przez jednostki o liczbie pracujących 10 osób i więcej.

Wartość sprzedaży detalicznej podmiotów działających w obszarze gospodarki turystycznej (jednostki duże i średnie) w 2008 roku wyniosła 1,3 mld zł i była prowadzona na 127,9 tys. m² powierzchni sprzedażowej. W 2009 roku nastąpił wzrost sprzedaży o 14,2% do wartości 1,4 mld zł, zaś w kolejnym 2010 r. wartość sprzedaży wzrosła o dalsze 14,7% osiągając poziom 1,6 mld zł. Sprzedaż w 2009 roku prowadzona była na większej niż rok wcześniej powierzchni sprzedażowej (odpowiednio: 131,2 tys. m² w 2009 i 127,9 tys. m² w 2008 r.). Jeszcze większy wzrost powierzchni sprzedażowej widoczny był w 2010 r. – w roku tym sprzedaż prowadzono już na 139,7 tys. m². Porównanie powyższych danych przedstawia tabela 35.

Tabela 35. Powierzchnia i wartość sprzedaży podmiotów działających w obszarze gospodarki turystycznej w Krakowie w latach 2008 - 2010

Rok	Powierzchnia sprzedaży (m ²)	Wartość sprzedaży (mln zł)
2008	127 877	1 255
2009	131 160	1 433
2010	139 729	1 644

Wykres 46. Udział wartości sprzedaży i powierzchni użytkowej podmiotów działających w obszarze gospodarki turystycznej w ogólnych wartościach w Krakowie w latach 2008 – 2010

Udział wartości sprzedaży uzyskanej przez podmioty z obszaru gospodarki turystycznej stanowił w 2008 roku 13,7% wartości sprzedaży deklarowanej przez wszystkie podmioty w Krakowie. W kolejnym roku udział ten wzrósł do 14,0%, natomiast w 2010 r. do poziomu 15,2%. Podobnie wyglądały na przestrzeni ostatnich lat zmiany udziału powierzchni sprzedażowej zajmowanej przez podmioty z obszaru gospodarki turystycznej. Odnotowano wzrost udziału powierzchni użytkowej obszaru gospodarki turystycznej w ogóle podmiotów w Krakowie z poziomu 22,7% w roku 2008 do poziomu 24,4% w roku 2010.

Zarówno wzrost wartości, jak i powierzchni sprzedaży w obszarze gospodarki turystycznej następował szybciej niż we wszystkich rodzajach działalności ogółem. Wartość sprzedaży w obszarze gospodarki turystycznej w 2010 r. w porównaniu z 2008 r. wzrosła o 9,3%, podczas gdy w Krakowie ogółem 1,5%. Natomiast powierzchnia sprzedaży obszaru gospodarki turystycznej w 2010 r. w stosunku do 2008 r. zwiększyła się o 30,9%, zaś w Krakowie ogółem o 18,3%.

Oprócz tego, że udział powierzchni sprzedaży obszaru gospodarki turystycznej w ogóle podmiotów w Krakowie zwiększył się w 2010 r. w stosunku do roku 2008, wzrosła również przeciętna wartość sprzedaży przypadająca na jeden podmiot działający w gospodarce turystycznej (wzrost o odpowiednio 6,2% w 2009 r. w porównaniu z rokiem 2008 i 9,8%

w 2009 r. w stosunku do 2008 r.), co obrazuje wykres 47. Powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 podmiot w latach 2009 - 2010 utrzymywała się na zbliżonym poziomie, oscylującym od 244 m² w 2009 r. do 249 m² w 2010 r.).

Wykres 47. Przeciętna wartość sprzedaży rocznej przypadająca na 1 podmiot działający w gospodarce turystycznej w Krakowie w latach 2008 – 2010

